

Srečno 1964!

Milan Koren, sekretar Obk ZKS Gornja Radgona:

SE NADALJE: SKRB ZA ČLOVEKA

V življenju in razvoju naše občine smo v letu 1963 dosegli nove uspehe na vseh področjih ustvarjalnega dela. Ti uspehi so rezultat nesebičnega in požrtvovalnega dela naših delovnih ljudi in njihovega prepričanja o pravilnosti naše poti. Zlasti v kmetijskem družbenem sektorju smo v tem letu dosegli pomembne rezultate tako v povečanju materialne osnove kmetijskih proizvajalcev, kakor tudi v formiranju socialistične osebnosti proizvajalca-upravjalca. Hkrati pa smo prepričani, da je perspektiva individualnih kmetijskih proizvajalcev v tesnem, poglobljenem in načrtnem socialističnem proizvodnem sodelovanju z družbenimi gospodarstvi. Te težnje moramo v prihodnje še okrepiti in razvijati, saj so osnova za višjo življenjsko raven naših kmetijskih proizvajalcev in kmetov.

Vpliv industrije, gradbeništva, obrti, trgovine, gostinstva in turizma se z vsakim dnem veča v občinskem gospodarstvu. Skladno z razvojem teh dejavnosti se širijo kulturno-prosvetna dejavnost, zdravstvo, socialno varstvo in družbene službe. Ta hiter razvoj spremljajo tudi določene napake in negativne težnje, o katerih smo že in o katerih še bomo razpravljali, tako da bodo občani seznanjeni z njimi in bodo lahko aktivno sodelovali pri njihovem odpravi.

človeka, ljudi. Tem nalogam in njihovu pojasnjevanju zato posvetimo v letu 1964 največ naše skrbi in dela.

Občanom radgonske občine želim srečno novo 1964. leto.

Sida Podlessek, predsednik Obč. odbora SZDL M. Sobota:

OBILO ZADOVOLJSTVA VSEM OBČANOM

Ko smo vprašali tovarišico Sida Podlessek, predsednika Občinskega odbora SZDL M. Sobota, kaj najbolj želi občanom v prihodnjem letu, se je v zadregi nasmešnila in rekla, da ima preveč želja, ki pa jih ni lahko izpolniti:

»Predvsem bi pa želela, da bi v prihodnjem letu bil dokončno zgrajen otroški oddelek naše bolnišnice, ki ga že gradimo skoraj pet let. Nadalje bi želela, da bi imeli občani ugodnejše pogoje pri zaposlovanju tako v naši občini kakor tudi drugod in seveda tudi višje osebnostne dohodke.

Imam tudi skupno željo z mnogimi delavskimi družinami, ki bi rade dobile sodobno stanovanje. Torej, da bi zgradili čimveč stanovanj za delavce. Neskromna je tudi želja, da bi nam v prihodnjem letu uspelo rešiti nekatere probleme v šolstvu tako glede dohodkov pedagoških delavcev kakor, da bi imeli več sredstev za razne pripomočke, ki so pri pouku nujno potrebni.

Vsem občanom pa želim tudi obilo zadovoljstva in sreče v novem letu, ter da bi se jim uresničile tudi njihove želje.»

Matija Koren, predsednik Obč. odbora SZDL Lendava:

MOST SOŽITJA TUDI V PRIHODNJE

Obračun dela ob koncu leta kaže, da smo v preteklih dvanajstih mesecih smelo krenili po poti številnih zmag in uspehov na vseh področjih družbene dejavnosti. Doseženi uspehi so odraz velikih naporov in prizadevanj vseh naših občanov, ki so na skrajnem severozahodu naše socialistične dežele ustvarili resničen most sožitja med občani slovenske in madžarske narodnosti.

Na pragu novega leta čakajo občane lendavske občine številne naloge, predvsem v kmetijstvu, kjer bodo potrebna nova vlaganja za povečanje

nje proizvodnje. Pri reševanju nalog na vseh ostalih področjih družbene dejavnosti bo potrebno povečati in utrditi sodelovanje med občani-proizvajalci, vodstvi organizacij SZDL in sveti krajevnih skupnosti, ki so v minulem obdobju nosili glavno breme v vseh uspešno zaključenih akcijah. Občanom lendavske občine se v imenu vseh družbeno-političnih organizacij zahvaljujem za aktivno pomoč z željo, da s skupnimi naporami krenemo v letu 1964 k novim uspehom in delovnim zmagam nasproti.

Nace Žunič, sekretar občinskega odbora SZDL Ljutomer:

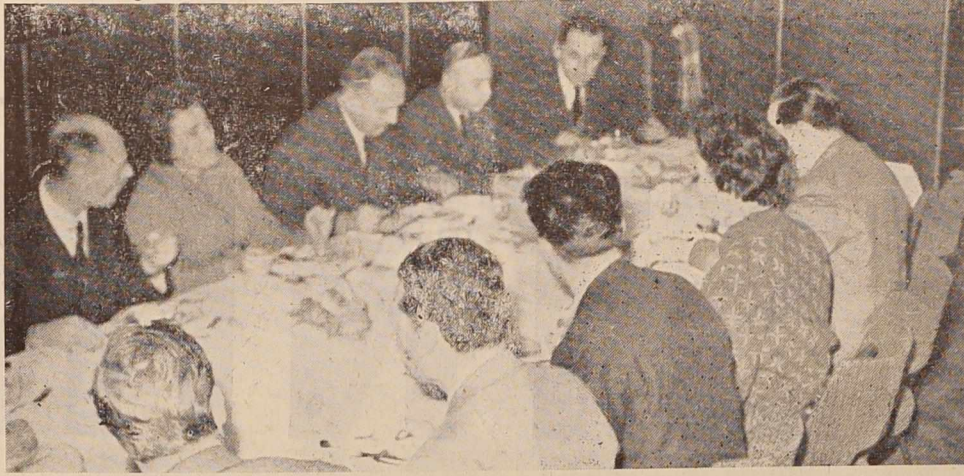
DA BI ČIM TESNEJE SODELOVALI

Če se ozremo nazaj in napravimo bilanco opravljenega dela v letu 1963, lahko ugotovimo, da imamo za seboj leto plodnega dela na vseh področjih družbenega, političnega in gospodarskega življenja.

V tem letu smo uspešno izvedli volitve v zvezne, republiške in občinske predstavniške organe po načelih nove ustave. Občani so pokazali pri volitvah visoko politično zavest in odgovornost. Družbeno politične organizacije, predvsem KO SZDL zaslužijo polno priznanje za opravljeno delo v zvezi z volitvami. Prav tako zaslužijo priznanje delovne organizacije in občani

za pomoč, ki so jo dali v denarju ali materialu za prizadetost in porušeno Skopje. V letu 1963 smo intenzivno delali na pripravah osnutka za občinski statut, statute delovnih organizacij ter krajevnih skupnosti. V zvezi s tem je bilo veliko razprav in posvetovanj, ki so dala koristne napotke za izdelavo teh pomembnih aktov. Ker so to pomembni dokumenti samoupravljanja delovnih ljudi, je potrebno aktivno sodelovanje vseh občanov tudi v bodoče.

V imenu občinskega odbora Socialistične zveze delovnih ljudi želim občanom Ljutomerske občine in letu 1964 mnogo delovnih uspehov.

Prejšnji teden so se v M. Soboti sestali predstavniki občinskih odborov SZDL koprškega okraja in Pomurja (M. Sobota in Lendava), da bi skupno obravnavali določila občinskih statutom, ki zadevajo položaj občanov madžarske oziroma italijanske narodnosti.

ZABELEŽENO:

»Vozili« smo slabše kot lani

Vzporedno z razvojem na vseh ostalih področjih naše družbene dejavnosti, je naraščal v tem letu tudi promet. Letos smo kupili spet nove, ali pa tudi stare avtomobile, motorje in mopede. Tudi koles je vse več na cestah.

Letos smo se vozili več kot lani in prihodnje leto bomo ugotavljali podobno. Prav, saj vsačih nam tudi to služi kot merilo pri ocenjevanju našega razvoja. Toda — letos smo vozili slabše kot lani.

V Pomurju smo v preteklih dvanajstih mesecih zabeležili kar 142 prometnih nesreč. V

teh nesrečah je 16 ljudi izgubilo življenje, 67 jih je bilo težje poškodovanih in 49 lažje poškodovanih. Povzročili smo, po nestrokovni oceni, za 34 milijonov dinarjev materialne škode. Najčešči vzroki prometnih nesreč so bili višnja, potem pa sledijo neupoštevanje prometnih predpisov, izsiljevanje prednosti, prekomerna hitrost, neveščje upravljanje vozil itd. Alkohol je botroval vsaj 70 odst. prometnih nesreč. Vozniki-ama-terji so bili najbolj »pridni« povzročitelji prometnih nesreč.

Tudi prometnih prekrškov smo storili to leto mnogo, kar 1143. Najbolj nedisciplinirani na cestah so bili kolesarji, vozniki vpreg, sledijo jim mopedisti (v mnogih primerih je bila vzrok vinjenost), najmanj prometnih prekrškov pa so naredili poklicni šoferji. Tudi otroci so bili dostikrat povzročitelji prometnih prekrškov, vendar proti tem organi za prometne milice niso mogli ukrepati. Skratka, letos smo zakrivali 20 odst. več prometnih nesreč in prekrškov kot lani, vozili smo torej za 20 odst. slabše.

organov občinske skupščine v tem letu, sprejeli so odlok o dopolnilnem proračunskem prispevku v letu 1964 in odlok o finansiranju potreb občinske skupščine v prvem tromesečju prihodnjega leta ter dajali soglasja k statutom krajevnih skupnosti.

KONFERENCA MLADINE SOBOŠKE OBČINE

Včeraj dopoldne je bila v Murski Soboti konferenca mladine soboške občine. Konferenca so se udeležili delegati iz 126-tih aktivov ZMS v občini ter številni gostje. Na konferenci so največ razpravljali o izboljšanju na vseh področjih ter o nekaterih drugih nalogah mladih v soboški občini v prihodnjem obdobju. Izvolili so tudi novi 23-članski občinski komite ZMS.

V LENDAVSKI OBČINI

Seja občinske skupščine

V soboto dopoldne je zasedala občinska skupščina v Lendavi. Odborniki so poslušali poročilo o delu upravnih

SEJA PREDSEDSTVA OBČINSKEGA SINDIKALNEGA SVETA V LENDAVI

Člani predsedstva občinskega sindikalnega sveta v Lendavi so pretekli terek razpravljali v tem, kako daleč so že sindikalne podružnice z urejanjem novega sistema finančnega poslovanja. Člani predsedstva so tokrat pregledali tudi stanje v posameznih sindikalnih podružnicah in se dogovorili, katerim podružnicam bo v novem letu potrebna najprej pomoč Ob SS.

Na seji so razpravljali tudi o nekaterih organizacijskih vprašanjih ter imenovali nekatere komisije.

DELO ZROP V LENDAVI

Delo občinskega odbora Zveze rezervnih oficirjev in podoficirjev v Lendavi je živelo posebno v drugem polletju letos. V občini so v organizacijo ZROP vključeni vsi oficirji in podoficirji. Med osnovnimi organizacijami je najbolj delavna organizacija v Črenovcih, zelo dobro pa delajo tudi v Turnišču in Dobrovniku.

Občinski odbor je doslej že organiziral vrsto predavanj, testiranje in taktično-tehnični izbor članov.

LETOŠNJA PRODAJA NOVOLETNIH SMREČIC:

Spominjamo se še, da je bilo pred leti precej hude krvi zaradi novoletnih smrečic. Prodaja teh ni bila organizirana in ljudje so hodili po Gorškem, pri znanih, sodnih, včasih pa so si jo oskrbeli kar na lastno pest. Da je bila s takimi samovoljnimi posegi storjena gospodarstvu škoda, je neizpodbitno.

No, zadnja leta lahko kupujemo smrečice tudi v Soboti. Tako je bilo tudi letos. Največ so jih imeli, kot mi je znano, pri Agromercurju. Nekaj tudi v trgovinah, pa še na tržnici si lahko ujel tu in tam katero. Toda vse to je bilo premalo. Tako se je vsaj izkazalo. Po 25. decembru so nenadoma izginile in če si povprašal tu in tam, si dobil odgovor: »Ja veste, zmanjkalo so in ne bo jih več.«

Menim, da si lahko okrasimo smrečico vsakdo takrat, ko misli, da je najbolj prav. In ker je že navada taka, da jih krasimo tudi za Novo leto, bi bilo pač primerno, da jih oskrbijo tisti, ki jim je ta naloga zaupana, vse do zadnjih dni starega leta. Saj, kdo bo kupoval smrečko že mesec dni pred prazniki. Sicer pa, pred dnevi sem slišal take komentare: »Veste, prazniki so že minili!«

»Kako kome!«, pravijo Soboti.

G. V., M. Sobota

14 tisoč slušateljev

V šolah za življenje, v šolah za starše, v večerni politični šoli, v mladinski politični šoli, na seminarjih za člane delavskih svetov, HTV, kmet. predavanjih, zdravstvenih predavanjih in drugih, ki jih je letos organizirala Ljudska univerza v Lendavi, je bilo približno 14 tisoč poslušalcev. To pomeni da se je vsak drugi občan vsaj enkrat udeležil ene izmed naštetih oblik izobraževanja.

GORNJA RADGONA DVODNEVNI SEMINAR ZA PROSVETNE DELAVCE

Na osnovni šoli v Gornji Radgoni je bil 26. in 27. dec. za učitelje osnovnih šol seminar za matematiko. Prvi dan so se udeleženci seminarja učitelji od I. do III. razreda, drugi dan pa učitelji četrtil in petih razredov. Na obeh seminarjih je predaval pedagoški svetnik sekretariata za šolstvo SRS tov. Žabkar iz Ljubljane. Ika

DOLGA VAS

Prebivalci Dolge vasi so leto veliko svojih prizadevanj in truda vložili v izgradnjo novega vaškega doma.

Kljub številnim prostovoljnim uram na gradbišču bodočega doma, materialni in drugi pomoči, ki so jo prispevali za izgradnjo doma, letos v celoti niso uspeli. Ker jim je zmanjkalo denarja, so morali

z delom prekiniti. Sedaj občani opravljajo le še manjša dela pri urejanju doma, pomladi pa bodo spet zgrabili za delo. Pravijo namreč, da bo v prihodnjem letu njihov dom že služil ciljem, zaradi katerih so pristopili letos h gradnji.

SOLE ZA STARŠE

V lendavski občini vlada med občani precejšnje zanimanje za šole za starše. Že v pretekli izobraževalni sezoni je občinska Ljudska univerza

Nadaljevanje:

Kako sem anketiral

(Nadaljevanje s 1. strani)

Oglasil sem se tudi pri enainosemdesetletniku. Cilj možakar! Mladenci! Pa ga je (čez planke) koj posvarila žena: »Paj, pazi se! Ne veš s kom govoriš! Toti gospod piše v časopis!« »Pusti me, baba!« je zagodrnjal, »saj ne snubim tebe, da ne bi vedel, kaj govorim. Ta me ne bo zmešal, kot si me ti... Oh, kdaj že!« Oba sta praznovala že zlato poroko, misel na mladost pa še ni zbledela. In enainosemdesetletnik je odgovarjal na vprašanja čudovito sveže in pogodrnjal, da je v Pomurskem vestniku vsega premalo, da mu je dolg čas po dobrih romanjih in da je politika tako zanimiva reč. In da naj bo še več zanimivosti in veselih reči, in če že ni več svetnikov, pa naj vsaj Pomurski vestnik pove kakšno bo vreme in kdaj bo sneg in toča in kdaj bo suša mučila njegovo zemljo.

Tako sem prehodil breg in grabe, pil klinton (in nazadnje skoraj padel). Razpravljal sem z mladimi in starimi ljudmi in povsod so mi rekli, da jim je Pomurski vestnik ljub gost in prijatelj in da bi bila zima, pomlad in poletje in jesen dolgočasna brez nje. Če bo stal še enkrat več, mu bodo ostali zvesti, saj jim prinaša v hišo to, kar včasih tako manjka. EMGE

Na prvi strani smo vam pripravili dve drobni uganki, dva slovenska pregovora oziroma reka. Pravzaprav samo enega, kajti tistega znanega Kdor drugemu jamo... boste hitro našli. Pa poskušajte, ko boste na posilvestrovskem počitku, najti tudi drugega.

Kdor nam bo do 5. januarja sporočil oba pregovora (lahko tudi po telefonu na štev. 21-232), bo deležen obiska našega sodelavca. Zakaj vas bo obiskal, vam bo že povedal. Za vsak primer pa, če vas bo veliko, ki boste uganko odkrili, se bomo šli malo žrebanja.

organizirala vrsto teh oblik izobraževanja starejših.

Zanimanje za to izobraževalno obliko ni zamrlo niti v tej izobraževalni sezoni, zato je Ljudska univerza že organizirala šole za starše I. stopnje v Petišovcih, Gaberju, Gornji Bistrici, Odrancih in v Dobrovniku. Prihodnje leto bosta takšni šoli začeli delovati še v Polani in v Hotizi. Program teh šol pa Ljudska univerza obdeluje tudi z občani Lendave in sicer na roditeljskih sestankih.

Strogi zapor za grabež in ponarejanja

21. dec. je senat okrožnega sodišča v Murski Soboti obsodil Viljema Ficka, blagajnika pri kmetijski zadrugi v Rogošovci, zaradi kaznivega dejanja grabeža in ponareditve listin na tri leta in pol strogega zapore.

Kot blagajnik je bil Viljem Ficko zadolžen za izplačevanje odkupljenega materiala, sprejemal pa je tudi plačila za storitve. Pri svojem delu pa ni bil pošten. Od leta 1961 dalje si je prisvajal manjše in večje zneske, ki so mu bili zaupani pri blagajniškem poslovanju. Do srede letošnjega leta je ta vsota narasla že več kot milijon sedemstotisoč dinarjev. Poneverbe je skrivaj tako, da je v blagajniških listinah pred

KRIŽEVSKI ZADRUŽNI DOM ZGOREL

V Križevcih v Prekmurju je 21. decembra izbruhnil požar v zadrugnem domu. Požar je uničil zgradbo v kateri so imeli svoje prostore krajevni urad, pisarna in skladišče KZ Petrovci — poslovna enota Križevci, 1. razred osnovne šole v vasi in šolska mlečna kuhinja ter poslovalnica trgovskega podjetja »Goričanka« iz Salovec.

Po nepopolnih podatkih je požar povzročil za okrog 15 milijonov dinarjev škode.

Prihodnja številka Pomurskega vestnika

izide v četrtek, 9. januarja 1964

Ob koncu vsakega leta običajno delamo nekaj obarčun ali pregled dogodkov na mednarodnem političnem življenju skušajo ob tem ugotoviti, kake smeri se bodo ubrale v prihodnjem letu. Današnji svet je že tako povezan, da se vsaka večja sprememba v svetovni politiki odrazi tudi na politiki posamezne države.

Zato ni mogoče govoriti o nekaterih pomembnih dogodkih v naših zunanje političnih prizadevanj, ne da bi na to opozorili. Predvsem je v tem letu najvažnejši dogodek

SKLENITEV MOSKOVSKEGA SPORAZUMA

ki je plod dolgoletnih prizadevanj tudi in predvsem takih malih držav, kakršna je recimo Jugoslavija. Ta sporazum je nenavadno vplival na zboljšanje odnosov in na ustvarjanje ugodnih možnosti za sklenitev še drugih sporazumov, zlasti pa ustvarjanje konstruktivnega razpoloženja v mednarodni politični areni, kjer se še vedno deloma z nezaupanjem pretehtava razna miroljubna znamenja, kot je na primer zmanjšanje proračuna za vojsko v Sovjetski zvezi.

V taki umirjeni atmosferi, ko se svetu ni bilo potrebno angažirati na reševanju težkih problemov, je bilo tudi mnogo možnosti za navezovanje prijateljskih odnosov med državami. Kot en izmed velikih dogodkov letošnje zunanje politične bilance naše države je ostalo

POTOVANJE PREDSEDNIKA TITA PO LATINSKI AMERIKI,

obisk v ZDA in njegov govor v OZN. To potovanje je ves svet skrbno spremljal in videl v njem krepitev sil, ki se bore za mir. Jugoslavija pa si je ob tem pridobila ogromno prijateljev tudi v teh daljnih deželah, ki se krčevito bore za svojo samostojnost in neodvisnost ter napredek. Navezani so bili tesni prijateljski stiki ne samo z državniki teh držav, temveč tudi z naprednimi gibanji, ustvarjeni so pa bili tudi pogoji za tesnejše in širše sodelovanje tako na gospodarskem kakor na kulturnem in političnem področju.

Kot en izmed velikih uspehov pomeni

ZBOLJŠANJE ODNOSOV Z NAŠIMI SOSEDI,

s katerimi Jugoslavija iz leta v leto tesneje sodeluje. Mirno in sporazumno reševanje spornih in nerešenih vprašanj, ki jih je pa čedalje manj, je postala stalna praksa v odnosih s sosedami. Maloobmejni promet z Italijo in Avstrijo je postal ena izmed velikih oblik povezovanja sosednjih narodov.

OBISK PREDSEDNIKA ROMUNSKEGA DRŽAVNEGA SVETA

in prvega sekretarja romunske delavske partije Deja ter sklenjen sporazum o skupni graditvi hidroelektričnega in melioracijskega sistema v Djerdapu in drugi sporazumi predstavljajo velik napredek in tudi uspeh dosedanjih prizadevanj po čim boljših odnosih s to sosedno državo. Prav tako se razvija čedalje tesnejše sodelovanje z Bolgarijo, enako pa tudi z Grčijo. Grški zunanji minister je pred kratkim dejal, da so odnosi z Jugoslavijo odlični.

OBISK MADŽARSKÉ VLADNE IN PARTIJSKE DELEGACIJE,

ki je bil sicer več ali manj privatnega značaja, je prispeval tudi k čedalje boljšemu sodelovanju z Madžarsko, pričakovati pa je, da bo to še tesnejše z morebitno ureditvijo maloobmejnega prometa. Pred kratkim sklenjeni

SPORAZUM S POLJSKO,

po katerem bodo državljani obeh držav potovali v eno ali drugo brez vizumov, pomeni začetek uresničevanja najtesnejšega meddržavnega sodelovanja. Ni odveč omeniti, da je slišati o razgovorih glede

teh vprašanj tudi z drugimi državami, kar bi vsekakor prispevalo k še bolj prijateljskim odnosom med jugoslovanskimi in ostalimi narodi. V urejevanju odnosov z ostalimi socialističnimi deželami ne smemo pozabiti tudi obiska Koče Popovića na Češkoslovaškem. Med njegovim obiskom so bil razgovori o številnih možnostih za tesnejše

Sovjetski premier N. S. Hruščov — gost predsednika Tita

sodelovanje med obema državama.

Letošnji obisk sovjetskega premiera in prvega sekretarja sovjetske komunistične partije Hruščeve spada v vrsto najpomembnejših dogodkov.

ODNOSI MED SZ IN JUGOSLAVIJO

so sedaj izredno prisrčni, izredno pomembno pa je razširjeno gospodarsko sodelovanje med obema državama. Zboljšanje teh odnosov je potrebno pozdraviti že zato, ker pomeni tudi uspešnejšo borbo držav, ki jim je cilj zgraditev socialistične družbe, v boju za mir in tudi primer, kako naj te države rešujejo razlike v svojih glediščih. Velik uspeh je Jugoslavija dosegla tudi v ZDA, ker ni uspela akcija nazadnjaških krogov, da bi v odnose do Jugoslavije vnesli zaviralne momente in ji odrekli pravico, da uživa v trgovini z ZDA največje ugodnosti.

Če k temu prištejemo še vrsto drugih manifestacij čedalje boljšega sodelovanja z vrsto držav, zlasti afriških in azijskih ter da je v očeh teh narodov Jugoslavija ostala kot en največjih borcev za mir na svetu in proti kolonializmu, potem vsekakor lahko govorimo o izrednih uspehih naše zunanje politične dejavnosti v tem letu in velikem prispevku Jugoslavije k ohranitvi miru na svetu.

Razpoka v Berlinskem zidu

Vest, da je med vlado Vzhodne Nemčije in senatom v zahodnem Berlinu prišlo do sporazuma odprtja meje v času praznikov, je vzbudila izredno zadovoljstvo, zlasti se med prebivalci obeh delov Berlina, ki se niso med seboj obsikovali, odkar je bil zgrajen berlinski zid. Svetovno časopisje prinaša dan za dnem fotografije o radostnih srečanjih. Sporazum bo veljal do 5. januarja, potem pa bi se naj spet zaprla vrata. Do kdaj?

Ta sporazum predstavlja velik prelom v dosedanjih odnosih in je vsekakor tudi posledica boljšega vzdušja v svetovni politični situaciji. Že pred tem je bilo slišati več besed o ureditvi nekaterih vprašanj med obema deloma Nemčije. V prvi vrsti so bila gospodarska vprašanja. V Vzhodni Nemčiji so izrazili pripravljenost sprejeti kredite Zahodne Nemčije, seveda brez kakih političnih pogo-

jev. Toda predstavniki bonške vlade so na ta predlog sicer ne posredno, vendar pa dovolj jasno odgovorili. Tudi oni bi dali kredite Vzhodni Nemčiji za nakup osnovnih sredstev za proizvodnjo, vendar pa če bi Vzhodna Nemčija pokazala tudi dobro voljo in prijateljska čustva, ki bi se naj odrazila v nekaterih ukrepih in svoboščinah njenih državljanov. Torej le po določenih političnih pogojih, česar pa seveda v Vzhodni Nemčiji niso sprejeli.

Pogajanja o sporazumu, po katerem bi prebivalci obeh delov mesta v prazničnih dneh obiskali brez večjih formalnosti, so se začela na pobudo vzhodnonemške vlade. V Zahodnem Berlinu so dolgo oklevali in se posvetovali tudi z Bonnom. Po njihovem je namreč pristanek na pogajanja pomenil priznanje obstoja Vzhodne Nemčije kot

formirane države. Sedaj po sklenitvi sporazuma pa je že slišati, da so z njim ustvarjene možnosti za ureditev nekaterih drugih spornih vprašanj, kar bi bistveno prispevalo k znosnejšim odnosom med obema deloma mesta. Zato morda predstavlja sporazum nekaj več, kot le novoletno darilo.

Berlinski problem je v zadnjem času potisnjen nekako v ozadje in nobena stran ob njem neče začenjati kake akcije. Slišati je le nekaj miroljubnih predlogov za njegovo rešitev. Tudi na zadnjem zasedanju sveta atlantskega pakta je bilo priporočeno, da bi se najprej lotili reševanja manj zapletenih vprašanj, kar bi omogočilo, da bi v boljšem razpoloženju v daljši bodočnosti rešiti tudi tako zapleten problem, kot je berlinski.

Oblak nad Ciprom

V zadnjih dneh so se na Cipru vneli novi spopadi med turško in grško narodnostno skupnostjo. To so največji neredi, odkar je Ciper postal neodvisen.

Začeli so se, ko je bil pristreljan ubit nek Turek. Posredno pa so ti spopadi rezultat tistih sil, ki stalno rovarijo in bi rade zaustavile urejanja notranjih ciprskih problemov.

Očitno je, da se ob Cipru zaostrujejo tudi druga vprašanja, predvsem pa se kaže težnja vmešavanja v njegove

notranje zadeve. Turški predstavniki so izjavili, da ne morejo več čakati, ker grozi turški narodnosti nevarnost. Britanija pa je bila takoj pripravljena, da ta spopad rešuje tudi z vojaško silo, ob tem pa je tudi izredno zaskrbljena zaradi razvoja položaja, ki je negotov.

Brazilijski začetki velikih sprememb

Začelo se z neuradno objavo o odkritju zarote v Braziliji, ki je bila naperjena proti predsedniku Goulartu, nekaj dni za tem pa je bilo očitno, da je na vidiku nova ofenziva desničarskih elementov. Prvotno so ti elementi skušali razbiti enotnost vojske, ki je doslej podpirala predsednika Goularta. Zavezniki so našli med mornariškimi krogi, ki sploh veljajo za najbolj nazadnjaške.

Toda temu je sledil nagel udarec Zakonodajna oblast je prepovedala vsako dejavnost reakcionarnih brazilskih organizacij, s pomočjo katerih si je desnica prizadevala vreči Goularta in prevzeti oblast. Te organizacije so razpustili, ker je njihova dejavnost — kot je rečeno v sodnem sklepu — ogrožala ljudstvo, varnost države, javni in družbeni red in moralno v državi. Kaznovani pa so bili tudi poslanci, ki so te organizacije vodili. Zaprti so tudi več mornariških oficirjev na čelu z ministrom za mornarico.

V tistem času je predsednik ZDA Johnson poslal Goulartu poslanico, katere vsebine sicer niso objavili, vendar se je izvedelo, da je v njej ameriški predsednik poudaril svoja stališča glede mednarodnih problemov, posebej pa še glede medameriških odnosov. Ti niso ravno zadovoljivi. Nova afera v zvezi s Kubo je povečala zaskrbljenost Brazilije. Ameriški predsednik se je zavzel za politiko »čvrste roke« v Latinski Ameriki in zato pričakuje, da bodo ZDA ponovno proučile svoje od-

nose do teh držav. Pred dnevi je Goulart odgovoril na to poslanico in v njej poudaril pomen stalnega izboljšanja mednarodnih odnosov in krepitev načel miroljubne koeksistence. Goulart naglašja, da bo to politika brazilске vlade. Nekako istočasno pa je prišlo tudi sporočilo, da je Goulart podpisal dekret o uvedbi državnega monopola na uvoz in razdeljevanje petroleja in naftnih derivatov. Napovedal je tudi, da bo vlada nacionalizirala podjetja javnih služb — podjetja za razdeljevanje električne energije, telefonsko-telegrafska in druge javne službe, ki so večinoma last ameriškega privatnega kapitala. S tem se bo nadaljevala krepitev nacionalnih gospodarskih pozicij in omejevanje prevladujočega vpliva tujeja privatnega kapitala.

Izredno pozornost je vzbudila tudi vest, da je sovjetski premier Hruščov ponudil Braziliji obsežno pomoč v kerntu in materialu, istočasno pa tudi predsednik ZDA Johnson pomoč, s katero bi Brazilija poravnala svoj dolg tujni, ki znaša 4 milijarde dolarjev.

KDO PODPIRA USTAŠKO DEJAVNOST?

Pravici mora biti zadoščeno

Ustaška dejavnost v Zahodni Nemčiji, ki se odvija ob širokogrudnosti same nemške vlade in nemškega pravosodja, vzbuja čedalje večjo zaskrbljenost. Očitno pa je, da zaradi takih odnosov do ustaških zločincev tudi ni mogoče pričakovati boljših odnosov med Jugoslavijo in Zahodno Nemčijo.

Na to nas je opozorila zlasti odložitve procesa proti ustaškim zločincem, ki so ob lanskem napadu na jugoslovansko predstavništvo ubili našega predstavnika Momčila Popovića. Živo je še v spominu dejstvo, kako so nemški čuvarji »zaščitili« takrat naše predstavnike, čeprav so bili na to opozorjeni. Proces bi naj bil 9. decembra. Toda kljub temu, da je pravosodnim organom bilo potrebno leto dni, da so lahko zbrali dokaze, jim to še vedno ni zadosti, da bi lahko obsodili ustaške zločince.

Ob tem pa se vrstijo dogodki, ob katerih človek enostavno omeči. Samo nekaj primerov. Nekd zahodnonemški advokat Wilhelm Schetter je pri javnem tožilstvu v Karlsruhe zahteval, da se začne veliki proces proti našemu državnemu sekretarju za zunanje zadeve Koči Popoviću. Kljub temu, da zadeva izgleda smešna in neverjetna, ni bilo nikogar, ki bi obsodil gonjo tega advokata, ki je med drugim tudi znan po revanšističnih napadih na borec proti fašizmu, temveč je zločinstvo pod masko »spoštovanja pravnega postopka in procedure« zahtevalo sprejelo. Po vloženih obtožbi je Koča Popović kot komandant naše divizije »Sumadija« počel strahotne zločine proti Hitlerjevimi nemškimi vojakom. Opisani so detajli te zločinov, ki bi jih naj po-

čela ta divizija, ki je pa mimogrede niti ni bilo, vsaj po tem sodeč, kar mi vemo o naši narodnoosvoobodilni borbi. Pa ne samo to. Tudi proti dr. Weissu, znanemu pravniku, je vložena tožba, verjetno zaradi tega, ker je kot naš predstavnik sodeloval pri sojenju nacističnih poglavarjev v Nürnbergu.

Nekako v istem času pa je nek nemški profesor začel javno pisati o tem, kako nesmiselno je govoriti o nemških Hitlerjevih zločinih nad Židi, ker teh zločinov ni bilo. Po njegovem je padlo 6 milijonov Židov v vojni z Nemčijo. Po njegovem tega dejstva ne spreminjati niti to, da so jih fašistični krivniki pobijali kot živino v taboriščih in da so jih potvili kot mirne prebivalce raznih dežel.

Kitajska diplomatska akcija

Popotovanje kitajske delegacije pod vodstvom Ču En Laja po afriški deželah vzbuja vedno večjo pozornost in ugibanja. Ču En Laj je obiskal ZAR, Alžirijo, sedaj se mudi v Maroku, potem bo obiskal še Tunizijo, ki je prav sedaj sklenila priznati LR Kitajsko, nato Albanijo, očitno pa kaže kitajski premier željo, da bi obiskal tudi Pariz. Vendar ta obisk očitno »visi v zraku«, a o njegovi možnosti se veliko piše.

Sedanja diplomatska turneja kitajske delegacije predstavlja velik prelom v dosedanjih politiki in odpiranje vrat predvsem proti zahodu. Kitajska hoče vsekakor igrati vidnejšo vlogo v mednarodnem političnem življenju. Postaja pa tudi interesantna za zahodne gospodarske kroge, ker se je kitajsko tržišče zaprlo za sovjetsko blago in s tem odprla možnost za zahodne države. Italija, ki je že navezala večje gospodarske stike z vzhodnimi državami, je tukaj zlasti živahna. Pa tudi Zahodna Nemčija je odkrito pokazala velik interes za kitajsko tržišče. Mnogo večje politične manevre pa poskuša kovati Francija, ki hoče nasproti ZDA čedalje bolj uveljaviti somovoljno politiko in ji prav v odnosu do Kitajske odpirajo največje možnosti. Uradni krogi so sicer zanikali vesti, da je Francija pripravljena uradno priznati LR Kitajsko, vendar pa očitno skuša vsaj zboljšati odnose. Kitajsko je obiskala njena gospodarska delegacija in baje so že dogovorjeni neki precejšnji aranžmani, med drugim tudi prodaja nafte Kitajski.

Spor med SZ in LR Kitajsko skuša Zahod čimbolj izkoristiti pričakujoč od tega zmanjšanje pozicij Sovjetske zveze v pogajanjih z Zahodom. Zato se pojavljajo razna ugibanja o diplomatski akciji, ki bi jo naj začela Sovjetska zveza, da bi oslabila vpliv kitajske v afriki in azijskih državah.

Najočitnejše pa izstopa kitajska težnja, da bi razbila neangažirane države in se morebiti sama vthotapila med nje, čeprav njihovo politiko načelno odklanja. Take težnje so se pokazale že pred obiskom. Kitajska bi rada dosegla, da ne bi prišlo do druge konference neangažiranih držav, namesto tega pa do regionalnih konferenc afriških in azijskih držav. Tudi sporočilo z dosedanjih razgovorov so pokazala to kitajsko težnjo, ki sta jo pa Naser in Ben Bela odklonila in potrdila, da je sklicanje take konference nujno potrebno.

organizarani v Zvezi združenih Hrvatov, ki ima 20 sekcij. V njej so našli varno zatočišče tudi znani ustaški zločinci.

Preložitve procesa je tudi izzvala veliko začudenje v mednarodni javnosti in predstavnik bonnske vlade tudi na tiskovni konferenci ni mogel mimo note jugoslovanske vlade, v kateri je med drugim tudi zahteval, da se naj ustaškim organizacijam prepove delovanje. Da te organizacije lahko svobodno in nezakazano zločinstvo delujejo proti Jugoslaviji je samo po sebi potrjuje, da so v nemških vodilnih krogih še vedno ljudje z mračno preteklostjo, kar je med drugim razklril tudi sedanji proces proti 22 zločincem in morilcem iz znanega taborišča Oswienec, kjer je bilo pobitih ogromno ljudi na zverinski način. Ti ljudje so doslej živeli kot ugledni državljani in zaradi svojih »bogatih izkušenj« imeli tudi veliki vpliv.

Tudi v sosednji Italiji so pred kratkim ujeli posebno diverzantsko skupino, pri kateri so našli eksploziv in orožje. To prav tako potrjuje, da so si ljudje z zločinstvo preteklostjo zaradi blagohotnosti bonnskih politikov toliko pomagali, da delajo načrte, kako bi spet s svojo dejavnostjo v mednarodnem merilu nadaljevali. Opozorilci opozarjajo sicer pri tem, da fašističnih groženj ni potrebno preveličevati, vendar pa tudi ne zanemarjati.

Posebna pozornost družbenemu izobraževanju

Ljudska univerza v G. Radgoni je posvetila posebno pozornost družbenemu izobraževanju. To pa zaradi tega, ker potrebe po tej vrsti izobraževanja zaradi vse hitrejšega razvoja našega gospodarskega življenja vse bolj naraščajo. Od tod tudi vedno večje zahteve po širšem poznavanju tematike iz gospodarjenja, poznavanja ekono-

POD ČRTO:

Odkod nezaupanje?

Ze nekako pred dvema leti je bila ustanovljena pri takratnem občinskem ljudskem odboru v Ljutomeru služba pravne pomoči državljanom. To službo pa so opustili, ker se je ljudje niso posluževali v zadovoljivi meri. Ob tem pa ne bi mogli trditi, da ljudje niso pravne pomoči potrebovali. Iskali so jo drugod, kot so bili vajeni še iz prejšnjih časov, čeprav so morali za te pravne nasvete plačevati. Občinska skupščina je pred nekaj dnevi ponovno razpravljala o vpostavitvi službe pravnih pomoči pri občinski skupščini. To predvideva tudi predlog občinskega statuta, o katerem bodo v kratkem razpravljali občani na zborih volilcev.

Ali gre pri ponovni ustanovitvi službe pravne pomoči občanom samo za to, da bi bilo zadoščeno formalnosti? Nikakor. To pa bo narekovalo predvsem dve nalogi dolgotrajnejšega pomena: razbiti nezaupanje občanov do te službe, po drugi strani pa v službi pravne pomoči pri občanov pristop do občanov. Čeprav se v prejšnji praksi službe pravne pomoči niso pojavili primeri, ko bi državljan prosil pravno pomoč v neki zadevi, ki prizadeva po drugi strani institucijo, v sklopu katere deluje ta služba, to je občinski ljudski odbor, pa vendarle ta ugotovitev lahko koristno služi pri uveljavljanju nove pravne institucije.

Pričakovati je, da bo nezaupanje do te službe vsaj nekaj časa še obstajalo. Koliko časa, pa bo torej močno odvisno od službe pravne pomoči same. Vsekakor pa bo potrebno — takega mnenja je tudi občinska skupščina, da se na zborih volilcev, ko bodo občani razpravljali o osnutku novega občinskega statuta, obširno govoriti tudi o službi pravne pomoči.

mike podjetja in vsebine samoupravljanja.

Za to je LU organizirala tri politične šole, dva seminarja za vodstva političnih in družbenih organizacij in več seminarjev za samoupravne organe v delovnih organizacijah. Za vse to je bilo opravljenih okrog 400 učinkovitih ur, v novi izobraževalni sezoni pa LU vse te oblike izobraževanja načrtno nadaljuje.

Skrb za strokovno izpopolnjevanje neposrednih proizvajalcev je LU uresničila v 32 krajših seminarjih, kjer je opravila nad 1000 ur. Zanimanje za strokovno izobraževanje je precejšnje, zato predvideva novi program nadaljevanje in izpopolnjevanje vseh oblik s tega izobraževalnega področja. Ljudska univerza je letos organizirala tudi 11 vrst seminarjev in tečajev ter 36 javnih predavanj — največ s področja kmetijstva in vzgoje. Želja LU, prav gotovo pa tudi občanov radgonske občine pa je, da bi izobraževanje tudi v prihodnje človeka bogatilo, sproščalo njegove sposobnosti in njegovo ustvarjalnost.

Z LETNE KONFERENCE PD »IVAN ŽALIK« V LOGAROVCIH

Več dobre volje-več uspeha

V nedeljo je bil v Logarovicah letni občni zbor prosvetnega društva »Ivan Žalik«. Zbralo se je precej ljudi, zlasti mladine, ki se najbolj aktivno vključuje v kulturno prosvetno delo.

Iz poročil in razprave je bilo razbrati, da upravni odbor ni tako delal, kot prejšnja leta. Največ so razpravljali o dramski sekciji. V prejšnjih letih je društvo uprizorilo eno ali več dramskih del, ki so bila dobro naštudirana, v zadnjem času pa postaja čedalje bolj mrtvo dramsko življenje.

Precej so razpravljali o programu dramske sekcije. Menili so, da je sodobna dramska dela težko uprizorjati, ker oder ne premore potrebnih pripomočkov. Tudi o klubski sobi je bila obširna razprava. Društvo je kupilo televizijski sprejemnik, kar omogoča, da si vaščani lahko ogledajo kak bogat in dober program. Problem pa nastaja glede lastništva dvorane. Društvo je kupilo mnogo opre-

Na ulicah G. Radgone

zagotoviti vse pogoje za delovanje

Krajevna skupnost v Lendavi je bila formirana v oktobru letos. V tem kratkem obdobju sicer ni dosegla velikih uspehov, vendar se je trudila urejevati nekatere probleme, ki zadevajo občane, njihovo življenje in delo v sami Lendavi.

V okviru te krajevne skupnosti že delujejo nekatere servisne dejavnosti, občani pa želijo, da bi jih bilo kmalu še več. Največja potreba se čuti po ustanovitvi servisa za popravilo instalacij, za čiščenje oblek, krpalnega servisa itd. Svet krajevne skupnosti si je že prizadeval, da bi ustregel takšnim željam občanov, vendar doslej, zaradi pomanjkanja prostorov, ni uspel. Eden izmed vzrokov, ki vplivajo na to, da mnogi načrti še niso izkoriščeni, je tudi pomanjkanje finančnih sredstev.

V okviru krajevne skupnosti v Lendavi že delujejo čevljarški servis, servis za vzdrževanje stanovanjskih hiš in servis za prevoznitvo. Te servisne dejavnosti so sicer rentabilne, vendar ne ustvarjajo takšne akumulacije, da bi zagotovili sredstva za razširitev servisne dejavnosti. Krajevna skupnost je predlagala, da bi prevzela v upravljanje vse lokale v Lendavi in zemljišča, ki so last SLP. Ta predlog, ki bi prinesel krajevni skupnosti tudi določena finančna sredstva, doslej še ni našel na ugoden odziv. V lendavski

KS si tudi prizadevajo, da bi jim Obrtno-komunalno podjetje v Lendavi predalo v upravljanje mestni vodovod, s čimer pa se izgleda v obrtno komunalnem podjetju ne strinjajo. Pred dnevi je delavski svet Proizvodnje nafte sprejel sklep o predaji celotnega vodovodnega in električnega omrežja ter komunalnih naprav v naselju Nafte v skrb KS Lendava. Vrednost vseh sredstev je 38 milijonov dinarjev. Morda je ta korak vreden posnemanja tudi drugod v Lendavi.

Vsekakor bo morala krajevni skupnosti v Lendavi pomagati pri njeni afirmaciji in pri ustvarjanju materialnih pogojev za njeno delovanje v prihodnje bolj smelo tudi občinska skupščina.

UGODNA BILANCA SEZONE V ZDRAVILIŠČU SLATINA RADENCI

V zdravilišču Slatina Radenci bodo zaključili sezono s 1. januarjem. Zadnji gostje se že pripravljajo na odhod in čakajo še samo na novoletno jekovanje. Nato bo zdravilišče nekaj časa zaprto, da bodo lahko opravili remontna dela. Prihodnje leto, ko bosta začela delovati nova toplarna in zdraviliški dom, pa bo sezona brez prekinitev. Zdravilišče bo stalno odprto, tudi v zimskem času.

Letošnji plan zdravilišča je presežen v vseh dejavnostih, tako v zdravstvu, gostinstvu in proizvodnji. Izredno se je letos povečalo število gostov (za 28 odst.), prav tako pa tudi plan nalivanja mineralne vode ter prometa v gostinstvu.

Za prihodnje leto imajo večje investicijske načrte. Za dograditev nekaterih objektov in komunalne naprave predvidevajo nad milijardo dinarjev investicij. Ika

Radenski šolarji — v snežnem veselju. Nič jih ne zebe, celo prijetno je grebsti po snegu (foto I. Kovič)

Prostori brez lastnika ali obratno

V zadnjih letih smo v soboški občini zgradili precejšnje število vaških, oziroma gasilskih domov. Za njihovo izgradnjo so občani prispevali mnogo prostovoljnega dela in precejšnja sredstva. Ti domovi naj bi se v prihodnje razvili v takojemovane družbene centre v posameznih krajevnih skupnostih, pa tudi v večjih krajevnih središčih.

Prav, toda nekateri izmed takšnih objektov res služijo svojemu cilju, drugi, teh pa ni tako malo, pa so še neurejeni in se sedaj uporabljajo tudi v druge namene. Mnogo sredstev bo še potrebno za ureditev že obstoječih domov, pa tudi mnogo več prizadevanj, če hočemo, da bodo vaški in gasilski domovi res postali družbeni centri.

Pomanjkanje sredstev za urejevanje domov je vsekakor najbolj pereč problem, ki pa je še toliko večji zato, ker domovi mnogokrat nimajo pravega lastnika, ki bi jih vzdrževal in urejal. Dodamo še lahko, da marsikje tudi ni nikogar, ki bi načrtno skrbel za razvijanje družbene in klubske dejavnosti občanov v njih.

Takšen dom imamo na primer v Cankovi. Dvorano uporabljajo za kulturne prireditve in pouk telesne vzgoje na tamkajšnji osemletki, domala vse organizacije v vasi pa imajo svoje sestanke v tesnem prostoru, kjer pa sta svoj kotiček našla tudi televizor in knjižnica. Za dokončno ureditev dvorane je potrebnih okrog 2,5 milijonov dinarjev. Kdo naj zagotovi ta sredstva, pa je zaenkrat še vprašanje brez odgovora. V Rogoševcih je stanje boljše. Imajo novi kulturni dom. Dvorana in pa dom še nista popolnoma urejena in za dom skrbi sedaj komisija pri krajevni organizaciji SZDL. Kulturne predstave, ki jih organizirajo v domu so zelo obiskane, imajo kino-projektor, ki je potreben popra-

vila in Rogoševčani in okoličani bi imeli lahko redne kinopredstave. Toda kdo naj v prihodnje skrbi za to, lastnika dom nima.

V Salovcih je dvorana prevelika in nimajo prostorov, ki bi ustrezali za klubsko dejavnost. Tako nekako je tudi v Kuzmi in še drugod. Dvorane so, pa niso urejene ali pa ne ustrezajo za razvijanje klubske in družbene dejavnosti, ker so prevelike. Prostori torej so in niso. Manjkajo jim pritlikline, nimajo pravega lastnika, ki bi za te prostore skrbel. Ostane nam ob koncu torej vprašanje: Kdo naj prevzame vse te naloge, ki niso niti majhne?

Vlogo gospodarjev v družbenih centrih bodo morale prevzeti krajevne skupnosti. Ta vloga pa pomeni obnem skrb za vzdrževanje teh centrov in zahteva potrebna sredstva. Krajevne skupnosti same ne bodo imele tolikšnih sredstev, da bi zadostile še tem potrebam. Treba bo iskati denarja tudi s samoprispevki občanov. Potem pa še določiti prioriteto nalogam, ki jih bomo najprej reševali.

Ti domovi pa tudi tako še ne bodo postali to, kar želimo. Razen televizorjev, ki so v večini primerov še vedno edini inventar, nimamo kaj druge v teh domovih — klubskih prostorih. V klube bo potrebno vnesti vsebinsko bogato in pestro organizirano življenje. Tu naj bodo razgovori, predavanja in drugo, ne bo pa smelo manjkati

LJUVTOMERSKI MARLES V PRIHODNJEM LETU:

Za 80% večji brutoprodukt

Od leta 1960, ko so se spojili z mariborskim Marlesom, so se v ljutomerskem obratu popolnoma specializirali. Danes izdelujejo le raztegljive kuhinjske mize, navadne mize, stole in stolčke. Te predmete proizvajajo v sodelovanju z mariborskim obratom Marlesa.

V letih nazaj, v ljutomerskem obratu niso veliko investirali. Celotne investicije so znašale okrog 25 milijonov dinarjev in to za moderno sušilnico in za nekaj strojev. Investicijski program podjetja pa predvideva večje investicije za leto 1964. Sedanje

objekte bodo razširili, tako da bodo že v prihodnjem letu povečali brutoprodukt za 80 odst. V zvezi s tem bodo povečali tudi število zaposlenih, vendar računajo, da se število teh ne bo povečalo več kot sedanjih 62 na 82. Zanimivo je to, da je bilo zaposlenih v tem podjetju leta 1960 76 delavcev, letos jih je 14 manj, toda proizvodnja so, tako količinsko kot vrednostno, povečali od leta 1960 do letos za okrog 20 odst.

Pred leti je bilo predvideno, naj bi se obe ljutomerski mizarški podjetji združili. V zvezi s tem je bila odobrena tudi lokacija za nov obrat in to v bližini tovarne močnih krmil, tako da bi imeli pri roki železniški industrijski tir. Do te združitve pa ni prišlo, zato nameravajo v obratu Marlesa povečati sedanje prostore, čeprav so na tesnem, saj je znano, da sedanji obrat nima velikih možnosti za razširitev, ker ga po eni strani omejuje potok Globetka, po drugi pa cesta.

-jm

Varčevanje, krediti, posojila

Občani radgonske občine so tudi v tem letu pridno vlagali svoje prihranke na hranilne vloge pri Komunalni banki, jemali so potrošniške kredite in posojila za izgradnjo stanovanj.

V začetku tega leta je 1680 vlagatelj imelo na hranilnih vlogah prihranjenih 59 milijonov 560 tisoč dinarjev, do 20. decembra letos pa je

naraslo število vlagateljev za 300, znesek prihranjenih sredstev pa se je povečal na 86 milijonov 500 tisoč dinarjev. V tem letu je komunalna banka 846 prosilcem odobrila potrošniške kredite v skupni vrednosti 163 milijonov 269 tisoč dinarjev. 67 prosilcem pa so v tem letu bili odobreni krediti za stanovanjsko izgradnjo in sicer v znesku 25 milijonov dinarjev.

Kjerkoli že — otroci in sneg (foto Karel Sukič)

Predavanje o gospodarstvu

V četrtek se je v dvorani soboškega gradu zbralo okrog 300 mladink in mladincev iz

soboških srednjih šol in delovnih organizacij na predavanju o gospodarstvu občine

M. Sobota. Mladinkam in mladincem je predaval podpredsednik občinske skupščine M. Sobota, Edo ing. Perhavec.

Po predavanju je prisotne pozdravil tudi Vlado Janžič, član ObK ZKS M. Sobota in jim v imenu družbeno-političnih organizacij v občini zaželel uspešno novo leto 1964. Zatem so mladinci in mladinke imeli v klubskih prostorih »Svobode« mladinski ples, ki ga je organiziral občinski komite ZMS Murska Sobota.

lavci iz ravnateljstev osnovnih šol v Črensovcih, Odrancih in Bistrici. Še pred pričetkom občnega zbora so udeleženci poslušali predavanje o statutih delovnih organizacij.

Poročilo in razprava sta obravnavala vprašanje samoupravljanja v družbenih službah, planiranje sredstev in dela v šolskih kolektivih, uporabo ponazorilnih sredstev pri pouku. Občni zbor je opozoril tudi na pomanjkanje učiteljskega kadra in na nestrokovno zasedbo na delovnih mestih. Člani sindikata so tudi poudarili, da je v nagradjevanju pedagoških delavcev na osemletkah potrebno uvesti takšno razmerje med stalnim in gibljivim delom osebnih prejemkov, ki bo učitelja vsestransko stimuliralo za njegovo delo in uspehe tega dela. Udeleženci občnega zbora so govorili tudi o družbeni vzgoji prosvetnih delavcev, o idejnosti po-

V Kobilju se izobražujejo

Ljudska univerza v Lendavi je letos organizirala v Kobilju šolo za starše I. stopnje in šolo za življenje. V obeh šolah so predelali ciklus desetih predavanj in slušatelji so bili s predavanji nadvse zadovoljni. To kaže tudi udeležba v obeh šolah, saj je šolo za starše obiskovalo povprečno kar 97 občanov, šolo

za življenje pa 34 mladink in mladincev ali vsi, kolikor jih je spomladi v vasi bilo. V tej izobraževalni sezoni deluje že spet šola za starše II. stopnje in udeležba ni nič manjša kot spomladi. V januarju pa bodo spet organizirali šolo za življenje za mlade občane v Kobilju.

Tudi v kulturi dobro sosedstvo

Menim, da smo kar dobri sosedje: mi na desni strani Mure in oni na levem bregu reke, ki razmejuje obe državi. Seveda, ni še dovolj, da hodimo samo pogledat drug k drugemu, oni k nam po meso, mi tja po nogavice; dobri sosedje bi morali najti še druge vezi, ki bi dobro soseščino še bolj povežale. Ena od teh bi bila tudi kulturno sodelovanje. Prav gotovo je, da si takega sodelovanja želimo mi in naši sosedje preko mostu. Pa tako težko najdemo pot drug k drugemu!

Prvi kulturni stiki med obema mestoma so se pričeli že pred leti; začeli pa so jih naši in njihovi najmlajši. To je bilo takrat, ko je gostoljubni Radkersburg sprejel v goste jugoslovansko deco tam iz Makarske, ki jim je potres porušil domove. Mladi Makarčani so bili menda kar šest tednov z učitelji in vzgojitelji vred gostje avstrijskega Rdečega križa in so uživali vso skrb naših sosedov. Za slovo pa je bilo treba majhne svečanosti; zato so povabili tam čez tudi radgonski mladinski zbor, ki je skupaj z dvema avstrijskima zapel nekaj jugoslovanskih pesmi. Tako so bili pravzaprav mladi Makarčani vzrok prvih kulturnih stikov med obema sosedoma. Nekaj časa za tem sta bila dva radkersburška otroška zbora gosta G. Radgone; to je bilo ob priliki festivala pionirskih zborov iz radgonske občine. Na tem festivalu so mladi pevci iz Radkersburga zapeli nekaj svojih pesmi in bili deležni vsega priznanja. Med seboj so se začeli kovati že poznanstva in obojih niti ni motilo medsebojno nepoznavanje jezika. Letos pa je bil v gosteh v G. Radgoni mešani pevski zbor Gesang und Musikverein iz avstrijskega obmornega mesta. Srečanje avstrijskih in naših zborov je bilo prirsčno in vzdušje dobre soseščine je prišlo do polne veljave.

Začetek za kulturno izmenjavo obeh obmejnih mest je torej storjen. To je le začetek. In ga ne bi kazalo nadaljevati? Umetnost ne pozna meja, pravijo. Naj jo ne poznata tudi oba kraja ob Muri. Zato bi se moralo v tem pogledu nekaj storiti; samo dobra volja je premalo. Morali bi začeti s sistematičnim organiziranjem kulturnih izmenjav med Radkersburgom in Gornjo Radgono. Pričeti bi se morala medsebojna gostovanja pevskih zborov, dramskih skupin, godb na pihala in navsezadnje tudi glasbenih šol, saj gojita te vrste kulturne dejavnosti obe mesteci ob Muri.

V Gornji Radgoni je pričel z delom ženski učiteljski pevski zbor, ki je sestavljen iz

tovarišic radgonske osnovne šole in obeh podružnic šol. Zbor poje več ali manj v redu; morda bi bilo srečanje tega zbora s tistim tam čez Muro nadaljnja pot kulturne izmenjave, ki bi medsebojne vezi dobre soseščine še bolj utrdila. Seveda bi lahko pri tej izmenjavi pomislili tudi na najmlajše: na radgonski mladinski zbor in na otroški zbor radkersburške glasbene šole ali pa njihove osnovne šole.

Naj bi o teh mislih razpravljali merodajni faktorji tam čez in tu pri nas. Saj pot do pametnega sklepa ni tako težka, pa čeprav bo treba obiti takšne in takšne formalnosti, ki morajo kulturne stike krepiti, ne pa jih rahljati!

-ar

V Marodičevi drami »Operacija Altmark« — igralci: Jože Zrim, Jože Hradil, dr. Metka Rous-Jugova, Vlado Sagadin

MED STARINAMI IN ZNAMENITOSTMI V LJUTOMERSKI OBČINI:

Kaj vse imamo?

Občinska skupščina v Ljutomeru je pred nedavnim sklenila, da postane soustanoviteljica Zavoda za spomeniško varstvo Maribor. V tem sestavku navajamo nekatere probleme s področja spomeniškega varstva na območju Ljutomerske občine. O spomeniškem varstvu je razpravljala na dveh sejah tudi občinski svet za kulturo in prosveto.

V letošnjem letu je prispela občinska skupščina v Ljutomeru pol milijona dinarjev za restavracijska dela pri cerkvi na Jeruzalemu. Skupno je bilo pri tem objektu porabljenih 750 tisoč dinarjev, vendar dela še niso končana. Občina je finansirala tudi obnovo baročnih portalov na Miklošičevem trgu v Ljutomeru.

Ljutomersko območje sicer ni ne vem kako bogato na kulturnih spomenikih iz preteklosti, vendar je še to, kar je, slabo evidentirano in ohranjeno. Ker ni mogoče vsega obnoviti v enem letu, je vsekakor potrebno, da se izvajajo postopoma. Poleg Jeruzalema je treba omeniti še cerkev v Cezanjevcih, ki ima dragoceno notranjo opremo, poleg tega je na območju občine vrsta kužnih znamenj (Ljutomer, Ključarovci, Iljaševci, Stara cesta itd.), ki spadajo k značaju pokrajine in prezidavanjih ohraniti bidermajersko zasnovano teh pročelij? Prav tako bo potrebno sčasoma zavarovati tudi kakšen primerek stare kmečke hiše in njen inventar.

Poleg kulturnih in etnografskih zanimivosti pa je potrebno računati tudi na prirodne znamenitosti. To so predvsem narise v Veržeju in v Babincih, rumeni in beli lokvanj v strugah Ščavnice, Mure in Muri-

ce. Kot arboretum bi lahko omenili park na Jeruzalemu, nekaj eksotičnih zanimivosti pa vsebuje tudi park pri Ljutomerskem postajališču. Poleg Babjega ložiča, Sršenovega loga je to le nekaj prirodnih znamenitosti, ki bi jih bilo potrebno upoštevati pri vsakršnem regionalnem urejanju in planiranju.

A. Marodič

Operacija Altmark

Prejšnji teden je dramska skupina DPD Svoboda v Murski Soboti uprizorila že večkrat napovedano in spet preloženo Marodičovo dramo »Operacija Altmark«. Uvrstitev tega dela v letošnji program je sama po sebi nekaj pomeni. Predvsem je potrebno poudariti, da delo odlikuje velik humanizem, ki ga čutimo v razkrivanju nečloveškega vojaškega fašističnega Hitlerjevega življenja. To življenje pod svojo namišljeno bleščavo, stroju podobno urejenostjo skriva veliko hinavstvo licemerij, povezani z brezdušnim karizmom. Fašistični veljaki si ustvarjajo umazan ugled preko trupel nedolžnih ljudi, ki morajo biti ubiti samo zato, da z njimi lahko ta brezdušni stroj dokazuje svojo nezmožljivost.

V dramsko tehničnem pogledu pa predstavlja uprizoritev take drame zlasti za amaterske odre doljak trdi oreh. Zahteva izkušene, inteligentne igralce ter domiselno scenško rešitev s potrebnimi tehničnimi pripomočki. Uprizoritev tega dela mora biti res od prvega do zadnjega prizora izredno skrbno izdelana, drugače je obojestrano propad, kar se razblini vsebinska in notranja napetost, kar se lahko hitro zgodi zaradi majhne številke igralcev in dolgih prizorov ter zahtevnega interpretiranja notranjih, duševnih prelomov in bojov.

Režiser Jože Zrim je te probleme z izbranim in izkušnim t-

Naš razgovor

Dramska dejavnost na prelomnici

Marc 1961 — oktober 1962 — december 1963. V dveh letih in tričetr — tri dramska dela, ki jih je v takih časovnih razmakih uprizorila dramska sekcija soboškega DPD »Svoboda«. Zadosti, premalo? To so vprašanja, na katera ni lahko odgovoriti. Morda zadosti, morda celo preveč z ozirom na pogoje, ki jih ima ta kulturna dejavnost v Murski Soboti.

Če že ni mogoč enostaven odgovor s sumarično in skopo oceno, potem pa je vsekakor tu še alternativno vprašanje: ali razvijati in razširjati to kulturno dejavnost s sedanjim obsegom. Ta pa v bistvu pomeni, da vsako leto že zaradi tradicije pripravljamo kako domačo uprizoritev, drugače pa se usmerimo na gostovanja poklicnih kulturnih ansamblov. Tako alternativno vprašanje narekuje uvodoma prikazana bilanca.

Da bi vsaj nekoliko поблиže spoznali kakšen je odnos gledališke dejavnosti, za katero skrbe DPD »Svoboda«, smo povabili na razgovor ansambel, ki je pripravil uprizoritev Marodičeve drame »Operacija Altmark«. Udeležili so se ga vsi igralci: Jože Zrim, dr. Metka Rous-Jugova, Vlado Sagadin in Jože Hradil. Omeniti je potrebno, da so razen dr. Rousove vsi ostali tudi režiserji, ki so v okviru raznih društev pripravljali za

uprizoritev več dramskih del. Največ seveda Jože Zrim, ki je v M. Soboti zrežiral že 30 dramskih del. Zato vsi dobro poznajo razmere, v kakšnih živi dramska dejavnost v M. Soboti.

Razgovor je bil nevezan, toda iz njega bi lahko izluščili nekaj problemov in vprašanj. Prvo, ki bi ga omenili, se oziroma: ali imamo širši krog je tikalo igralskega naraščanja igralcev, ki bi lahko pripravili v sezoni več kvalitetnih prireditev.

Mnenja so si bila deljena, ker so se deloma nanašala na nekatere pripombe ob uprizoritvi »Operacije Altmark«. Taka pripombe so nastale zaradi zasedbe vlog, ki jo je pa režiser Jože Zrim utemeljil s tem, da zaradi značaja dramskega dela, ki je izredno zahtevno za uprizoritev, ni mogel angažirati neizkušenih igralcev. Toda igralskega kadra po srednjih šolah je dovolj, prav tako pa tudi med starejšimi, je bilo razbrati iz razgovora. Če bi ob tem izkušnejšem kadru vključevali v dramsko dejavnost tudi mlajše igralce, bi lahko pripravili letno mnogo več uprizoritev. Toda ta »če« je zelo velik, ker enostavno tisti, ki so že igrali ali pa režirali, tega sedaj enostavno nečejo več.

Seveda, kje so razlogi za tak odnos, je bilo osnovno

Še ena razstava likovne umetnosti

V torek je bila v razstavnih prostorih Pokrajinskega muzeja odprta razstava likovnih umetnikov madžarske narodnosti.

Razstavljajo umetniki Lajči Pandur, Zoltan Gabor, Ladislav Danč in Franc Kiraly. Vsi ti umetniki so se s svojimi deli izredno uveljavili in dobili visoka priznanja. Skupaj z drugimi smo jih že tudi srečali na raznih razstavah, toda prvič sedaj razstavljajo skupaj kot predstavniki madžarske narodnosti, ki živi v Prekmurju.

Omeniti je potrebno še dejstvo, da je to poslednja razstava v teh prostorih, ki so namenjeni stalni muzejski zbirki. Dokler ne bo gotov nov razstavalni paviljon, kar se bo verjetno zgodilo v jeseni prihodnjega leta, v Murski Soboti ne bo več likovnih razstav, seveda če ne bo pri tem več širokogrudnosti raznih ustanov, ki bi dale za take namenene na razpolago svoje prostore. Brez dvoma predstavljata to hudo udarec tako živahni likovni dejavnosti, kakršno smo imeli letos.

Razstavljajo: L. Pandur, Z. Gabor, L. Danč in F. Kiraly — Na sliki: L. Pandur razsodija, olje.

vprašanje. Pri tem smo se zlasti dotaknili tiste razvojne poti, ki ima zaključni cilj uprizoritev na gledališkem odru. Ugotovitev so bile presenetljive: če hočejo igralci pripraviti uprizoritev takega dramskega dela, potem mora

Zimske brezov dreved (foto H. Hajdinjak)

jo poleg vaj še sami opravljati vsa ostala odrska dela in pri tem niso deležni nobene pomoči. Igralci še morajo skoraj skrbeti tudi za razpodo vstopnic, propagando in drugo, da ne govorimo še o morebitnem gostovanju kje drugje. Zato je tudi razumljivo, da ni pravega navdušenja za igranje.

(Nadaljevanje na 12 strani)

G. RADGONA: ŠE VEČ TAKIH OBISKOV

V okviru praznovanja 20-letnice AVNOJ in obletnice Jugoslovanske ljudske armade se je pridružila tudi radgonska občina festivalu revije Kurirček. V ta namen sta obiskala radgonsko občino slovenska književnika Ivan Minačič in pisatelj Smiljan Rozman, obema se je pridružil major Stanković iz Maribora.

Na tridnevem obisku šolam na Kapeli, v Radencih, Apačah in G. Radgoni sta književnika brala navdušenim pionirjem svoja dela, ki so nastala med narodno-osvobo-

ditno vojno ali pa, ki so obravnavala to junško obdobje naše zgodovine; tovarš major pa je pripovedoval spomine na partizanske čase, posebno živo je govoril o borbah na Sutjesci, ki se jih je kot ranjenec sam udeleževal.

Prav bi bilo, ko bi nas obiskali ob tem času naši umetniki in borci vsako leto; naj bi vedno in vedno obujali spomine na našo največkratnejšo dobo borb za pravico in svobodo. Počastitev Kurirčka se je v Radgoni pridružila tudi tov. Levjarjeva predsed. obč. skup.

Uspeh doma in v izvozu

V podjetju »Elrad« v Gornji Radgoni, lahko pa bi rekli tudi v prvi »tovarni anten« v Jugoslaviji, so leto nadvse uspešno zaključili. Podjetje je v tem letu osvojilo proizvodnjo skoraj vseh vrst anten in vedno znova pripravljajo nove antenske izdelke. Proizvodi »Elrada« so osvojili jugoslovansko tržišče, v novembru in decembru letos pa so izvozili največ tovrstnih izdelkov v ZDA in Avstrijo. Tudi drugod je zanimanje za antene, ki jih izdeluje »Elrad«, precejšnje in pričakuje, da se bodo v prihodnjem letu pojavili še drugod na tujih tržiščih.

V prvih dneh meseca oktobra so v podjetju že dosegli planirano letošnjo količinsko in finančno proizvodnjo, narkar so plan proizvodnje za letošnje leto korigirali in ga tudi že realizirali v mesecu decembru. Takšni uspehi v proizvodnji so vsekakor rezultat izrednih proizvodnih prizadevanj proizvajalcev, povpraševanje po njihovih izdelkih na tržišču pa pričča o kvaliteti proizvodov in opravljenega dela. V delovnem kolektivu menijo, da bi bili uspehi še večji, če bi jim kooperanti pravočasno dostavljali blago. Letošnja realizacija znaša 600 milijonov dinarjev, v prihodnjem letu pa bodo plan

povečali še približno za 35 odstotkov. Tako kot v gospodarskem planu za leto 1964, tudi v planu sedemletnega razvoja predvidevajo precejšnje razširitev proizvodnje, prehod na industrijski način proizvodnje in usmeritev v proizvodnjo elektronske tehnike. Seveda bodo ob tem morali investirati precejšnja sredstva v izgradnjo in razširitev proizvodnih prostorov. Tako nameravajo že v prihodnjem letu zgraditi novo delovno halo. Gradili jo bodo v etapah tako, da bo takoj mogoče razširiti proizvodnjo v že izgrajenih prostorih. Kljub precejšnjemu povečanju proizvodnje število zaposlenih v

prihodnje ne bo naraslo v znatni meri. Sedaj jim še primanjkuje nekaterih strokovnih kadrov, ki jih ni v bližini G. Radgone, tistim iz oddaljenih krajev pa ne morejo nuditi stanovanj.

Kot smo že rekli, so v »Elradu« skoraj popolnoma osvojili proizvodnjo vseh vrst an-

ten. Ta uspeh pa je nedvomno tudi rezultat dela posebne študijsko-razvojne grupe, ki za podjetje pripravlja in raziskuje proizvodnjo novih izdelkov.

Vzporedno z vsemi temi proizvodnimi prizadevanji pa v »tovarni anten« v G. Radgoni skrbijo tudi za boljše delovne pogoje proizvajalcev in za dvig njihove življenjske ravni. Če sklepamo po letošnjih uspehih potem lahko trdimo, da bodo v »Elradu« letošnje rezultate v prihodnjem letu še znatno presegle.

Odprta seja DS »Elrad«

V soboto, 28. decembra se je sestel delavski svet v podjetju »Elrad« na svoji zadnji letošnji seji. Na sestanek so povabili tudi vse ostale člane

PRVA SEJA ObK ZMS V RADGONI:

Novoizvoljeni občinski komitej ZMS Gornja Radgona je imel v torek, 24. decembra svojo prvo sejo. Člani komiteja so na sestanku razpravljali o okvirnem programu dela za prvih šest mesecev naslednjega leta, za prvo tromesečje pa so sprejeli konkretni akcijski program. Program dela je sestavljen v skladu s smernicami konference mladine radgonske občine in nalogami, ki jih mladi imajo v družbenem razvoju občine.

Na sestanku so člani komiteja sprejeli predlog proračuna občinskega komiteja ZMS za leto 1964, izvolili pa so tudi novi sedemčlanski sekretariat komiteja. Formirali so tudi 4 komisije in dve podkomisiji.

delovne kolektiva, saj je delavski svet tokrat pregledoval uspehe delovne organizacije v minulem letu, pregledal poslovanje delovne organizacije in ugotovil morebitne pomanjkljivosti v preteklem enoletnem obdobju.

Po končani seji delavskega sveta so se vsi člani delovnega kolektiva zbrali na svečanem zaključku leta, ki ga je organizirala sindikalna podružnica v podjetju.

V LENDAVSKI OBČINI V LETU 1964:

Znatno večje potrebe v šolstvu

Pretekli teden je upravni odbor sklada za šolstvo pri občinski skupščini Lendava razpravljala o realizaciji finančnega načrta sklada za letošnje leto, o rebalansu proračuna za letos in o osnovnih smernicah finančnega načrta sklada za leto 1964.

Člani upravnega odbora so na seji odobrili dodatna sredstva za osnovni šoli z dvojezičnim poukom v Dobrovniku in Kobilju, ker jim predvidena sredstva niso zadostovala. Upravni odbor sklada je obravnaval tudi investicijsko po-

litiko, ki je bila predvidena v letošnjem finančnem načrtu sklada. Letos je bila predvidena gradnja šol v Genterovcih, Kobilju in v Crenšovcih, izdelava načrtov za šolo v Lendavi ter izgradnje otroških vrtcev v Gaberju in Dolini. Zaradi pomanjkanja sredstev, katera naj bi za gradnjo šol v Genterovcih in Kobilju ter pri gradnji otroških vrtcev v Gaberju in Dolini prispeval republiški sklad za namene dvojezičnega šolstva, je bila realizirana samo gradnja šole v Genterovcih in vrtca v Gaberju. Načrti za osnovno šolo v Lendavi so bili naročeni, a jih Projekktivni zavod v M. Soboti ni izdelal.

Potem ko so člani upravnega odbora potrdili rebalans proračuna za letošnje leto, so razpravljali o osnovnih smernicah načrta sklada in o merilih za razdeljevanje sred-

stev v naslednjem letu. Finančni načrt za leto 1964 predvideva 60 odstotno povečanje sredstev za potrebe šolstva v prihodnjem letu. Pri razdeljevanju sredstev posameznim šolam v občini bodo upoštevali naslednja merila: potrebna sredstva za osebne dohodke po sistematizaciji delovnih mest na šolah, potrebe za materialne izdatke število oddelkov in število učencev na posameznih šolah. Šolam z dvojezičnim poukom pa bodo preko občinskega sklada za šolstvo dodeljena še dodatna sredstva v višini, kot jih bo odobril republiški sklad za posamezne dvojezične šole.

Povečanje sredstev za potrebe šolstva v prihodnjem letu narekuje tudi finansiranje srednjih, strokovnih šol in pedagoškega zavoda. V kolikor bodo še vnaprej obveljali dosedanja instrumenti v delitvi dohodkov med občinsko, okrajno in republiško skupščino, bo v naslednjem letu skladu primanjkovalo okrog 70 milijonov sredstev za kritje vseh potreb v šolstvu v občini.

LENDAVA:

Seja sveta za finance

V torek je svet za finance pri občinski skupščini Lendava razpravljala o odloku o dopolnilnem proračunskem prispevku, o odloku o začasnem finansiranju potreb občinske skupščine za prvo tromesečje 1964. leta in o nekaterih upravnih zadevah ter poročevnih izjavah.

Člani sveta so na seji analizirali tudi stanje v tovarni čevljev v Turnišču.

Tudi na lendavskih ulicah je dovolj snega (foto K. Sukič)

OB ROB DOGODKOM:

Kdo vse je dolžan?

Na letni konferenci osnovne organizacije ZKS v Kmetijski zadruzi Križevci pri Ljutomeru, ter na nekaterih drugih letnih konferencah so ugotovili, da se dogajajo na naših vaseh velike sociološke spremembe.

Na območju KZ Križevci je 11 odst. kmetijskih površin v družbeni lasti, ponudba zemljišč pa vedno narašča. Na vasi ostajajo predvsem starejši ljudje, dočim odhaja mladišina v industrijske kraje ali pa se šola. Zemljo ponujajo v prodajo predvsem starejši ljudje, ki ne morejo več delati. Toda v mnogih primerih gre le za en hektar zemlje ali pa tudi manj. Večinoma so bila to prej večja posestva, ki pa so jih lastniki razprodali, denar razdelili otrokom, ki so si na tak način lažje ustvarjali družinsko ognjišče tam, kjer sedaj živijo in delajo. Vse to je prav, toda breme preskrbe starčkov, ki so ostali brez sredstev in brez zemlje, vendarle ne bi smelo preiti izključno na kmetijsko, drugo, marveč bi morali prispevati nekaj tudi otroci.

Vprašanje je, kako to urejati. Morda bi bilo primerno, da bi razpravljali v teh vprašanjih tudi skrbstveni organi, ki naj bi posamezne primere obravnavali skupno s starši in otroci.

Lju-asffs

Ali res samo za dobiček?

Ljutomerčani ugotavljajo, da imajo iz leta v leto manj družabnih prireditev. To je opaziti predvsem ob večjih praznikih. Večinoma se izgovarjajo, da so za prirejanje družabnih prireditev prevelike najemnine za prostore, drugi trdijo, da je boljše, če greš s fičotom na primer v Radence itd. Ze prav, da gre do tisti, ki imajo fičote ne-

kam dalje, saj zato jih končno tudi imajo, toda več je takih, ki teh možnosti še nimajo. Končno pa v Ljutomeru tudi ni primerne dvorane. Družabna prireditev v telovadnici res ni najbolj primerne. Zato bo verjetno potrebno razmišljati o ureditvi primerne prostora.

Drugo kar mrtvi družabnost v Ljutomeru je prevelik

tek po dobičkih. Ob vsaki prireditvi računajo le na to, da bi čim več zaslužili. Zakaj ne bi brez dobička? S tem bi dosegli dvoje: ljudem bi omogočili vsaj nekoliko razvedrila, poleg tega pa bi bile cene na takih prireditvah vsaj nekoliko manj astronomske.

»Ljutomerčan«

Pomurje v letu 1964:

Na zavodu za planiranje in ekonomske analize Maribor so pripravili osnove za sestavo družbenega plana okraja Maribor za leto 1964. Te osnove še niso predlog družbenega plana ter predstavljajo le grobo sliko dosežkov letošnjega leta in osnovnih gospodarskih predvidevanj za prihodnje leto.

V prihodnjem letu je predviden večji fizični obseg proizvodnje tudi v nekaterih pomurskih podjetjih. V tovarni metanola v Lendavi naj bi začeli že v tretjem tromesečju prihodnjega leta obratovati dodatni objekti za proizvodnjo formalina in fenolfomaldehidnih smol. Podjetje elektroindustrija in splošna montaža Maribor namerava zgraditi novo delavnico za proizvodnjo likalnih in sušilnih strojev v Lendavi. Na povečanje proizvodnje v živilski industriji bo vsekakor vplivala tudi rekonstrukcija predelovalnice za kondenzirano — evaporirano mleko ter hladil-

nice pri tovarni mlečnega prahu in tovarni mesni izdelkov kmetijskega industrijskega kombinata Pomurka v M. Soboti. V grafični industriji bodo začeli obratovati novi stroji ČZP Pomurski tisk v Murški Soboti.

Tudi na področju gostinstva in turizma so predvidene nekatere izboljšave. Tako bo zdravilišče Slatina Radenci gradilo novo restavracijo Pošta in ostale pomožne objekte, ki služijo gostinstvu in turizmu. Zdravilišče Slatina Radenci je doseglo letos lepe uspehe pri razvijanju inozemskega turizma, saj so se na primer samo nočitve Avstrijcev povečale za 88,4 odst. Tudi Angleži, Američani, Nemci in nekateri drugi narodi kažejo izredno zanimanje za letovanje v Radenci. -kar

Iz nedavne razprave na okrajnem svetu za družbeni plan in finance

Na nedavni seji sveta za družbeni standard in finance okrajne skupščine Maribor so zavrnili prošnjo premogovnika Presika pri Ljutomeru za oprostitev plačevanja dela proračunskega prispevka iz osebnega dohodka delavcev, ki pripada okraju. Glede oprostite plačevanja dopolnilnega proračunskega prispevka pa so menili, da je ta zadeva v pristojnosti občinske skupščine Ljutomer. Podjetje je v svoji prošnji navedlo, da v periodičnem obračunu za tretje tromesečje izkazuje izgubo v višini 495.000 din ter, da je zaradi odhoda delovne sile občutno padla proizvod-

nja. Člani sveta so v razpravi opozorili tudi na nekatere objektivne težave in menili, da je to podjetje v bivšem soboškem okraju bilo zapostavljeno glede investicij. Prav tako vpliva na večjo proizvodno ceno prevoz premoza iz Presike do železniške postaje Ljutomer. Iz razprave je bilo razvidno, da bi moralo vodstvo premogovnika več storiti za izboljšanje delovnih pogojev. Na seji so sklenili, da bodo o problemu premogovnika Presika ponovno razpravljali ob predložitvi zaključnega računa za leto 1963.

Okrajni skupščini Maribor so predlagali, naj občinski skupščini Ljutomer odobri kratkoročno premostitveno posojilo iz 6. odst. rezerve okraja v višini 13.000.000 din. Ta sredstva bo občinska skupščina Ljutomer lahko uporabila samo za kritje izdatkov za šolstvo.

Prav tako so člani sveta predlagali okrajni skupščini Maribor, naj prevzame poročstvo za investicijsko posojilo v višini 106,5 milijonov din, ki ga najema splošna bolnišnica

Murska Sobota za dograditev otroškega oddelka v Rakičanu. Za polovico tega zneska so že izdale poročstvo izjava občinske skupščine Lendava, G. Radgona, Murska Sobota in Ljutomer.

Na seji so odobrili tudi brezplačen prenos inventarja z okrožnega sodišča v Murški Soboti na tajništvo za notranje zadeve v Maribor. Pri tem prenosu gre za inventar, ki ga okrožno sodišče po preselitvi v novo stavbo več ne potrebuje. -kar

Programi dela za prihodnje leto

Prejšnji teden so zabeležili v Ljutomeru živahno dejavnost svetov pri občinski skupščini, saj se je sestala večina svetov: svet za kmetijstvo, svet za družbeni plan in finance, svet za industrijo in obrt, svet za komunalne in stanovanjske zadeve ter svet za zdravstvo in socialno skrbstvo.

Sveti so razpravljali o realizaciji družbenega plana za leto 1963, pripravili pa so tudi obširne programe dela za občinsko skupščino v letu 1964. Obravnavali so tudi poročilo o delu upravnih organov pri občinski skupščini v letu 1963. O tej problematiki je razpravljala v petek tudi občinska skupščina.

Pod točko razno

Prvi zbori občanov soboške občine po izvolitvi nove občinske skupščine so sicer razpravljali o izpolnjevanju občinskega družbenega plana in delu poravnalnih svetov, toda najbolj bogata in najbolj bogata po predlogih in mnenjih je bila tretja točka dnevnih redov s splošno oznako: Razno. Na 122 zborih so občani pod to točko analizirali vrsto krajevnih problemov, predlogov in tudi želja.

Nekateri problemi so bili skupni vsem zborom. Prvi tak problem so cene dimnikarskih storitev. Te so se v primerjavi s prejšnjimi po ustanovitvi dimnikarskega podjetja občutno povečale, nekateri tudi enkratno. Kaj meni o tem načelnik oddelka za gospodarstvo pri občinski skupščini tov. Olas?

»Res je, da so se cene dimnikarskih storitev povečale in to v kratkem času. Res pa je še, da so nižje kot v ostalih občinah v Sloveniji, s katerimi bi lahko primerjali našo. Povečanje cen je naravna potreba po boljšem nagrajevanju dimnikarjev. Njihovo delo je izredno težko, umazano, dohodki so bili nizki in zato se nihče ni hotel zaposliti v tej dejavnosti. Ta pa spada med javne službe in je po svoje tudi zelo odgovorna. Zato so težje nekaterih, da bi ta dela sami opravljali, nesprejemljive. Nezadovoljstvo občanov pa je z druge strani tudi razumljivo, saj prej s tem niso bili seznanjeni, poleg tega jim ni bila sporočena cena za posamezne usluge, na računih pa tudi ni bilo navedeno, za kaka dela so izstavljeni. To bo moralo opraviti dimnikarsko podjetje in smo že njegove predstavnike na to opozorili. Glede cen menim, da jih ni mogoče znižati, prepričan pa sem, da bo pa potrebno izboljšati kvaliteto teh storitev.«

Drugo, s čimer so občani ob zaključku tega leta bili nezadovoljni, so bila strnjena umetna gnojila oziroma gnojilo NPK-6-8-16 domače proizvodnje. To je mešanica iz klasičnih gnojil, ki se je pa strdila. Toda zanimivo, da so si bila mnenja o tem deljena: na nekaterih področjih so bili s takim gnojilom, ki je zahtevalo pred uporabo še zdrobiti, nezadovoljni, drugod pa jih to ni motilo.

Karel Kološa, kmetijski inšpektor pravi takole o tem:

V vedrem razpoloženju na novoletni čajanki soboških tabornikov

»Res je, da se je to gnojilo strdilo, o čemer so že razpravljali razni organi. Drobitev gnojila sicer ni lahka, toda po izjavah kmetovalcev recimo iz prosenjakovskega predela in drugod tudi ne tako težka, kot so hoteli ponekod to prikazati. Tega seveda ne bi smelo biti, čeprav zaradi tega ni mogoče govoriti o slabši kvaliteti. Gre za mešanico, ki bi si jo lahko iz klasičnih gnojil pripravil kmetovalec sam, toda zaradi dosedanjih izkušenj naših kmetovalcev ne moremo pričakovati, da bi to bilo opravljeno strokovno. Gre pa tudi za nekaj drugega: nekateri kmetovalci so lani mnogo vlagali v svojo proizvodnjo, ki jim pa zaradi slabe letine ni toliko dala, kot so pričakovali. Zato so tisti kmetovalci, ki so se tudi letos odločili za precejšnjo vlaganja, porabili tudi letos velike količine tega gnojila.«

Med ostalimi problemi, ki so bili več ali manj skupni vsem zborom občanov, je bilo vzdrževanje cest. Za več

cest so občani predlagali, da jih naj prevzame občinska uprava, ker promet po teh cestah prerašča lokalnega. Če dalje bolj aktualna postaja zahteva, da naj tudi gospodarske organizacije sodelujejo pri vzdrževanju tistih krajevnih poti, ki jih tudi one izkoriščajo. Ponekod postaja vzdrževanje cest in raznih objektov že velik problem za krajevne skupnosti.

Več vasi na področju krajevnega urada v G. Petrovcih je predlagalo, naj bi se sedež urada preselil v središče vasi. V Beltincih in okoliških vaseh se občani zavzemajo za večjo razvitost zdravstvene službe, enako tudi v G. Petrovcih in Križevcih.

Ostro so pa na nekaterih zborih razpravljali o nedejavnosti raznih odborov. V Klušanovcih so kritizirali gradbeni odbor za dograditev vaškega doma in zahtevali, da se naj razreši predsednika odbora. Prav tako so tudi na Cankovi ugotavljali, da sta šolski in gradbeni odbor za

gradnjo nove šole premalo delavna.

Razprava na mnogih zborih je tudi pokazala, da mora biti sodelovanje med volilci in občinsko skupščino v prihodnje tesnejše. Občani so namreč zahtevali pojasnila glede nekaterih predlogov in zahtev, ki so jih postavili občinski skupščini, a doslej niso dobili odgovorov.

Mladina pri delu — v teh dneh pa tudi v novoletnem veselju

KONFERENCE OSNOVNIH ORGANIZACIJ ZK KONČANE

Pozornost ideološkemu delu

Prejšnji teden so bile tudi v soboški občini končane letne konference osnovnih organizacij Zveze komunistov. Skoraj pri vseh konferencah je bilo v primerjavi s prejšnjimi opaziti nekatere skupne značilnosti in določeno preusmeritev v obravnavani problematiki.

Predvsem je za letošnje konference osnovnih organizacij ZK značilno, da so bile skrbno pripravljene in da so se nanje komunisti pripravljali že dalj časa. Med pripravami so namreč kritično ocenili dosedanje delo in v glavnem tudi vskladili stališča o posameznih problemih na konferencah samih pa obravnavali osrednje probleme, ki se bodo pojavljali v nadaljnjem razvoju. Komunisti so se v svojih razpravah v glavnem omejevali na problematiko delovnih in feritorialnih skupnosti, na področju katerih deluje osnovna organizacija. Na konferencah so bila v ospredju ekonomska vprašanja, predvsem investicijska izgradnja in možnosti za nadaljnjo razširitev proizvodnje.

Izredno pozornost so komunisti na konferencah po-

svetili medsebojnim odnosom in metodam dela ter uveljavljanju komunistov v družbenem in političnem življenju. Razprave o negativnih pojavih so bile zelo kritične in temeljite. Vključevale so zlasti ideološko izobraževanje, ki ga nekateri še vedno zanemarjajo. Izredno velika pozornost je bila posvečena zlasti mladini in njenemu usmerjanju. Predlaganih je bilo več oblik konkretne pomoči, ki bi jo lahko osnovne organizacije nudile mladinskim aktivom pri njihovem delu.

Uspele letne konference ZK

Pred dnevi so bile v radgonski občini zaključene še zadnje konference osnovnih organizacij ZKS

V vseh 26-tih osnovnih organizacijah ZKS so se komunisti na kon-

Podoba zime v središču Gornje Radgone — Tudi v teh dneh ne manjka živahnosti v mestu ob Muri (foto K. Sukič)

OBČINSKA SKUPŠČINA V LJUTOMERU:

Delo upravnih organov vskladiti z novim statutom

V petek dopoldne sta se sestala v dvorani občinske skupščine v Ljutomeru oba zbora skupščine. Obravnavala sta delo upravnih organov občinske skupščine v letu 1963, predloge svetov in komisij, razpravljali pa so tudi o sklicevanju zborov volivcev.

V obširnem poročilu o delu občinske uprave je bilo med drugim rečeno, da terjajo večje zahteve pri delu občinske uprave tudi večjo strokovno usposobljenost in

G. Radgona

SOLE ZA ŽIVLJENJE

V januarju bodo v gornje-radgonski občini začele delovati Šole za življenje, ki jih organizira občinski komite ZMS G. Radgona ob sodelovanju občinskega odbora RK in Ljudske univerze.

Šole za življenje bodo imele v Gostinski šoli v Slatini Radenci, v Vidmu ob Ščavnici, Negovi, v Apačah in v Stogovcih. Zanimanje za to obliko izobraževanja med mladino je veliko, saj pričakujejo, da bodo posamezne šole imele nad trideset slušateljev. Program obsega zdravstvena predavanja in predavanja o odnosih med ljudmi.

ne nazadnje tudi primernejšo tehnično opremo v posameznih službah. Novi statut bo predvideval organizacijo pravne pomoči, ki naj bi jo uvedli na občini. To bo služba, ki bo dajala občanom pravne nasvete in jim pomagala pri reševanju pravnih zadev.

Glede na vlogo inšpekcijskih služb pa je bilo na skupščini omenjeno, da naj bi se posamezne inšpekcije bolj kot doslej ukvarjale izključno z inšpekcijsko službo, kar bi povečalo učinkovitost teh občinskih organov.

Glede zborov volivcev je bilo na skupščini sklenjeno, naj bi bili sklicani v času od 5. do 15. januarja, občani pa naj bi na zborih volivcev razpravljali o predlogu družbenega plana in proračuna za leto 1964.

v terenski organizaciji težje, ker se tam srečujejo z drugimi problemi, kakor pa v svojih delovnih organizacijah. Prav tako bi lahko uvrstili med slabosti zanemarjanje nekaterih področij, med drugim tudi kulturno, ki so pa izredno pomembna za širše idejno vzgojno delo, čeprav so prav temu delu komunisti v soboški občini v svojem bodočem delu odmerili najvidnejše mesto.

Še enkrat:

Zadruga preurejujejo kulturne dvorane v skladišča

V Pomurskem vestniku z dne 12. decembra sem prebral članek pod tem naslovom. Avtor članka ugotavlja, da zadruga otežuje še tako skromno delovanje igralskih

družin po vaseh. In da so si igralci na Kobilju preden so nastopili morali sami izprazniti z žitom napolnjeno dvorano.

Tako enostransko gledanje in valjenje krivde na nekoga, ki se ne počuti krivega, ni umestno. Poslovna enota na Kobilju je res imela v zadrugi dvorani vskladiščne žitarice v zadrugi dvorani, ker drugega prostora ni imela. Po mojem mnenju je boljše vskladiščne žitarice v zadrugi dvorani, kakor pa jih pustiti v kakem neprimernem prostoru ali celo pod milim nebom, da propadejo in nastane gospodarska škoda, ker se takrat vedno sprašujemo in iščemo krivca. Žitarice so bile vskladiščne v zadrugi dvorani v poletnih mesecih, to je od julija do novembra, ko je tudi dejavnost i-

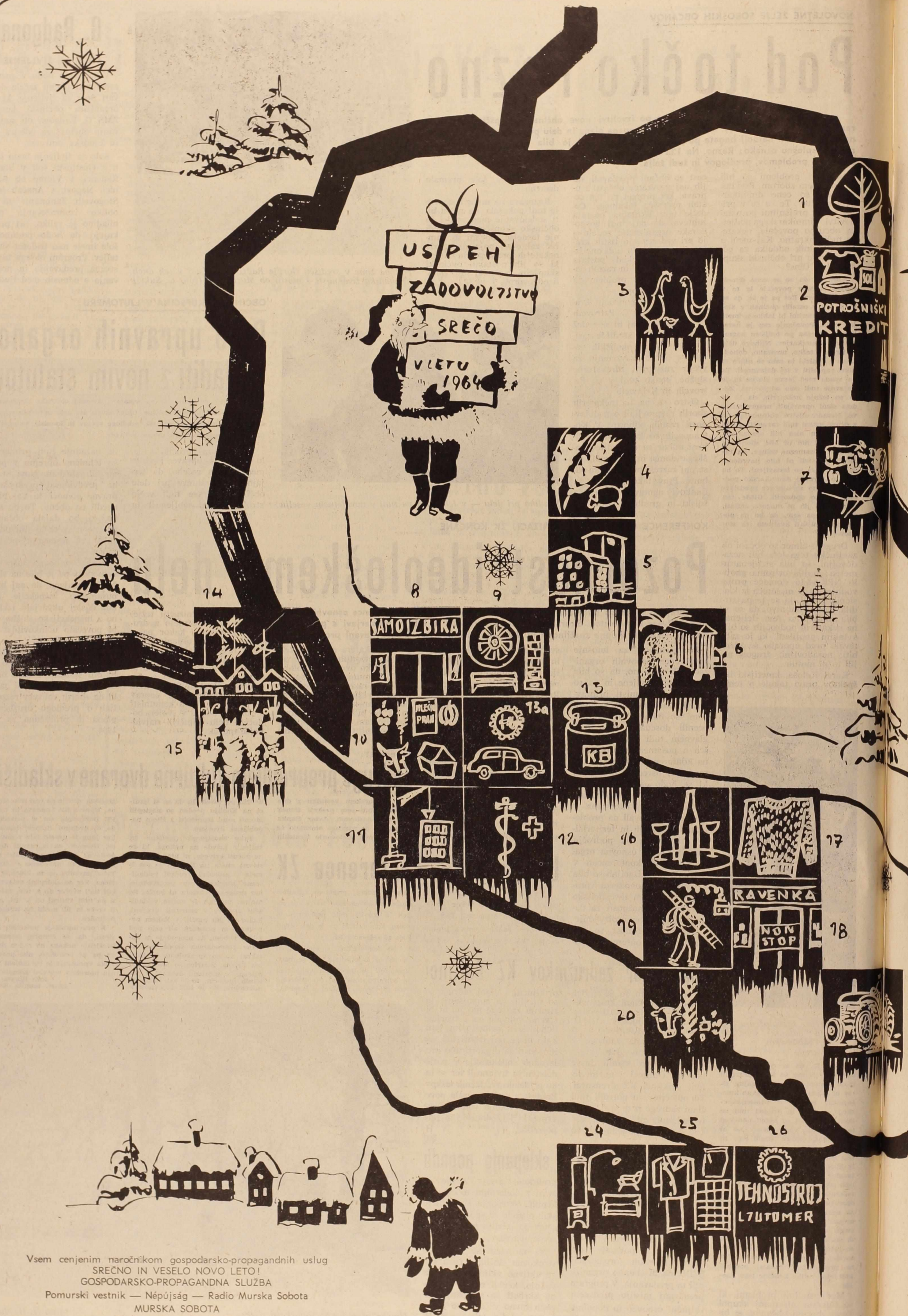
gralskih družin na vasi zelo skromna. Uprava KZ Lendava in uprava PE Dobrovnik sta si prizadevali, da bi dvorano čimprej izpraznili, kar jima je uspelo šele v novembru. Dvorano so izpraznili delavci poslovne enote in ne igralci sami, kakor je to navedeno v članku. Taka navedba je za kolektiv krivična, ker so zadrugi delavci delali tudi zvečer do 9. ure, začeli pa tudi jutraj ob 5. uri, polnilo vreče in jih nosili na traktorske prikolice.

Nepravilnosti je potrebno kritizirati, da se čimprej odpravijo, hvaljenje nekoga na račun drugega pa ni potrebno, niti pravilno. Taka vprašanja je po mojem mnenju potrebno reševati kompleksno. Jože Horvat
kmet. tehnik, Kobilje

Zimska pravljica iz soboškega parka

foto H. Hajdinjak

USPEH
ZADOVOLJSTVO
SREČO
VLETU
1964

1
2
POTROŠNIŠKI
KREDIT

3

4

5

6

7
SAMOIZBIRA

8

9
13
KB

10

11

12

13a

14

15

16
RAVENKA
NON STOP

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26
TEHNOŠTROJ
LUTOMER

Vsem cenjenim naročnikom gospodarsko-propagandnih uslug
SREČNO IN VESELO NOVO LETO!
GOSPODARSKO-PROPAGANDNA SLUŽBA
Pomurski vestnik — Népújság — Radio Murska Sobota
MURSKA SOBOTA
Kocljeva 2, telefon 21-064

Kolektiv **TRGOVSKEGA PODJETJA »UNIVERZAL«** v Lendavi s svojimi poslovalnicami v Lendavi in na podeželju želi cenjenim odjemalcem in poslovnim prijateljem

SREČNO IN USPEHOV POLNO NOVO LETO 1964

Za obisk in naklonjenost se toplo priporoča tudi v prihodnje

Vsem delovnim kolektivom občanom soboške komune in Pomurja želimo mnogo sreče in delovnih uspehov v novem letu 1964 — Delovni kolektiv

TOVARNE OBLAČIL, PERILA IN PLETENIN »MURA«
Murska Sobota

Z nami v prijetno novoletno praznovanje! Srečno in uspešno novo leto 1964 vsem občanom, delovnim kolektivom in naši družbeni skupnosti želi delovni kolektiv

»PANONIJE«, INDUSTRIJE KOVINSKE GALANTERIJE
Murska Sobota

in se s svojimi kakovostnimi izdelki za dom, gospodinjstvo in kmetijstvo priporoča tudi vnaprej

»KOMUNA«

PODJETJE ZA OPRAVLJANJE KOMUNALNIH DEJAVNOSTI
Beltinci

pečarstvo - mizarstvo - žaga - mlin - komunalna dejavnost. Kolektiv tega podjetja vam želi srečno in veselo Novo leto ter se tudi vnaprej toplo priporoča s svojimi kakovostnimi izdelki in uslugami.

Še tesnejše pridelovalno sodelovanje s kmetovalci in gospodarska krepitev zadruga — bosta tudi v nastopajočem 1964. letu dominantni nalogi. Kolektiv in organi upravljanja

KMETIJSKE ZADRUGE

v Gornji Radgoni

vam želijo srečno Novo leto in veselo praznovanje!

Delovni kolektiv SPLOŠNEGA MIZARSTVA »LEDAVA«
Murska Sobota — s svojim obratom v G. Petrovcih

želi vsem delovnim ljudem srečno novo leto 1964 in se priporoča s kakovostnimi pisarniškimi, šolskimi, stavbenimi, roletarskimi in parketarskimi izdelki.

»FERROMOTO« MARIBOR, POSLOVALNICA »AVTOIZBIRA«
v Murski Soboti, Štefana Kovača 20

nudi svojim cenjenim odjemalcem avtomobile domače proizvodnje: TAM, Zastava, IMV, SAP, TOMOS, PRETIS itd. Prodaja tudi rezervne dele za vozila. Poleg tega ima na zalogi še avto plašče v vseh dimenzijah. Srečno 1964 in veselo novoletno praznovanje vam želi kolektiv poslovalnice »AVTOIZBIRA« v Murski Soboti.

Z obetajočimi možnostmi za nadaljnji razvoj v skladu s potrebami v občinskem okolišju, z enkratnim povečanjem obsega gradbenih del in bruto dohodka se

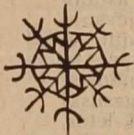
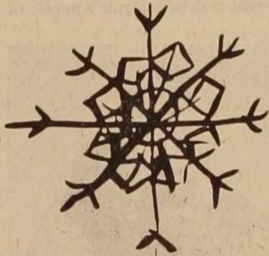
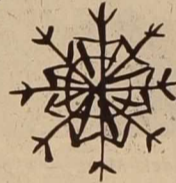
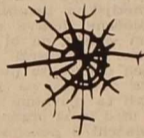
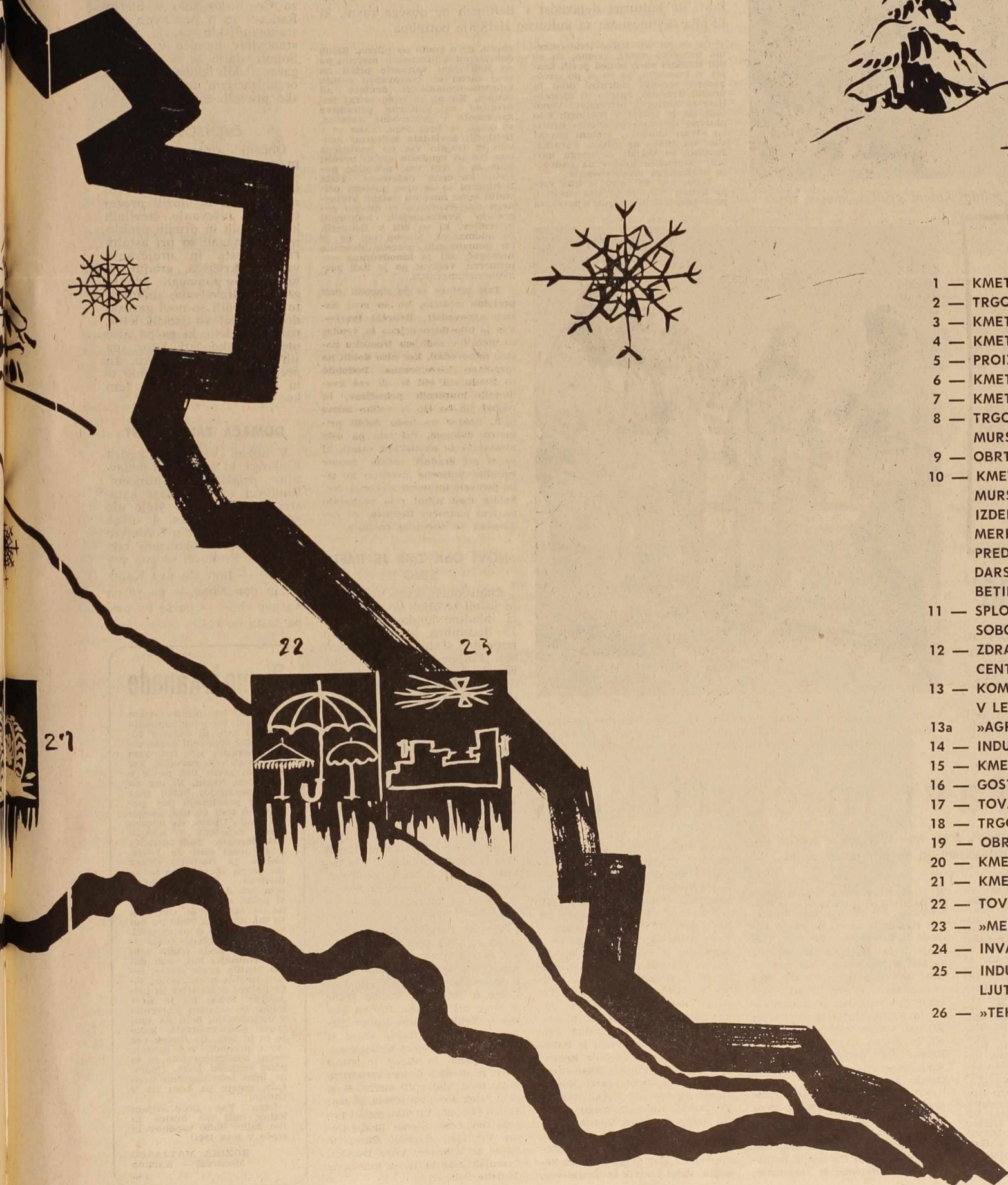
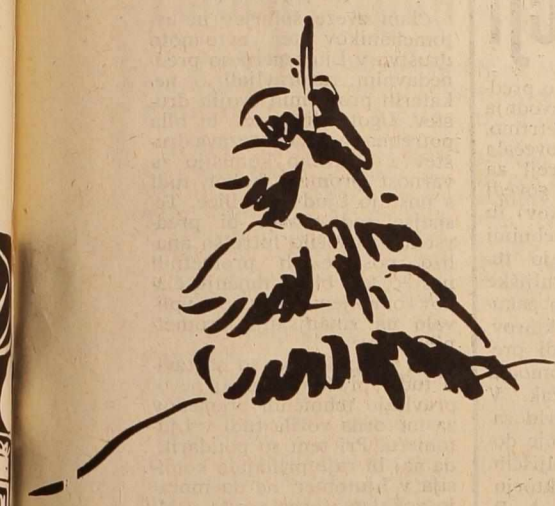
GRADBENO PODJETJE »GRADBENIK« Lendava

s svojimi tremi delovnimi enotami — gradbeništvo, opekarništvo, prevoznništvo — podaja v leto 1964.

Delovni kolektiv tega podjetja želi veselo praznovanje in srečno Novo leto vsem delovnim kolektivom in občanom lendavske komune

LEGENDA

- 1 — KMETIJSKA ZADRUGA ŠALOVCI
- 2 — TRGOVSKO PODJETJE »GORIČANKA« ŠALOVCI
- 3 — KMETIJSKO-GOZDARSKA ZADRUGA PETROVCI
- 4 — KMETIJSKA ZADRUGA PUČONCI
- 5 — PROIZVODNJA KREMENCEVEGA PESKA PUČONCI
- 6 — KMETIJSKA ZADRUGA »ZELENO POLJE« MARTJANCI
- 7 — KMETIJSKA ZADRUGA »NAPREDEK« PROSENJAKOVCI
- 8 — TRGOVSKO PODJETJE »PREKMURSKI MAGAZIN« MURSKA SOBOTA
- 9 — OBRATNO PODJETJE »OBRNIK« MURSKA SOBOTA
- 10 — KMETIJSKO-INDUSTRIJSKI KOMBINAT »POMURKA« MURSKA SOBOTA Z OBRATI: TOVARNA MESNIH IZDELKOV, TOVARNA MLEČNEGA PRAHU, »AGROMERKUR«, »MLINOPEK«, GOZDARSTVO IN LESNA PREDELAVA V MURSKI SOBOTI, KMETIJSKO GOSPODARSTVO RAKIČAN, KMETIJSKO GOSPODARSTVO BETINCI IN KMETIJSKO GOSPODARSTVO LENDA VA
- 11 — SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE »POMURJE« MURSKA SOBOTA
- 12 — ZDRAVSTVENI DOM — OBČINSKI ZDRAVSTVENI CENTER — MURSKA SOBOTA
- 13 — KOMUNALNA BANKA M. SOBOTA Z EKSPOZITURAMI V LENDAVI, LJUTOMERU IN GORNJI RADGONI
- 13a »AGROSERVIS« MURSKA SOBOTA
- 14 — INDUSTRIJSKO PODJETJE »ELRAD« G. RADGONA
- 15 — KMETIJSKI KOMBINAT RADGONA
- 16 — GOSTILNA »ZVEZDA« BELTINCI
- 17 — TOVARNA PLETENIN »BELTINKA« BELTINCI
- 18 — TRGOVSKO PODJETJE »RAVENKA« BELTINCI
- 19 — OBRATNO-KOMUNALNO PODJ. »DIMNIKAR« BELTINCI
- 20 — KMETIJSKA ZADRUGA BELTINCI
- 21 — KMETIJSKA ZADRUGA ČRENŠOVCI
- 22 — TOVARNA DEŽNIKOV IN PLETENIN LENDA VA
- 23 — »MEHANIKA« LENDA VA
- 24 — INVALIDSKI ZAVOD »PRLEKIJA« LJUTOMER
- 25 — INDUSTRIJA OBLAČIL IN PREŠITIH ODEJ »INDOPOL« LJUTOMER
- 26 — »TEHNOSTROJ« LJUTOMER

O KMETIJSTVU V OBČINI

Clani občinskega komiteja ZKS v Gornji Radgoni so na svoji seji, v ponedeljek v preteklem tednu, razpravljali o stanju v kmetijstvu v občini in po živahni razpravi izoblikovali izhodišča za bodoče naloge in delovanje subjektivnih sil v razvoju kmetijstva, s posebnim poudarkom na razvoju socialistične kooperacije.

Občinski komitej ZKS je pozitivno ocenil dosedanje uspehe v gospodarstvu socialističnih kmetijskih gospodarstev, njihova prizadevanja za višjo proizvodnjo in produktivnost, za večjo tržno blaginjo proizvodnje in dosedanja investicijska vlaganja, ki so dosegla znesek 1 milijardo 700 milijonov dinarjev. Clani komiteja so določili tudi jasnejše smernice za formiranje osebnosti proizvajalca — upravljalca v socialistični kmetijski proizvodnji. V zvezi s tem so ocenili dosedanja afirmacija obratnih delavskih svetov in organov upravljanja pri organizaciji proizvodnje in reševanju nalog, govorili pa so tudi o vplivu vodstvenih kadrov za formiranje takšne osebnosti. Komitej je predlagal delovni kolektivom v socialističnih kmetijskih organizacijah, da znotraj svojih delovnih skupnosti uveljavljajo sistem rotacije tudi za obratovodje in druge strokovne kadre. Občinski komitej ZKS je ugodno ocenil tudi prizadevanja kmetijskih gospodarskih organizacij v približevanju povprečnih osebnih dohodkov neposrednih kmetijskih proizvajalcev okrajnemu in republiškemu povprečju.

Na sestanku so ugotovili, da so napake, ki so se pojavljale v kooperaciji, bile mnogokrat posledica neorganizirane akcije, čestokrat pa je do napak prišlo tudi zato, ker ni bilo jasno, kaj naj kooperacija daje v materialnem smislu. V razvijanju kooperacije se niso dosledno držali načela, da naj kooperacija dopolnjuje lastno proizvodnjo kmetijskih gospodarskih organizacij. Zato so bili clani komiteja mnenja, da bo kooperacija uspela le takrat, če bodo organizacije kooperacije prepustili le eni kmetijski organizaciji. Nujno je, da med kmetijsko zadrugo in kmetijskim kombinatom pride do določene delitve dela in sicer v tem smislu, da bi kmetijski kombinat organiziral proizvodnjo na vseh družbenih površinah, kmetijska zadruga pa naj bi prevzela skrb za privatna zemljišča. Odnosi med tema organizacijama bi bili določeni s posebno pogodbo in z določili v statutih teh dveh delovnih organizacij. Kmetijska zadruga bi torej organizirala proizvodnjo po smernicah, katere bi ji dal kmetijski kombinat s čimer bi dosegli nujno dopolnjevanje lastne proizvodnje s proizvodnjo na družbenih površinah. Tako bi imeli dve obliki kooperacije in sicer med kmetijsko zadrugo in kombinatom ter med kmetijsko zadrugo in privatnimi kmetijskimi proizvajalci.

Ko so na sestanku govorili o

tehnični opremljenosti kmetijskih organizacij so poudarili, da mora kmetijska zadruga čimprej izpopolniti svoj strojni park, saj bo le tako sposobna obdelati površine v privatni proizvodnji. Tako pa bo dosežena tudi določena proizvodna odvisnost med socialističnim kmetijskim gospodarstvom in privatnim kmetijskim proizvajalcem, ta odvisnost pa bo za oba ekonomsko upravičena.

Dedek Mraz — s polnim košem pridi k nam v vas!

Družbeni plan za četrtno večji

Na zadnji seji je zadružni svet kmetijske zadruge »Ledavski dol« na Cankovi razpravljala o manjši proizvodnji mleka, prašičev in jaje na njenem področju. Mleka je v zimskih mesecih vedno manj in kot vzrok za to navajajo pomanjkanje krmil za molznice ter večjo skrb za pitanje goveje živine. Tudi proizvodnja prašičev se je zmanjšala in to zaradi močnejšega sezonskega zaposlevanja na raznih deloviščih, ali v sosednji Avstriji.

Posebej je svet tudi razpravljala o problemih strojne parka, ki ima zgubo in to zaradi premajhne storilnosti prostih hodov zaradi raztresenih zemljišč in neorganiziranega dela.

DEDEK MRIZ V LJUTOMER

Ljutomerčani so tudi letos pripravili novoletno prireditev z dedkom Mrizom. V soboto ob dveh se je zbralo na Glavnem trgu veliko število šolske mladine, ki je pričakovala dedka Mriza. Ob prihodu dedka je bil izveden krajši program. Glavni trg je bil za prihod dedka Mriza lepo okrašen, pripravili pa so tudi majhno pravljico mestice.

Dedek Mriz je obiskal Ljutomerčane tudi v nedeljo zvečer ob šestih, tokratna prireditev je bila predvidena predvsem za starejše in za otroke, ki žive v Ljutomeru.

Letošnjo prireditev je organiziralo društvo prijateljev mladine.

TUDI V BELTINCIH:

DVORANA ZA PRIREDITVE

O kulturni dejavnosti v Beltincih je bilo že marsikaj zapisanega in spregovorjenih dosti kritičnih besed. In največkrat: da kulturna dejavnost v Beltincih ne dosega ravni, ki bi bila Beltincanom za kulturno življenje potrebna.

Ce se po teh ugotovitvah ozremo nekoliko nazaj, vzemo, da so bili Beltinci eden izmed prvih krajev v Pomurju, ki so si po osvojitvi zgradili zadružni dom in uredili dvorano, katero so uporabljali za kulturne prireditve. Vemo tudi, da je takrat v Beltincih zelo aktivno delovalo prosvetno društvo »Ivan Cankar«, mešani pevski zbor ter godba na pihala. Skratka, Beltinci so veljali za enega najbolj razgibanih krajev na področju kulturnega udejstvovanja.

Toda, kar na hitro je bilo vsega konec. Nič več ni bilo slišati o prosvetnem društvu, niti o pevskem

Plan za prihodnje leto predvideva, da bi se proizvodnja povečala za eno četrtno. Močnejše bi se naj povečala živinoreja (pri svinjereji za 80 odstotkov, pitanje govedi pa za 35 do 40 odstotkov) in to v kooperaciji z zasebnimi kmetovalci. Predvidevajo tudi, da bodo lastne zemljiške površine z odkupom in zakupom povečali za 54 hektarov. Odkup zemlje je zaradi prenaseljenosti na tem območju precej počasen in težak. V letnem planu tudi predvidevajo za prihodnje leto večje donose na zadružnih zemljiščih pa tudi v zasebnem sektorju.

A. B.

NA SEJI OBČINSKE SKUPŠČINE RADGONA:

POROČILO O ZBORIH VOLIVCEV

Odborniki obbeh zborov občinske skupščine v Gornji Radgoni so se v soboto, 28. decembra zbrali na svoji osmi seji.

Na dnevnem redu zasedanja so tokrat imeli poročilo

o opravljenih zbiorih volivcev, razpravljali so o predlogu odloka o začasnem finansiranju proračunskih potreb občine v prvem tromesečju leta 1964 ter o predlogu odloka o sestavi svetov občinske skupščine.

Odborniki občinske skupščine so na sobotnem zasedanju še razpravljali o prevzemu ustanoviteljskih pravic za Gostinsko šolo v Slatini Radenci in o prevzemu ustanoviteljskih pravic za ustanovitev bolnice v Murski Soboti, dalje še o nekaterih garancijskih izjavah delovnih organizacijam in premoženjsko pravnih zadevah.

CRENSOVCI

Občani Crensovec bodo prav gotovo kar zadovoljni stopili v novo leto. Zakaj ne, saj so v tem letu opravili mnogo dela in vložili precej truda v reševanje številnih komunalnih in drugih problemov. Pomagali so pri asfaltiranju ceste in urejanju vaškega križišča, gradili so novo šolo, pomagali pri izgradnji zdravstvene ambulante in izgradili so novi gasilski dom. Precej so storili letos, naloge in delo, ki ga pa niso utegnili dokončati letos, pa jih čaka v novem letu. In prepričani smo, tako kot oni sami, da bodo tudi tem kos v letu 1964.

DOMAČA ZANIMIVOST

V bližini Vidma je vasica Rinkovci, ki se je pred nedavnim priključila Kutincem. Rinkovci so imeli zase katastrsko občino. Vas šteje nič več nič manj kot 4 hišne številke. O vaščanih Rinkovcev pa kroži med okoličani tale pesmica: Rinkovci so ena velika ves — tam sta dva Kapuna in ene Knez — pa še en Tašner vmes — pa še en pes, pa še ta ne ves.

Pismo iz Kanade

Kmalu bo minilo osem mesecev, ko sem zapustil domači kraj in odšla v tujino. Ker sem tudi doma rada prebrala vaš list, sem si ga tudi sem naročila, ker le tako zvem več novic o domačem kraju, ki me pa zelo zanimajo; poleg tega pa ob prebiranju ne pozabljam tudi na naš slovenski jezik. Upam, da nimam sama naročena v Kanadi vaš časopis. Tudi ostalim izseljencem sem že rekla, naj si ga naročijo. Vsak me je pa vprašal, če redno dobivam časopis. Rekla sem jim, da ga dobim. Včasih pride sicer z zamudo, a ne po vaši krivdi. Obljubili so mi, da si ga bodo po novem letu tudi sami naročili.

Ker sem mlada odšla iz rojstnega kraja (stara sem bila šestnajst let), sem doma pustila svoje starše, sestiro in dva brata, poleg tega pa več prijateljev in prijateljic. Sedaj mi je sicer hudo, ko se bom na vrnila v Jugoslavijo, bom pa vsaj lahko pripovedovala, kako je tu in tam. Če človek več sveta preživi, več spozna. Sedaj občukujem šolo in se učim angleški jezik. Upam, da bom šolo uspešno končala, potem pa bom šla v službo.

Lepo Vas pozdravljam kakor tudi vse bralce in jim želim obilo uspehov in sreče v letu 1964!

ROZIKA MATJASEC
Montreal — Kanada

Bogata „kulturna letina“

Radgončani se v tem letu res niso mogli pritoževati nad slabo »kulturno letino«. Številne kulturne prireditve, ki so jih organizirali sami, precejkrat pa so jim v pomoč priskočili gosti iz Maribora, so se zvrstile pred radgonskim občinstvom.

Domačini, občani radgonske komune, so pripravili vrsto pestrih proslav ob različnih državnih praznikih. Domača »Svoboda« se je predstavila z delom »Ne ubijaj«, soboški gimnazijci so jih obiskali z »Mišolovko«, ljutomerska Svoboda je prikazala »Hišo na robu mest«, apaška pa »Drevesa umirajo stojek«.

Pionirji so svojim starejšim občanom v maju zapeli na občanskem pevskem festivalu, v juniju pa je Radgona sprejela pevske zборе mariborskega okraja na pevski reviji. V februarju so imeli knjižno razstavo in literarni večer prav tak večer je bil tudi v oktobru, ko so jih obiskali slovenski književniki.

Slovensko narodno gledališče iz Maribora je občane radgonske občine kar štirikrat prijetno presenetilo. Clani SNG Maribor so se predstavili v dramskih delih »Milica ne sme umreti« in v »Odkritotrosni lažnikvi« ter z opernimi deli »Ero z onega sveta« in »Seviljskim brivcem«. Ljudsko gledališče iz Celja pa

je v oktobru prikazalo radgonskim gledalcem »Raztrgance«.

Pozdravi in čestitke vojakov

Obilo uspehov in srečno novo leto 1964 želijo svojim domačim, sorodnikom, prijateljem in prijateljicam vojaki, ki služijo kadrovski rok:

VP 8440, Vranje: Celec Stanko iz Pečarovec, Horvat Janez iz Dolence in Bačić Koloman iz Murske Sobotice; VP 4781-24, Zadar: Milan Kerec; VP 5086, Prahovo: Zver Stefan iz Brezovice pri Turmušču; VP 1560/3, Skopje: Skafar Stefan iz Bratonec in Horvat Marjan iz Crensovec; VP Beograd 7000: Avgust Rajh; VP 1552/13, Beograd: Franc Marinič; VP 5140/15, Beograd: Spindler Jože; VP Karlovac 3167: Flegar Janez iz Murske Sobotice. Godvajš Janez iz Rakičana, Barabarič Arpad iz Zenkovec, Mulec Jože iz G. Radogne, Marinič Franc iz Borejec; VP 5322/10, Beograd: Siftar Ludvik; VP 5659/8, Zemun: Elemir Gergar in Kučan Janez; VP 7740/12, Novi Sad: Oto Rogac iz Serdice; VP 7315 Novi Sad: Ernest Veren iz Fiksinec; VP 1863, Novi Sad: Kerec Albert s Cankove in Edvard Stelc iz Bilšinec; VP 4519/12, Bitola: Mencinger Hinko; VP 5060, Zrenjanin: Stefan Horvat od Jurja, Lenarčić Stefan iz Gornjih Slaveč, Stefan Gjergjek iz Nemčavec, Stefan Zalik iz Ocinja;

Vsem pomurskim fantom, vojakom JLA, zvestim prijateljem Pomurskega vestnika — želi srečno novo leto 1964 in veselo praznovanje, kolektiv Pomurskega vestnika!

K. V. O. Kragujevac: Stefan Lebar iz Turmušča in Andri Kodrič iz Stenberga; VP 9157/1, Batajnica: Stefan Magdič iz Kroga in Franc Andrej iz Salamencec; VP 9127, Trebinje: Jože Vugrinec, Martin Zver in Stefan Hozjan; VP 4306/8, Novi Sad: Belović Branko; VP 4180, Novi Sad: Maks Rajner; VP 5432, Beograd: Ivó Pušenjak iz Kamenšćaka in Karba Mirko iz Bučkovec; VP 2246, Užička Požega: Alojz Slavevič in Stefan Hozjan; VP 4815-6, Brčko: Jože Seruga; VP 3267-K, Kragujevac: Alojz Flister; VP 2139-5 Cačak: Alojz Knez.

VP 5114, Kikinda: Franc Tratnjek iz Bakovce; VP 5286-9B, Titograd: Jože Idič iz Bakovce; VP 5286, Titograd: Franc Kautič iz Stavešćinske vrha, Čuk Koloman iz Čepinec, Geza Ozvatič iz Ratkovec, Franc Kerčmar iz Salamencec,

Alojz Flisar iz Krajine; VP 4861, Prizren: Tropenauer Mirko iz Apač, Franc Vrbnjak iz Moravec, Janez Stanjko iz Križevce pri Ljutomeru, Jože Mihelič iz Crmec; VP 4319-I, Beograd: Balek Ernest iz Neradovce; VP 9781/14, Meljine — Boka Kotorska: Ernest Melicar iz Sebeborc in Fonjan Franc iz Meljinec; VP 5835/20, Zadar: Stefan Rajtar iz Brezovec in Franc Gerlec iz Krašč pri Cankovi; VP 4660/17, Petrovac Požarevački: Janez Kočar od Grada in Stanko Miško iz Žiškovec; VP 2935/13, Prijedor, BiH: Stefan Vereš iz Bakovce in Stefan Poredoš iz Zenkovec; VP 1274, Trebinje: Milan Gomboc, Kouter Mirko, Jožef Novak, Martin Kociper in Rogac Avgust; VP 2736/34, Knin, Dalmacija: Stefan Sečko in Evgen Vugrinec; VP 7250/18-25, Zagreb: Feri Zibrik iz Sebeborc in Rež Kukojeva iz Andrije; VP 8793, Dugo Selo pri Zagrebu: Zrim Ludvik iz Matjaševce,

Muhlić Janko iz Drakovce, Kavaš Jože iz Beltincec, Vajda Vilij iz Uršinec, Kuzma Stefan iz Zenkovec, Varga Jože iz Petrovec in Benkovič Jože iz Murske Sobotice VP Sinj: Mirko Pučko.

VP 5379, Karlovac: Novak Franc iz Apač, Alojz Fras s Ptujске ceste, Senčar Alojz iz Gornjega Konišča pri Apačah, Magdič Mirko iz Mekotnjaka pri Ljutomeru, Vlaj Franc iz Rakičana, Stabuc Franc iz Zvop pri Ormožu, Hozjan Stefan iz Velike Polane, Kučan Stefan iz Moravec, Bakan Gusti iz Gančan, Lutar Stefan iz Rakičana, Banfi Stefan iz Vaneč in Flisar Karel iz Murskih Crmec; VP 6577/24, Pula: Geld Alojz; VP 5980/36, Novi Sad: Žižek Jože; VP 9190/13, Prilep: Stefan Miholič; VP 9140, Sisak: Lapaša Oto, Pavle Stefan, Skalič Geza; VP 3566, Zagreb: Černjavič Franc iz Bakovce, Vitez Dezider, Čvernjak Jože in Bejek Stanjo iz Murske Sobotice;

Telesni vzgoji ustrezno mesto v družbenih prizadevanjih

V soboto je občinska skupščina Murska Sobota na svoji 8. redni seji obeh zborov razpravljala o problematiki telesne vzgoje v občini, sklepala o odloku za začasno finansiranje proračunskih potreb v prvem tromesečju 1964, upravnih zadevah in poroštvenih izjavah.

Svet za telesno vzgojo je v svojem poročilu poudaril, da več ni mogoče govoriti o telesni kulturi, ki bi naj bila nekak konjiček sto ali več športnikov, temveč da je po obsegu in zanimanju postala telesna kultura v občini splošna in množična potreba. Zato so potrebni ukrepi, ki naj zagotovijo telesni kulturi odgovarjajoče mesto v celotnem družbenem življenju.

Med posebnimi uspehi na tem področju je svet omenjal zgraditev novih objektov, večja finančna sredstva, ki jih imajo šole in organizacije za telesno kulturo ter ustanovitve oddelka srednje šole za

telesno vzgojo. Čeprav ta šola več ne bo dolgo obstajala v Murški Soboti, bo vseeno v tem času vzgojila številne strokovni kader, ki je potreben tako šolam, kakor telesnovzgojnimi in športnimi organizacijam.

Kljub tem vidnim uspehom pa je še vedno za sedanje stanje telesne kulture v občini značilna močna stihijnost in laičnost. Obvezna telesna vzgoja na šolah je še vedno pod močnim vplivom učitelja, ki jo izvaja tako, kakor sam

hoče in zna, nasploh pa je odvisna od razpoloženja ostalih učiteljev, ki jo pa običajno v primerjavi z drugimi učnimi predmeti podcenjujejo. Neurejenost je opaziti tudi pri gradnji športnih in telovadnih objektov kakor tudi pri njihovem vzdrževanju. Nerazvito je v tem pogledu tudi zdravstvo, ki nima specializirane ustanove niti specialista, ki bi deloval na področju športne medicine.

Svet se je v svojem poročilu zavzemal za to, da bi te

lesna kultura dobila v programih naše družbene in gospodarske dejavnosti še vidnejše mesto in takšen sistem virov materialnih sredstev, ki bo izločil stihijnost in odvisnost od dobre volje posameznikov. V te namene bi se naj ustanovil tudi sklad, poleg tega bi se pa naj organizirala stalna in sistematična zdravstveno varstvena služba.

Ko pridete v Maribor, obiščite Prodajalni servis

Modno hiše

Tam si lahko ogledate največjo izbiro tekstila in konfekcije

OB DNEVU JLA:

Proslave po vsem Pomurju

LENDAVA — Bojevnike in politične organizacije lendavske občine so pripravile za obmejne enote naše vojske svečano akademijo s kulturnim programom. Na akademiji je sodelovalo DPD Svoboda, nastopili pa so tudi mladi harmonikanji. Lendavčani so izročili vojakom televizor. Sredstva za televizor so nabrali v podjetjih in pri družbenih organizacijah.

GRNJA RADGONA — Dan pred praznikom so čestitali vojakom, predstavniki mnogih organizacij, delovnih kolektivov in pionirji. Posebno presenečenje je bil nastop mladinskega pevskega zbora. Komandant enote je podelil vojakom priznanja, pohvale in nagrade. V okviru praznovanja so priredili tudi akademijo in družabni večer.

LJUTOMER — Ze pred dnevom JLA so pripravili bojevnike organizacije v ljutomerski občini razgovore po šolah, na predvečer praznika pa je bila akademija na kateri so nastopili pevci mladinskega pevskega zbora šole Ivana Cankarja ter glasbeniki glasbene šole Slavko Osterc. Pionirji in predstavniki ZROP so obiskali tudi obmejne enote v Radgoni ter na mariborskem območju.

KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU — V okviru praznovanj dneva JLA so predvajali v križevcih film Kozara, na predvečer dneva JLA pa so tudi v tem kraju pripravili akademijo.

SPREJEM RADGONSKIH PIONIRJEV ZA DAN JLA

Za Dan JLA so pionirji radgonske šole obiskali vojake garnizona v tem obmejnem mestu, kjer so bili ljubeznivo sprejeti in pogoščeni. Ob koncu obiska so jim vojaki priredili tudi kulturno prireditev. Predno so se poslovili od gostiteljev, so jim še čestitali za ta veliki praznik.

Največ skrbi cestam

Pretekli teden je bil pri občinski skupščini v G. Radgoni sestanek predsednikov krajevnih odborov. Na sestanku so ugotovili, da je bilo delo KO v minulem obdobju uspešno.

Med prizadevanji pri urejanju različnih komunalnih problemov na posameznih področjih, so največ skrbi v tem letu posvetili vzdrževanju cest IV. reda, gradnji mostov in drugih objektov. Nekateri krajevni odbori so doslej tudi lepe uspehe pri gradnji vaških domov, pri urejanju kulturnih dvoran in povsod so občani z razumevanjem in prostovoljnimi delom radi pomagali.

Krajevni odbori v radgonski občini so imeli v letu 1963 skoraj 3 milijone sredstev za vzdrževanje in popravilo cest. Vsa sredstva so dobro izkoristili, s prostovoljnimi delom pa jim je uspelo navoziti gramoz in razširiti ter popraviti skoraj vse važnejše ceste IV. reda. Krajevni odbori — občani na njihovem področju —

so letos uredili tudi pokopališče (Apači), v Vidmu ob Ščavnici in v Slatina Redenci pa so pomagali tudi pri izgradnji kanalizacije. Posebno aktivni so bili krajevni odbori ob vpisovanju ljudskega posojila.

KONČANE KONFERENCE OO ZKS V LENDAVSKI OBČINI:

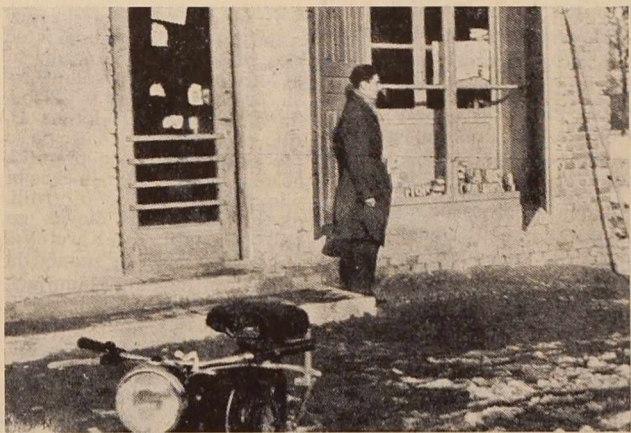
Kritična ocena dosedanjega dela

Pred nekaj dnevi so bile tudi v lendavski občini končane letne konference osnovnih organizacij ZK. V vseh 27 osnovnih organizacijah so člani ZK na konferencah živahno razpravljali o delu komunistov na vseh področjih družbene dejavnosti. Konference so bile v večini primerov dobro pripravljene in uspešno končane.

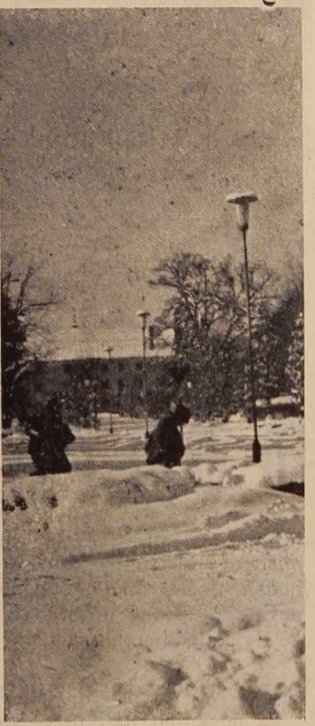
Na letnih konferencah osnovnih organizacij ZK v delovnih organizacijah so komunisti v razpravah dali največ poudarka vprašanjem in problematiki v zvezi z delitvijo dohodka in vlogi in delu komunistov v organih delavskega upravljanja. Ugotovili so, da so sedanji pravilniki o delitvi dohodka, pa tudi pravilniki o nagrajevanju mnogokje že zastareli in jih bodo morali v delovnih kolektivih popraviti. Člani ZK so opozorili tudi na vrsto napak, ki so se doslej pojavile v sistemu nagrajevanja po delu in so bili mnenja, da je čimprej pristopiti k izdelavi takšnih meril, katera bodo proizvajalca se boj kot doslej stimulirala za uspeh vložnega dela.

Komunisti so na konferencah poudarili, da se morajo sami uspešno vključevati v delo samoupravnih organov, s svojimi stališči in pozitivnimi predlogi pa prispevati h kvalitetnejšemu reševanju nalog, ki se iz dneva v dan pred organe upravljanja postavljajo. Mnogo je bilo slišati pripomb tudi na delo komunistov v sindikalnih podružnicah v delovnih organizacijah. Delovanje komunistov se namreč ni održalo v delu sindikata in drugih organizacij, zato so na konferencah bili mnenja, da je v prihodnje potrebno ocenjevati aktivnost članov ZK na osnovi delovanja in uspehov, ki jih dosegajo družbeno-politične organizacije v delovnem kolektivu in delovna organizacija v svojem gospodarjenju.

Konference osnovnih organizacij ZK na vasi so med drugim največ razpravljale o vlogi komunistov v krajevnih skupnostih in v krajevnih organizacijah SZDL. Tako so člani ZK ugotovili, da so ob volitvah v svete krajevnih skup-

V eni izmed prejšnjih števil smo zabeležili začetek delovanja nove trgovine v Filovcih (na sliki), trgovina uspešno postuje

Zimski motiv, foto Hajdnjak

KMETIJSTVO RADGONSKE OBČINE DO LETA 1970

Nove obdelovalne površine

V OKVIRU KOMISIJE ZA IZDELAVO PERSPEKTIVNEGA NACRTA RAZVOJA RADGONSKE OBČINE DELUJE POSEBNA PODKOMISIJA ZA KMETIJSTVO. DOSLEJ SO ŽE IZDELALI OSNOVNE SMERNICE ZA RAZVOJ KMETIJSTVA V OBČINI V SEDEMLETNEM OBDOBJU.

Po predvidevanjih bi se kmetijske obdelovalne površine v sedmih letih povečale na 5 tisoč ha. Izhajajoč iz te predpostavke naj bi do leta 1970 izgradili naslednji objekti v kmetijstvu.

Farme za govejo živino bi izgradili v Stogovcih, Zepovcih, Lutvercih, Ščavnici, Ivanjcih, v Žihlavi, Dragotinčih in v Turjancih. Z dokončno izgradnjo farme bekonov v Podgradju pa bi se njene kapacitete povečale na 30 tisoč komadov letno. Predvidena je izgradnja tudi centralnega skladišča kmetijskih pridelkov in skladišča sadja v bližini G. Radgone.

V vsej občini naj bi po predvidevanjih do leta 1970 uredili

600 ha rodnih vinogradov in 700 ha sadovnjakov. Že prihodnje leto pa bodo v Radgoni verjetno začeli z gradnjo tovarne šampanjca z letno kapaciteto 500 vagonov.

V sedemletnem perspektivnem obdobju pa je predvidena tudi kompletna melioracija apaške kotline. Kmetijski kombinat G. Radgona je že naročil načrte za to investicijo, ki bo vredna okrog 1 milijardo 200 milijonov dinarjev. Do leta 1970 prav tako predvidevajo dokončno regulacijo Ščavnice na področju radgonske občine.

V LENDAVSKI »MEHANIKI«:

V novo leto z novim planom in zboljšano organizacijo dela

Pri Mehaniki v Lendavi je že več mesecev ves kolektiv močno razgiban s samoupravnimi nalogami. Med tem, ko potekajo zadnje razprave o osnutku statuta podjetja in proizvodne planu za prihodnje leto, so se pospešile priprave za skrajšan delovni teden.

Delavski svet podjetja je pred dnevi na svoji seji sprejel predlog za reorganizacijo dosedanjih ekonomskih enot, ki bo uresničena ob začetku novega leta že po določilih osnutka statuta podjetja. Proizvodni plan za prihodnje leto

je že prilagojen novim reorganiziranim delovnim enotam v podjetju, tako se izognejo ob sprejetju statuta rezlikam med njegovimi določili in dejanskim organizacijskim stanjem. Takrat ne bo treba spreminjati planov ter notranjega obračunskega sistema kar med letom povzroča težje prilagoditve. Po novi notranji organizaciji bo podjetje proizvodno in obračunsko razdeljeno na tri delovne enote in režijsko enoto upravo s skupnimi službami. Vsaka delovna enota dobi svoj letni proizvodni plan ter bo imela ločen obračun stroškov in dohodkov s samostojnim ključem delitve čistega dohodka za osebne dohodke in v skladu.

Za pripravo uvedbe 42-urnega delovnega tedna je že poleti bila imenovana komisija. Deli se na tri podkomisije, katere so si razporedile področje dela in temeljito proučujejo možnosti za koriščenje obstoječih rezerv za dvig produktivnosti ter pripravljajo analize. Oddelek šibk za dežnike je z namenom uspešnejšega dela v mesecu novembru uvedel nekatere nove organizacijske ukrepe in evidenco nad pol izdelki preko posebnega skladišča. Že prvi mesec so se pokazali vidni rezultati. delovni učinek se je dvignil za 9 odst., dočim kažejo možnosti dviga storilnosti še za 4 do 5 odst. V enoti mehanične delavnice bodo z novim letom uvedli nekatere nove metode za zboljšanje kvalitete izdelkov in za povečanje delovne storilnosti. Ti ukrepi slonijo predvsem na reorganizaciji področja, priprave de-

la in na izboljšanju tehničnih priprav.

Komisija, ki v podjetju proučuje možnosti za prehod na 42-urni delovni teden, je pred dnevi na svoji seji ugotovila, da se v podjetju s 1. februarjem prihodnjega leta lahko uvede skrajšan delovni teden, tako da bo delovna enota kovinske galanterije, ki proizvaja predvsem ogrodja za dežnike in senčnike ter ima delovni proces v celoti speljan po enoti proizvodna, delala 42 ur tedensko, dočim bodo ostale delovne enote postopoma skrajšale delovni teden na enaki čas. S. F.

IZDELAN OSNUTEK STATUTA OBČINE G. RADGONA

V sredo se je sestala komisija za izdelavo osnutka statuta občine G. Radgona, da bi še zadnjikrat pregledala pripravljen osnutek statuta. V prvih dneh prihodnjega leta bodo o osnutku občinskega statuta razpravljali sveti pri občinski skupščini, potem družbeno-politične organizacije, delovne organizacije in občani.

Predvidevajo, da bo občinska skupščina v G. Radgoni sprejela statut v mesecu marcu prihodnjega leta.

ČREŠNJEVCI

Občani v tej vasi so bili v tem letu zelo delavni. Uvedli so krajevni samoprisepek in s sredstvi, ki so jih tako dobili, uredili nekatere komunalne zadeve. Razširili so nekatere ceste in navozili gramoz na njih, zgradili so si avtobusno postajo ter v neki zgradbi adaptirali prostore, ki jim sedaj služijo za kulturno-zabavno in družbeno-politično dejavnost. Prizadevajo pa si, da bi te prostore kmalu opremili s primernim pohištvo.

ŠPORTNO SREČANJE MLADINE IZ OBČIN LJUTOMER IN G. RADGONA

V soboto so se v G. Radgoni v prijateljskem športnem srečanju pomerili v šahu, odbojki in streljanju z zračno puško mladinci Ljutomerske in radgonske občine ter člani Prleškega študentskega kluba. Po tekmovanju pa je občinski komite ZMS Gornja Radgona organiziral v združni dvorani mladinsko silvestrovanje za udeležence športnega tekmovanja in za radgonsko mladino.

Silvestrovanje, silvestrovanje, pri starih in mladih, v delovnih organizacijah in šolah

BUČKOVCI

Pionirji bučkavske šole so sklenili, da bodo zaprosili nekatere večje tovarne v Sloveniji za odpadni material. Njihovi prošnji so se odzvale naslednje tovarne: Zmaj Ljubljana, Iskra Kranj, Papirnica Vevče, Železarna Jesenice, Jugovinil Split, MTT Maribor in HIMO Maribor.

MELE

Vaščani v Meleh so letos zgradili novi gasilski dom. Sredstva za izgradnjo doma so v glavnem prispevali sami, prav tako pa so s prostovoljnimi delom sodelovali pri gradnji in urejevanju doma. Zelo lepo so uredili dvorano v domu, kjer v zadnjem času uspešno razvijajo družabno in kulturno življenje občanov.

KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU

Organizacija rezervnih oficirjev in podoficirjev v križevcih je na nedavnem občnem zboru sklenila, da bo v letu 1964 tesneje sodelovala z bojevniki organizacijami prav tako pa so predlagali naj bi organizacija sodelovala pri vseh praznovanjih krajevnega značaja.

Franc Zdravec:

Miško Kranjec (1908-1935)

Pomurska založba v Murski Soboti je pred dnevi izdala obsežno razpravo Franca Zdravca o Mišku Kranjcu. Prvotno je bila to doktorska disertacija, ki jo je pa avtor za tisk nekoliko preuredil in dopolnil.

Razprava predstavlja po svojem opisu in analizi dela še živečega pisatelja značajno drzen in edinstveni poskus v slovenski literarni zgodovini. Toda kljub temu, da ta poskus je sam po sebi vzbujal nekaj pomislekov lahko ugotovimo, da predstavlja razprava temeljito znanstveno delo, ki mu sicer manjka zaključna ocena pisatelja Miška Kranjca, ne manjka pa mu izčrpen oris pisateljevega razvoja in slovenskih političnih in kulturnih silnic, ob katerih se je pisatelj oblikoval do leta 1935.

Z ozirom na to, ker avtor analizira delo še živečega pisatelja, torej človeka, čigar opus še ni zaključen, si je moral nujno poiskati nek razvojni mejnik, neko prelomnico v pisateljevem ustvarjanju. Tako prelomnico po avtorjevemu mnenju predstavlja roman »Os življenja«. Uvod v razpravo predstavlja pregled in analiza literarne kritike, ki je z deljenimi mnenji vrednotila Kranjčeva literarna dela, s čemer dobiva taka sintetična analiza tudi svojo upravičenost. Te deljene sodbe, ki so izvirale iz določenih in različnih idejnih koncepcij že namreč same po sebi opozarjajo na velike idejne premike v Kranjčevem ustvarjanju. Med tem, ko je Kranjca v začetku zajela med tremi osrednjimi kulturnopolitičnimi silami v dvajsetih letih katoliška, pa se je svetovnonazorsko v kasnejših letih spreminjal in oblikoval vse do marksistične ideologije. Zdravec tudi obširno in temeljito analizira Kranjčevo umetniško pot z interpretacijo in analizo nekaterih del. Ob tem pa se ne izogiba tudi na opozarjanje pobud iz tujih književnosti. Tem pobudam je posvečeno tudi krajše poglavje, v katerem razmejuje Kranjčevo prozo od Hamsuna in Reymonta.

Pričujoče delo vsekakor predstavlja po svoji temeljitosti in kompleksni analizi dragocen prispevek slovenski literarni zgodovini, še posebej pa velik prispevek k poznavanju pisatelja, ki je prav sedaj sredi velikega ustvarjalnega dela. Izdajatelju pa bi

Nadaljevanje:

Dramska dejavnost

Kakšen pa je odnos občinstva in tudi organizacije, v okviru katere ta družina nastopa, do igralcev? Ali dobivate kaka priznanja? Navedbe so porazne in zaskrbljujoče. Ne le, da je odziv pri občinstvu dokaj dvomljiva stvar temveč tudi že tistega običajnega načina priznanja s šopkom cvetlic, ne poznamo. Recimo na zadnji premieri so igralci dobili le en sopek cvetlic, ki je bil mimogrede, izročen še na nepravni naslov. Vsi ostali, ki pomagajo recimo pri prenašanju raznih delov scene ali pri postavljanju, potem razsvetljavi — skratka pomožno osebje je plačano, le igralci ostanejo brez nagrad in priznanj, pa čeprav recimo žrtvujejo del svojega delovnega časa in s tem tudi del osebnih dohodkov za vaje in uprizoritve. Po izjavah tvarišev, ki so dobesedje pripravljali uprizoritve, je to en izmed osnovnih vzrokov, da ljudje nečejo sodelovati.

Ali se to v bistvu ne križa z načeli amaterizma? Vprašanje nagrajevanja oziroma plačevanje se postavlja že v vseh

lahko zamerili preveliko površnost pri slikovnem gradivu. Prva fotografija Miška Kranjca (stran 37) ni iz leta 1925, temveč iz leta 1935 (na kar me je opozoril tudi pisatelj sam). Podpisi pod motivi so tudi prav ponesrečeno izbrani. Pod Prekmurjem razumemo le širši regionalni teritorij, kakor ga predstavlja ravninski del oziroma še bolj konkretno: ožji predel v neposredni bližini Kranjčevega rojstnega kraja. Tipična »prekmurska« cesta je tipična rav-

Zares: Pomurje na (dvo) 'kolesih, saj brez tega res ne gre

ninska cesta, prekmurski »marof« je tudi taka blede oznaka, saj je sploh vprašanje, koliko je to prekmurska značilnost, isto je z motivom žitnega polja, ki ga predstavlja posnetek snopov pokošenelega prosa. Tem motivom namreč manjka ravno tisto, kar bi naj bili: tipični za svojstven prekmurski pokrajinski pejzaž. S. Balazic

pomurskih občinskih središčih, vendar še ne dovolj — prto. Očitno gre v bistvu — tudi po izkušnjah kulturnih društev drugod — za neko obliko nagrade, ki ne predstavlja nadomestila za izgubljen čas, temveč vsaj v nekem smislu priznanje. To je toliko bolj potrebno razčistiti, ker je ostali del osebja že plačevan. Zaključek:

Razmere za dramsko dejavnost v okviru DPD »Svoboda« so torej več kot neugodne, odnos do nje pa tudi postavlja osnovno vprašanje: ali razvijati dramsko dejavnost in s tem v osnovi spremeniti odnos ter tej dejavnosti začrtati jasno smer in ji tudi določiti družbeno mesto ali pa v bistvu zanemariti nadaljnji razvoj domače kulturne tvornosti in se usmeriti na gostovanje, ki naj izpopolnijo to vrzel. Te probleme bo potrebno vsekakor razčistiti in to v bližnji prihodnosti. Dramska dejavnost vsekakor ne sme biti pastorek, ker zahteva skrbnega in občutljivega varuha. S. B.

Pomurje 1963

Čisto droben, skoraj nepomemben dogodek mi je dal idejico za to pisanje. Sicer pa ni nujno, da ga opisujem, ker o našem standardu — o tem je bilo govora — tako često razpravljamo skozi vse leto. To je večnoživa tvarina, vedno pa se nam zdi, da so okrog nje samo besede in nič več, če pa se ozremo malo nazaj, se nehote moramo zamisliti. K temu nas prisiljujejo številke, dejstva.

Tu ne gre za vseirske razsežnosti, včasih, primerjajoč leto za letom, se nam zdi, da je letos tako kot predlani, toda, če se zamislimo v čas petih ali celo desetih let nazaj, smo primorani priznati: pa se vse skupaj vendarle premika nekam naprej. Neprimerne bi bile primerjave, če bi trdili, da spi danes naš človek na boljši postelji kot Karel Veliki, za katerega je znano, da je spal na navadni slamnjači, pa čeprav je bil cesar, da u-

računajo, da je v Pomurju okrog 80 tisoč koles. Tako smo Pomurci znani kot kolesarji širom po Sloveniji. Da pa Pomurci nismo samo kolesarji nam pove naslednji podatek: v vseh štirih komunalnih bankah — M. Soboti, Lendavi, Ljutomeru in v Radgoni — so v letošnjem letu odobrili potrošniške kredite za nakup 373 osebnih avtomobilov. In če je danes v soboški občini okrog 500, v Ljutomerski pa okrog 170 osebnih avtomobilov, (150 bi lahko računali tudi za Lendavo, za Radgono pa nekaj več), potem vozi po naših pomurskih cestah okrog 1000 osebnih avtomobilov, ki nam poleg skrbni zaradi precej dragega vzdrževanja, vendarle odpirajo nove perspektive tako glede ugodnejšega počutja, razvoja počitniškega turizma itd. Da bi prejšnje številke nekoliko pridobile na pomenu, naj omenim, da je bilo leta 1954 v

takratnem Ljutomerskem okraju vsega 20 osebnih avtomobilov in še ti so bili v lasti podjetij oziroma OLO. Kljub temu, da je v Pomurju izredno veliko število koles, pa zanimanje za nakup teh vendarle ni nič splahnelo. V dveh soboških trgovinah so prodali letos približno 1200 koles. Čeprav so banke izdale posojila za 373 avtomobilov, so jih prodali v Murski Soboti le 72, od tega 68 fičkov in 4 avtomobile Zastava — 1300. Večinoma so torej kupovali avtomobile naši potrošniki izven Pomurja. Podobno pa je tudi pri mnogih drugih predmetih trajnejše vrednosti. V prvi vrsti pride tukaj v poštev Maribor in Ptuj. V soboških trgovinah Opremotehna in Tehnopromet so prodali letos tudi 286 mopedov.

To bi bilo nekaj številke o »Pomurju na kolesih«. Vsekakor pa to ni realna slika, na kar nam kažejo predvsem

Pomurje na 11. kanalu in valu 202

Elektrifikacija je bila še pred nekaj leti v Pomurju problem številka 1. Danes je le še malo kmečkih hiš, ki ne bi bile elektrificirane. Okrog 128 tisoč prebivalcev Pomurja se zbira ob 20 tisoč radijskih sprejemnikov in ob nekaj sto televizorjih. Bolj kot radioaparati pa so postali »tarča« potrošnikov televizorji. Teh so prodala naša trgovska podjetja okrog 300 v letošnjem letu. Računamo pa lahko, da je bilo kupljenih najmanj 50 televizorjev v ostalih krajih Slovenije, predvsem v večjih mestih, kjer so imeli vsaj od časa do časa večjo izbiro. Ne smemo pa seveda prezreti tudi tega, da so samo v treh soboških trgovinah prodali letos 815 radij-

štedilnikov, ter v dveh soboških trgovinah za 206 milijonov dinarjev prodanega pohištva.

Kako se spreminja oziroma večja kupilo predmetov trajnejše vrednosti, nam lahko posluži naslednji podatek: leta 1960 so prodali v vseh pomurskih trgovinah 400 mopedov in okrog 100 televizorjev, na novo pa je bilo tega leta registriranih v takratnem soboškem okraju 177 osebnih avtomobilov in 184 motornih koles.

LE ODKOD DENAR?

Tudi to vprašanje je eno izmed tistih vsakodnevnih. Drug za drugega se vprašujemo (smo pač ljudje) kje neki le jemlje denar, da kupuje avto, hladilnik, novo pohištvo in podobno. Delni odgovor na to nam dajo podatki, ki so nam jih posredovali na komunalni banki. Dne 30. novembra je bilo na območju soboške komunalne banke 620 posojilojemalcev z 680 milijoni dinarjev posojila, v Lendavi 2900 posojilojemalcev z 300 milijoni dinarjev posojila, v Radgoni 180 posojilojemalcev z 182 milijoni dinarjev posojila in na področju komunalne banke v Ljutomeru 200 posojilojemalcev z 210 milijoni dinarjev posojila. Da vam ne bo treba seštevati: to je 5700 posojilodajalcev, ki so dolžni 1 milijardo 372 milijonov dinarjev. Istočasno pa moramo ugotoviti, da je v vseh podružnicah komunalne banke v M. Soboti shranjenih 761 milijonov dinarjev hranilnih vlog, kar je za približno 200 milijonov več kot lani ob koncu leta. Vseh, ki nosijo svoje prihranke v banko, je bilo koncem novembra 10.468. Nekoliko neprimerno je razmerje med številom posojilojemalcev v posameznih občinah. Soboča in Radgona jih imata daleko manj kot Ljutomer in Lendava. Odgovor na to bi bilo potrebno iskati tudi v tem, da je na primer na območju soboške občine kvalifikacijski sestav

Da, da prav tak elektromotor bi rad; foto K. Sukič

avtomobili, ki so bili kupljeni v glavnem izven Pomurja. Podobno pa je tudi pri mnogih drugih artiklih, ki jih je v sezoni primanjkovalo. To so mopedi, hladilniki, električni štedilniki in podobno. Ob tej ugotovitvi lahko mimogrede omenimo tudi to, da ob tolikšnem povpraševanju nismo mogli pričakati pocenitev posameznih predmetov.

zaposlenih mnogo višji kot v ostalih občinah. S tem pa so mišljeni tudi višji osebni dohodki, dočim ima Radgona nekatere ugodne pogoje glede na maloobmejni promet.

POTROŠNIKI — POSOJILO

Pa pogledjmo tudi tu — za primerjavo — nekoliko let nazaj. Število koristnikov potrošniških posojil je bilo koncem leta 1960 za 1705 večje kot leto prej, ko je bilo v Pomurju 8113 posojilojemalcev. Pri tem pa se je povečal obseg kreditov za 115 milijonov dinarjev. Število posojilojemalcev se je povečalo v tolikšni meri zaradi povečane števila zaposlenih, predvsem pa zaradi tega, ker so bili v letu 1960 ukinjeni krediti pri trgovskih podjetjih. Torej, danes le 5700 posojilojemalcev, ki pa so znatno bolj zadolženi kot so bili pred tremi leti. Tudi to potrjuje, da se potrošniki poslužujejo v vse večji meri večjih posojil za nakup predmetov trajnejše vrednosti, ki so seveda sorazmerno dražji od industrijskega blaga oziroma je potrebno najeti na pr. za šivalni stroj, hladilnik, televizor in podobno mnogo več posojila, kot za obleko, kolo, radijski sprejemnik.

IN ŠE NEKAJ ŠTEVILK ZA NAMEČEK

To je le nekaj zanimivih podatkov, predvsem o tem kaj in kako smo letos kupovali. Lahko pa bi še ugotavljali, da je bilo letos zgrajenih sto in sto stanovanj v blokih ali v zasebnih hišicah, da se je povečal promet na naših cestah, pri čemer naj mimogrede omenim, da je znašala škoda na karamboliranih avtomobilih v letošnjem letu okrog 15 milijonov dinarjev, da so samo pri soboškem Petrolu prodali 4246 ton različnih goriv v vrednosti 399 milijonov dinarjev in da je od tega precej milijončkov, ki so jih »prispevali« lastniki avtomobilov, motornih koles, mopedov.

J. Makovec

In tako iz dneva v dan: kupujemo, kupujemo (foto K. S.)

godneje potujemo kot je potoval na primer Aleksander I. ruski car pred skoraj poldrogim stoletjem iz Petrograda na Ljubljanski kongres, pa vendarle nas obide zona, če pomislimo, da bomo morali potovati z vlakom, denimo kakih 500 km.

POMURJE NA KOLESIH

Pred dobrimi štirimi leti so se tudi v Pomurju pojavili prvi televizorji. Takrat, prvo leto bi jih lahko prešteli na prste. Danes postaja televizor za vsakogar skoraj toliko potreben kot kolo, brez katerega si ne moremo zamisliti več niti najmanjšega opravka (poznal sem nekaj starih ženic, ki so še pred prvo svetovno vojno nosile iz Ljutomerske okolice v Maribor jajca, sir in podobno kar peš. In to celo po dvakrat tedensko!).

VEDNO VEČ TRAJNEJŠIH PREDMETOV

Kakor že nekaj let, tako beležimo tudi letos pri nakupu v trgovinah težnjo po nakupu predmetov trajnejše vrednosti. Poleg avtomobilov, mopedov, koles in pod. je vse večje povpraševanje po sodobni kuhinjski opremi. To naj vsaj nekoliko ilustrirajo naslednje številke: okrog 200 hladilnikov, 270 električnih

Delovnim ljudem Pomurja srečno in uspešno Novo leto!

OKRAJNA SKUPŠČINA MARIBOR

Našim občanom in vsem delovnim ljudem naše socialistične republike želimo srečno Novo leto — z željo, da bi v nastopajočem letu 1964 dosegli še večje uspehe na gospodarskem in drugih področjih družbene ustvarjalnosti

V letu 1964 k novim, še veličastnejšim gospodarskim in družbenim uspehom v naši komuni in širši družbeni skupnosti! S to željo in toplimi čestitkami prav prijetno praznovanje vsem občanom

OBČINSKA SKUPŠČINA
OBČINSKI ODBOR SZDL
OBČINSKI KOMITE ZKS
OBČINSKI SINDIKALNI SVET
OBČINSKI KOMITE ZMS
VODSTVA DRUGIH DRUŽBENIH IN MNOŽIČNIH ORGANIZACIJ OBČINE
Gornja Radgona

OBČINSKA SKUPŠČINA
OBČINSKI ODBOR SZDL
OBČINSKI KOMITE ZKS
OBČINSKI SINDIKALNI SVET
OBČINSKI KOMITE ZMS
VODSTVA DRUGIH DRUŽBENIH IN MNOŽIČNIH ORGANIZACIJ OBČINE
Murska Sobota

Pa še to:

PREDSILVESTROVSKE TEŽAVE

Radio in časopis pozivata: »Prestskrbite si rezervacije za veliko silvestrovanje v »Zvezdi«, »Centralu« itd. »Koktajl, obložen piščanec, buteljka, turška...«

S kolegico sva šli k »Zvezdi« v Murski Soboti, da bi si nabavili rezervacije za dostojno slovo od starega leta.

Naleteli sva na mladega natakarnja in med nami se je razvil naslednji zanimiv razgovor:

Jaz: »Se imate rezervacije za silvestrovanje?«

Natakarnar: »Ja!«

Jaz: »Zelega bi štiri rezervacije!«

Natakarnar: »Prodaja jih drugi natakarnar.«

Jaz: »Kje pa je?«

Natakarnar: »Ga ni!«

Jaz: »Pa kje ga lahko najdem?«

Natakarnar: »Je na dopustu.«

Jaz: »Kje pa se potem dobe rezervacije?«

Natakarnar: »Ja, hm, saj, če ste lansko leto pri nas silvestrovali, potem že, drugače pa...«

In po njegovem nežnem obrazku se je razlil tak pomilovalni smehljaj, da sva jo s kolegico, s kompleksom manjvrednosti, nemudoma pobrisali proti izhodu. Prihodnjic naj »Zvezda« razpiše abonma za deset let! (Ce pa ima slučajno rezervirano za inozemske goste, naj prej objavi!)

NINA

OPEKARNA KRIŽEVCI — BORECI:

V prihodnjih letih specializacija

V križevski opekarni so pred dnevi, točneje dne 16. decembra zabeležili pomemben uspeh: izpolnili so letni proizvodni plan. Končni rezultat realizacije proizvodnega plana pa je 102 odst. To količinsko in vrednostno.

Letos v križevskih opekarnah niso imeli večjih investicij. Za obrat v Lokavcih so kupili vakuum stiskalnice, s tem pa so tudi zaključili rekonstrukcijo tega obrata, ki je pred leti pogorel. Proizvodnja v novem obratu se je povečala za 98 odst. čeprav zaposluje nekoliko manj delovne sile. Prihodnje leto je v investicijskem pogledu spet na vrsti obrat v Borecih. Tu bodo uredili sanitarije. Investicijski program za ta obrat predvideva naj bi ga do leta 1967 popolnoma rekonstruirali.

Letos so v križevskih opekarnah pričeli izdelovati posebne modularne gradbene elemente, ki zmanjšujejo po mnenju gradbenikov gradbene stroške za okrog 30 odst. poleg tega pa so novi gradbeni elementi dobri zvočni in toplotni izolatorji. Glede na dolgoročni načrt razvoja opekarnar, računajo v prihodnjih letih na popolno specializacijo. V lanskem letu so izdelovali vsega 21 različnih izdelkov, letos že samo 13, prihodnje leto pa nameravajo proizvajati le 7 vrst elementov. To bodo predvsem strešniki,

stropniki in modularni gradbeni elementi. Ocene kažejo, da imata oba obrata dobre pogoje za izdelavo strešnikov, poleg tega pa to vrsto proizvodov v mnogih opekarnah opuščajo. Razen spremembe v predmetih proizvodnje pa bodo spremenili tudi obseg tržišča. Doslej so prodajali opečne izdelke v glavnem v Ljubljano, na Gorenjsko in delno na Koroško, v bodoče pa se bodo preusmerili v glavnem na mariborsko področje. To predvsem zaradi zmanjševanja prevoznih stroškov.

Kolektiv križevskih opekarn je letos v veliki meri pomagal pri gradnji šole v Križevcih, saj je podaril šoli vso opeko v vrednosti treh milijonov dinarjev. Prav tako pa so križevski opekarni pomagali s prostovoljnimi delom in s prevozi tudi pri transiranju ceste Ljutomer — Križevci.

Kot pač v vseh opekarnah, so tudi v križevski te dni letno proizvodnjo zaključili, pospešeno pa delajo pri izkopu glin za prihodnje leto.

NOVI GRADBENI ELEMENTI

Alu panelke — Lesonitne panelke — Salonitne panelke v povezavi s satovjem — Laki elementi — Toplotna in zvočna izolacija — Hitra montaža

Industrija gradbenega materiala in gradbeništva

»IMGRAD«

Ljutomer

Ormoška 46, tel. 8 10 86

V »Imgradu« izdelujejo SREDICO IZ SATOVJA v štirih kvalitetah: utrjeno s fenolno smolo — utrjeno z urofixom — neutrjeno, iz natron papirja, neutrjeno iz kartona — v treh velikostih celic.

ALU — PANELKE: 2 x alu, pločevina — sredica iz satovja, polnjeno z ekspanzirano pluto — lakirane eno ali obojestransko z fajfopol lakom — kombinacije: alu — pločevina, salonit — lesonit

Zakaj pa uporabljamo panelke?

Za montažne stanovanjske hiše — Vmesne stene — Parapete — Stropove — Hladilnice — Weekend hišice
OPREMO: za brodarstvo — gostinstvo — železnice — v gradbeništvo

Delovni kolektiv industrije gradbenega materiala in gradbeništva »IMGRAD« Ljutomer želi srečno in uspehov polno novo leto 1964 vsem svojim cenjenim odjemalcem in poslovnim prijateljem, delovnim kolektivom in občanom Ljutomerske komunne ter delovnim ljudem naše socialistične domovine.

KZ KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU:

Vedno več lastne proizvodnje

Kmetijska zadruga v Križevcih pri Ljutomeru je letos skoraj v celoti realizirala plan odkupa zemljišč, to je 130 hektarjev. Prav tako so odkupljena zemljišča tudi kompletirali.

Skupno ima zadruga 400 ha zemlje, glavni poudarek pa dajejo rastlinski proizvodnji, predvsem pridelovanju pšenice. Pšenico so zasejali letos na 70 hektarih. Vso so tudi dognajili, koruze pa bodo zasejali spomladi 60 hektarov, dočim bodo pridelali krmne rastline na 100 hektarih. Posevek krmnih rastlin pa je pogojen s pričetkom gradnje hlevov v Kokoričih. Po perspektivnem planu naj bi bila kapaciteta teh hlevov 1500 glav goveje živine. Prihodnje leto nameravajo zgraditi dva hleva v katerih bi bilo prostora za 400 glav živine. Že januarja bodo predložili banki zahteve za 100 milijonov dinarjev kredita. Po novem letu nameravajo v zadrugi ustanoviti tudi obrat za prevoznitvo. Trenutno ima zadruga 16 traktorjev in en kamion. Prevozniške usluge bodo nudili tudi opekarniškem podjetju, kakor vsem ostalim potrošnikom.

Pri kooperaciji so si letos

prizadevali, da bi bila predvsem kvalitetno opravljena. Glede na to so predvideli za delo pri sklepanju pogodb v sezoni 6 ljudi, čeprav delata drugače na tem le dva. Z večjo prizadevnostjo pri sklepanju pogodb je tako zadrugi uspelo že v jeseni razpečati med zadržniki 3 vagonne semenskega krompirja. V kooperaciji imajo zasejanih 340 hektarjev pšenice, sklenili pa so že pogodbe za 100 ha koruze in 62 ha krompirja. Letošnje jesen so prodali zadržnikom 64 ton semenske pšenice, kar je celo nekoliko več kot je predvideno z odlokom o agrotehničnem minimumu. Letošnje jesen so organizirali tudi prodajo umetnih gnojil po nesezonskih cenah. To je prišlo za kmetovalce 3 dinarje ceneje pri kilogramu. Tako so prodali 6 vagonov umetnih gnojil. S tem so se izognili vskladiščenju in neprijetnemu strjevanju gnojil.

Glede na vedno večji obseg poslovanja bodo v zadrugi

PREPOVEDAN SOMRAK

Japonci se izredno skrbno pripravljajo na olimpijske igre, ki bodo prihodnje leto v Tokiu. V okviru teh priprav je policija zaključila z obširnjo akcijo, da bi očistila mesto memorale. V želji, da stila mesto memorale, ki bi se bi številni tuji odnesli čim boljše spomine na to deset milijonsko mesto, so prepovedali, da bi po 23. uri zvečer bila v barih slabša svetloba od deset luksov. To je takla svetloba, pri kateri lahko človek čita časopis oddaljen 30 cm od oči. Policisti z aparati kontrolirajo bare, ki jih je v Tokiu 3000, poleg tega 4300 restavracij in 60000 gostiln. Vsa ta zabavišča pa imajo 200.000 deklet, ki na razne načine zabavajo goste.

ŽELODEC BREZ SKRIVNOSTI

Prvič je bila v Evropi preizkušena takoimenovana gastro-kamera, ki omogoča, da se lahko v barvah fotografirajo notranji deli želodca. Ta zelo občutljivi aparat so izdelali na Japonskem, kjer ga že uporabljajo 5 let. Sonda, katere vrh je podoben kačji glavi, spuščajo skozi požiralnik v želodec bolnika in zdravnik potem začne s snemanjem. Z enim filmom lahko napravijo 32 posnetkov. Dognano je, da bolniki z lahkoto prenašajo je, da operacijo. V Evropi so prvič uporabili ta aparat na kliniki v Stockholmu.

Vsem delovnim kolektivom in našim občanom SREČNO IN VESELO 1964!

OBČINSKA SKUPŠČINA — OBČINSKI ODBOR SZDL — OBČINSKI KOMITE ZKS — OBČINSKI SINDIKALNI SVET — OBČINSKI KOMITE ZMS — Lendava

KJE BOSTE PA VI SILVESTROVALI? Naj vam posredujemo dobrohoten nasvet: kar v **Zdravilišče Slatina Radence**, kjer bodo organizatorji poleg 5 priznanih glasbenih ansamblov v vseh gostinskih obratih, poskrbeli še za vrsto drugih presenečenj, ki vam bodo omogočila, da se boste ob prehodu v Novo leto počutili kar najbolj prijetno in zadovoljno.

Delovni kolektiv **Zdravilišča Slatina Radenci** s svojimi delovnimi enotami želi SREČNO IN VESELO 1964. Vsem gostom in obiskovalcem — od blizu in daleč — pa tudi delovnim kolektivom in prebivalcem Pomurja.

V prihodnje pa se toplo priporoča za še večji obisk tega evropsko znanega zdravilišča in njegovih rekreacijskih objektov.

- »MERKUR« za vas, za Dedka Mraza, za Vaše malčke
- Še danes in jutri
- Zato obiščite specializirane poslovalnice Trgovskega podjetja »MERKUR« v **Murski Soboti** in njegove poslovalnice na podeželju
- Tudi v nastopajočem 1964. letu se kolektiv Trgovskega podjetja »MERKUR« toplo priporoča in želi vsem svojim odjemalcem in poslovnim prijateljem SREČNO IN ZADOVOLJNO NOVO LETO.

»AGROSERVIS« — Murska Sobota, opravlja vsa popravila kmetijskih strojev in motornih vozil vse vrst, terensko servisno službo, vleko poškodovanih vozil, kleparske in ličarske usluge, brušenje motornih valjev itd.

Tudi tehnične preglede in servis za TOMOS, PRETIS in traktorje vseh vrst.

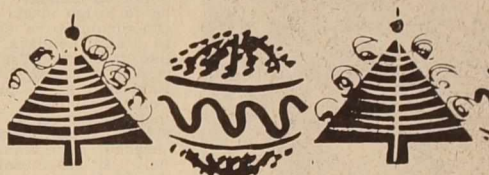
Lastniki motornih vozil »ZASTAVA«, poslužite se njegovega servisa! Še prav posebno si velja zapomniti: **»AGROSERVIS« Murska Sobota!**

Vsem strankam in poslovnim prijateljem želi SREČNO IN USPEHOV POLNO NOVO LETO ter se toplo priporoča tudi v bodoče — Kolektiv **»AGROSERVISA« v Murski Soboti.**

Metalizacija — edinstven strokovni podvig v Sloveniji. S svojimi kakovostnimi izdelki in uslugami se tudi vnaprej toplo priporoča in želi svojim strankam in delovnim ljudem Pomurja srečno in veselo Novo leto **ŠTEFAN KOFAJČ**, ključavničarstvo — metalizacija — **Murska Sobota**, Lendavska 34

Srečno in uspehov polno novo leto 1964! To želijo svojim strankam, gostom in odjemalcem tudi obrtniki — gostilničarji:

- **ANTON ŽUMAN**, pečarstvo — **Noršinci pri Ljutomeru**
- **LADISLAV VEREN**, elektroinstalarstvo, **Murska Sobota**, Cvetkova 26
- **ANTON MULEC**, strojno ključavničarstvo, **Veržej**
- **LUDVIK VÖRÖŠ**, splošno mizarstvo. — **Murska Sobota**, Cvetkova 20

KONRAD GERLEC, instalater za vodovod, plinske napeljave in kanalizacijo ter montaža v to stroko spadajočih sanitarij — **Murska Sobota** Kidričeva 25, tel. št. 21-385

VILJEM POGLIČ, krojaštvo — **Črensovci 78**

JOŽE KRAMARIČ, frizerski in brivski salon — **Murska Sobota**

ERNEST BRANSBERGER, pleskarstvo in soboslikarstvo, — **Murska Sobota**, Trstenjakova 18

BOBOVEC, zidarski mojster — **Gančani pri Beltincih**

Tudi v letu 1963 vidni športni dosežki

Ze v navado je prišlo, da se ob zaključku vsakega leta ozremo nazaj na preteklo leto in pobrskamo po doseženih uspehih. To velja tudi za športno področje. Zato smo tudi ta sestavek posvetili bežnemu pregledu na dosežene uspehe na področju telesne kulture v letu 1963. Ze uvodoma pa mirno lahko trdimo, da smo kljub številnim težavam prav letos, vendarle storili velik korak naprej, tako v množičnosti kot pri utrjevanju kvalitete.

Z ukinitvijo okrajna Murska Sobota in s tem v zvezi tudi okrajne zveze za telesno kulturo, je marsikdo pričakoval, da bo zelo razgibana dejavnost telesne kulture v Pomurju nazadovala ali vsaj obstala, saj občinske zveze za telesno kulturo se niso zaživele in niso bile sposobne nadaljevati začeto delo. Poleg tega so bile tudi brez potrebnega strokovnega kadra. In vendar: ni bilo tako, nasprotno, šli smo s takšnim korakom naprej, kot doslej še ne. To pa zahvaljujoč občinski zvezi za telesno kulturo v Murski Soboti, ki je bila sposobna prevzeti funkcijo bivše okrajne zveze za telesno kulturo ter z organizacijsko utrjenimi strokovnimi odbori nadaljevati najrazličnejša športna tekmovanja v okviru pomurskih lig. Hkrati pa je bila pomemben činitelj tudi pri utrjevanju občinskih zvez za telesno kulturo v Lendavi, Ljutomeru in Radgoni. Zlasti je zaživila občinska zveza za telesno kulturo v Lendavi. Organizacijsko se je močno utrdila in danes že sama vodi najrazličnejša občinska tekmovanja. Tega pa še ne moremo trditi za ObZTK v Ljutomeru in Radgoni, ki še vedno nista prav zaživele.

Precejšen napredek pa smo v minulemu letu dosegli tudi v najrazličnejših športnih panogah, kjer so se posamezne ekipe po zaključnih tekmovanjih uvrstile na vidna mesta, pa naj si bo to v republikanskem, okrajnem ali občinskem tekmovanju. Nekateri pomurski tekmovalci pa so osvojili več najrazličnejših športnih priznanj in jih lahko uvrščamo ne le med slovenske ampak celo med najboljše jugoslovanske športnike. Seveda pa zaradi odmerjenega prostora ne

bomo mogli dati zaslužnega podaraka vsem pomurskim športnikom, ki bi si to zaslužili, zato bomo omenili le naše najuspešnejše športnike. Sicer je pravzaprav težko začeti in odločiti, kdo je najuspešnejši pomurski športnik v letu 1963. Ali je to morda državni atletski reprezentant Jani Kovač, ali republikani Alež Mrzel, ali državni

Ž uspele akademije lendavskega TVD Partizana

reprezentant v kegljanju Miro Steržaj, ali morda kdo izmed strelcev, nogometašev, odbojkarjev, rokometišev, igralcev namiznega tenisa, badmintona, ali...? Odločite sami!

Vsekakor imamo v naših vrstah odlične športnike, ki so zelo cenjeni ne samo pri nas v Pomurju temveč širom Slovenije ali morda celo države. Vosem tem pa ob tej priložnosti k doseženim uspehom čestitamo in jim želimo v prihodnje še večjih uspehov.

OBISK PRI DRUŠTVIH:

Pri TVD Partizan Lendava zopet živahno

Med telesnovzgojnimi organizacijami v lendavski občini je brez dvoma trenutno najmočnejše TVD Partizan Lendava. Društvo je bilo ustanovljeno že pred 12 leti, vendar se je takrat izključno ukvarjalo le s temeljno telesno kulturo. Danes pa so se v okviru društva razvile že številne športne panoge, ki dosegajo vse večjo kvaliteto.

Čeprav je v letih 1961 in 1962 v lendavskem TVD Partizan vladalo precejšnje mrtvilo, je letos postalo zopet zelo živahno, društvo pa si v zadnjem času s svojo dejavnostjo pridobiva vse večji ugled. Lanski občni zbor je bil namreč velika preokretnica, saj je na novo izvoljeni upravni odbor krepko prijel za delo ter skoraj v celoti realiziral obširno izdelan program dela.

Društvo »Partizan« Lendava trenutno šteje 340 članov, od tega pa

stavljala poseben problem, saj je društvo zelo primanjkovalo vodniškega kadra. Toda društvo je temu vprašanju posvetilo posebno pozornost in letos usposobilo kar 4 nove vodnike, ki so opravili o-krajni oziroma republiški vodniški tečaj. Letos pa je v njihove vrste pristopila še tov. Greta Kovač, ki je v zadnjem času uspešno delala pri TVD Partizan v Crensoveh. Zato je upati, da bodo začele z redno vadbo tudi članice, ki še doslej niso vadle. Na novo je bila letos ustanovljena sekcija za košarko, ki je v polni meri zaživele, saj so se z ekipo vključile v tekmovanje pomurske lige. Aktivne so tudi ostale sekcije kot judo, odbojka, hokej na travi in orodna telovadba. Judoiste ovira le pomanjkanje potrebnih blazin, saj morajo vaditi na usnjeh blazinah.

TVD Partizan Lendava je v letošnjem letu organiziral več uspešnih prireditev, na katerih so prikazali vsestransko dejavnost društva. Tako so ob dnevu mladosti organizirali takolmenovano »arstveno popoldne«, kjer je nasto-

pilo 124 članov. Zelo je uspel izlet v Crensove in Bistrico, kjer so se v prijateljskem športnem srečanju pomerili s člani TVD Partizan iz Cernovec in člani SSD Bistrica. Najbolj pa je seveda uspela akademija v počastitev Dneva jugoslovanske armade, ki je bila pretekli teden v Lendavi. Poleg tega so v letošnjem letu začeli opravljati igrišče, kjer so vsa dela opravili prostovoljno. Name-ravali so si urediti tudi tuše, vendar zaradi pomanjkanja finančnih sredstev tega niso zmogli. Računajo pa, da jih bodo uredili v prihodnjem letu. V prihodnje bodo vso skrb posvetili še nadaljnjemu izpopolnjevanju vodniškega kadra ter utrjevanju ter doseganju večje kvalitete.

Da je v Lendavi prav letos doseglo društvo TVD Partizan tolikšen razvoj, je predvsem zaslu-ga nekaterih zelo prizadevnih športnih delavcev, kjer naj omenimo predsednika TVD Partizan tov. Šmida, dolgoletnega športnega delavca tov. Sveteca, prizadevnega tov. Klemenčiča in še nekatere druge.

OBCNI ZBOR SSD NA SSTV

Plodno delo v preteklem letu

Na tretjem letnem občnem zboru SSTV v Murski Soboti pretekli teden, so ugotovili, da so bili člani društva zelo aktivni.

V okviru društva gojijo kar 8 športnih panog: košarko, rokomet, namizni tenis, odbojko, atletiko, streljanje, mali nogomet in badminton. Z vsemi so se aktivno vključili v tekmovanja pomurske ali občinske lige, ter dosegli zadovoljive rezultate. Uspešni pa niso bili samo v tekmovalnem športu; temveč tudi v aktivnem sodelovanju z različnimi telesnovzgojnimi organizacijami, kjer nastopajo kot vodniki, sodniki, trenerji, instruktorji, zapisnikarji in podobno. Poleg tega pa nekateri uspešno vodijo strokovne odbore pri ObZTK kot predsedniki komisij ali sekretarji strokovnih odborov. Ugotovili so tudi, da so v letošnjih tekmovanih zasedli nekaj prvih mest. Tako v crosu, v odbojki in badmintonu ter vidna mesta v atletiki.

Na občnem zboru so sklenili, da bodo začeto delo nadaljevali, še posebno v pomoči osnovnim telesnovzgojnimi organizacijam ter ObZTK pri delovanju njihovih strokovnih odborov in komisij. Nadaljevali bodo z začetimi akademijami po različnih krajih Pomurja, organizirali več pohodov po slovenski transverzali ter izvedli spust po Dravi.

Ugodna bilanca ljutomerskega Partizana

Z letom smo pri kraju, povsod se pripravljajo na občne zборе, prav tako tudi v Ljutomeru. Kaže, da ne bodo v zadregi, kajti Partizan je bil vse leto aktiven. Ker so razvili predvsem nekatere športne dejavnosti, je članov Partizana iz leta v leto več. Letos šteje Ljutomerski Partizan 500 članov in članic.

Če bi naredili nekakšen pre-rez skozi vse leto, ne bi mogli mimo tega, da je Partizan organiziral spomladi in jeseni sindikalna športna tekmovanja. Pet moštev je tekmovalo v odbojki, 4 v namiznem tenisu, 7 ekip se je pomerilo v streljanju in 4 v kegljanju.

Podobna tekmovanja so priredili tudi pred nedavnim, ko so proslavili 60-letnico obstoja telesnovzgojnega društva v Ljutomeru. Ob tej priložnosti so organizirali tudi posebno razstavo.

V letu 1963 je Ljutomerski Partizan ustanovil nekaj ak-

tivov v podjetjih, na prvi Tehnostroju in pri Kmetovalcu, dočim so v odgovoru za ustanovitev aktiva tudi v MTT. Kot najmočnejše telesnovzgojno društvo v občini pa je Ljutomerski Partizan pomagal tudi ostalim telesnovzgojnemu društvom v občini, ki so se razvila iz prejšnjih aktivov.

Za dan republike so organizirali člani Partizana v Ljutomeru lepo akademijo. To je nekaj glavnih podatkov o letošnji aktivnosti Partizana.

V prihodnjem letu namerava Ljutomerski Partizan obnoviti svoj dom. Odstranili bodo oder in tako usposobili dvorano tudi za tekmovanja v zimskih mesecih. Obnovitvena dela bodo stala okrog 12 milijonov dinarjev.

Upravni odbor Partizana pa je sklenil, da bo v letu 1964 nudil tudi pomoč pri urejanju športnega centra na ljutomerskem hipodromu. Računajo, da se bodo vsi športniki ter ljubitelji športa vključili v to akcijo in pomagali pri gradnji objektov. -jm

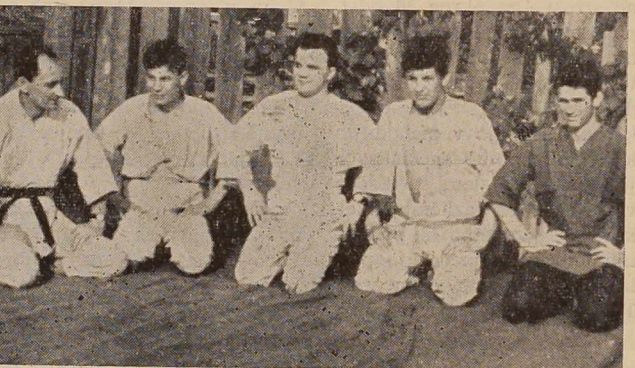
II. REPUBLIKSKA JUDO LIGA

Branik II : Partizan Murska Sobota 18 : 6

V drugem kolu II. republiške lige so judoisti Partizana iz Murske Sobotte gostovali v Mariboru, kjer so se pomerili za točke z drugo ekipo Branika. Domačini so bili tehnično boljši in izkušnejši ter zaslužno zmagali. Mošt-

vo Partizana je imelo svoje najboljše moči v Knježeviču, ki je z zmago in neodločenim rezultatom priboril svojemu moštvu 3 točke. Uspešna sta bila še Klaneček z dvema remijema in osvovitvijo 2 točk ter Majc z 1 točko. Od ostalih je zadovoljil le še Kous.

Srečanje je potekalo v precej ostrih borbi, ki je včasih prešla tudi v grobot. Moštvo Partizana je nastopilo v tejli postavi: Knježevič in Klaneček (težka), Kous in Klemenčič (srednja) ter Majc in Hajdinjak (lahka).

Na sliki: judoisti TVD Partizana Murska Sobota

POMURSKA NAMIZNOTENISKA LIGA

Dijaški dom jesenski prvak

V nedeljo in v torek sta bili na sporedu zadnji dve koli jesenskega dela prvenstva v pomurski namiznoteniški ligi ter nekaj zaostalih tekem.

Čeprav zadnji dve koli nista prinesla posebnih presenečenj, velja tokrat omeniti zaostalo tekmo 7. kola med Radenci in Lendavo, ki je bila posebno zanimiva in napeta, končala pa se je s presenečljivo zmago Lendave. V vseh ostalih srečanjih so po pričakovanjih zmagali favoriti. Jesenski prvak je zaslužno postala eldipa dijaškega doma, ki je edina ostala neporažena. Zelo hudo borbo sta bili ekipi Mure in Radenci, kjer so vse do zadnjega kola veljali za drugo mesto Radenci. Toda nepričakovan poraz od Lendave je pripomogel, da je drugo mesto pripadlo Muri.

Omenjenim trem ekipam je tesno za petami Lendava, ki sicer ni veliko zaostajala. Vsa ostala moštva so več ali manj izenačena, razen Rakičana, ki je precej zaostajal. Poleg tega pa še tekmovanje premalo resno jemal in celo nekaj srečanj predal brez borbe. V jesenskem delu tekmovanja so bili najboljši posamezniki: Žižek (d. d.), ki je doživel samo en poraz, Klemenčič (Lendava), Antonič (Radenci) in Unger (d. d.), ki so doživeli po 2 poraza. Zanimiva pa je ugotovitev, da nobeden igralec ni ostal neporažen.

PIONIRSKA NOGOMETNA ŠOLA V MURSKI SOBOTI

Nogometni klub »Sobota« organizira v telovadnici ESS v Murski Soboti pionirsko nogometno šolo, ki jo obiskuje 20 pionirjev. Prvi del šole, ki je trajala 14 dni, je že za nami. Glavni del šole pa se bo pričel v času semestralskih počitnic, ko se bo število dosedanjih udeležencev povečalo vsaj za 10 pionirjev. Šola, ki jo lahko obiskujejo pionirji stari od 11 do 15 let, bo trajala vsega 3 leta. V letošnjem prvem delu je predvidenih 40 ur. V času šole bodo pionirji dobili osnovne iz nogometne igre, tako pra-

Rezultati VIII. kola:

Rakičan : SSTV	0:5
Dijaški dom : Elan	5:0
Mura : ESS	5:2
Radenci : Radgona	5:2
Lendava : Polet	5:1

IX. kolo:

Lendava : Radgona	5:0
ESS : Radenci	2:5
SSTV : Dijaški dom	2:5
Polet : Rakičan	5:0
Elan : Mura	0:5

Zaostali tekmi:

Dijaški dom : Radgona	5:1
Radenci : Lendava	4:5

Tabela jesenskega dela

Dijaški dom	9	0	45:11	18
Mura	9	7	39:20	14
Radenci	9	7	42:28	14
Lendava	9	6	38:27	12
SSTV	9	5	34:31	10
Polet	9	4	28:32	8
Elan	9	3	25:33	6
ESS	9	2	25:41	4
Radgona	9	2	20:37	4
Rakičan	9	0	9:45	0

PLENUM ROKOMETNE ZEVEZE SLOVENIJE

DVE ZVEZNI IN TRI REPUBLIŠKA PRIZNANJA

V nedeljo je bil v Ljubljani plenum Rokometne zveze Slovenije, katerega se je udeležilo tudi 12 predstavnikov iz Pomurja, tako da so bile zastopane vse štiri pomurske občine.

Na plenumu so pregledali dosedanje delo ter veliko razpravljali o bodočem delu, o formiranju liga odbora, organizaciji sodniške komisije, trenerske organizacije in o perspektivnem razvoju mladinskih in pionirskih tekmovanj. Razveseljiva je zlasti ugotovitev, da je rokomet dosegel precejšnje množičnost v Sloveniji, kar še zlasti velja za Pomurje, ki tvori eno tretjino vsega članstva. Se posebno razveseljiva pa je ugotovitev ple-

numa, da je kar 5 rokometnih delavcev iz Pomurja predloženih za zvezna oziroma republiška priznanja, ob 15. obletnici rokometu v Sloveniji. Tako sta za zvezno priznanje predložila: Evgen Titan iz Murske Sobotte, za 15-letnico delovanja in uspešen razvoj rokometu v Pomurju in Peter Straj iz Beltince, zaradi uspešnega razvoja rokometu v Beltincih in gradnje novega asfaltnega igrišča v Beltincih. Republiška priznanja pa naj bi prejeli naslednji športni delavci iz Pomurja in sicer: Zupan iz Radgone, Kous iz Murske Sobotte ter Kučan iz Cankove.

Vsekakor je to veliko priznanje pomurskemu rokometu, posebej pa omenjenim športnim delavcem, ki zaslužijo tudi naše čestitke.

UREDITEV STRELIŠČA V PROSENJAKOVCIH

Te dni je bil v Prosenjakovcih letni občni zbor strelske družine »Stane Rozman«. Na občnem zboru so kritično ocenili dosedanje delo ter se temeljito pogovorili o bodočih nalogah. Med drugim so na občnem zboru sklenili, da bodo v kratkem začeli urejati strelišče za zračno ter malokalibrsko puško. Poseben poudarek pa bodo dali pripravam na bližajoče se tekmovanje z zračno puško.

TEKMOVANJE ZA »BELO ŽOGICO«

V počastitev Dneva JLA je bilo pretekli nedeljo v Ljubljani tekmovanje v badmintonu, za takolmenovano »belo žogico«.

Tekmovanja so se smeli udeležiti le povabljeni tekmovalci. Med njimi so nastopili tudi tekmovalci iz Pomurja in sicer med članicami: Kaučičeva, Rajnarjeva, Kovačičeva, Zadravčeva in Hornova, med člani pa Titan in Gerič. Med pomurskimi tekmovalci je bila zopet najuspešnejša Kaučičeva, ki je zasedla 8 do 12 mesto. Ostale pomurske tekmovalke pa so se razvrstile med 12-15 mestom. Pri članih je Titan zasedel 8-16 mesto, Gerič pa med 16-20 mestom.

ŠPORTNI DAN NA SSTV

Pretekli četrtek so imeli dijaški SSTV iz Murske Sobotte športni dan. Namen športnega dneva je bil, pripraviti učence za smučarski tečaj, ki bo na Peči in Smrekovcu, hkrati pa pregledati spremeno za tečaj. Zato je bil tokrat organiziran športni dan v Mačkovičih, kjer so tudi izvedli tekmovanja v smučanju, sankanju in skokih. Športni dan je ob lepem vremenu in prijetnem razpoloženju dobro uspel.

ZIMSKA KOŠARKARSKA LIGA ŠE VEDNO VODI OLD BOYS

V nadaljevanju prvenstva v zimski košarkarski ligi sta tokrat bili odigrani le dve tekmi. Vsekakor pa je bilo najzanimivejše in najbolj napeto srečanje med Rakičanom in Grafičarjem, ki se je končalo z eno samo točko prednosti Rakičana. V drugem srečanju med Mursko Soboto in Lendavo pa je Murska Sobota dosegla svojo prvo zmago.

GRADNJA NOVIH IGRISČ ZA KOŠARKO

Na nedavni seji strokovnega odbora za košarko pri ObZTK v M. Soboti so razpravljali o dosedanjem delu ter o načrtih za prihodnje leto. Zgradili bodo predvidoma nova košarkarska igrišča v Puconcih in na Cankovi, potrebe pa kažejo zgraditev še enega tovrstnega igrišča tudi v Murski Soboti. S tem pa se bo dejavnost košarke vsekakor povečala v celotnem Pomurju, razen v Ljutomeru, kjer ta šport še vedno ni zaživel.

Na seji so naposled dali priznanje predsedniku TK tov. Glazarju za njegovo uspešno dvoletno delo.

GLAZAR IN KAUCIČ NAJBOLJŠA ŠPORTNIKA NA SSTV

Učenci SSTV v Murski Soboti so izbirali najboljšega športnika na šoli v letu 1963. Pri tem pa niso upoštevali samo uspe v tekmovanju, temveč vsestranost in lik športnika. Naslov najboljšega športnika na SSTV v Murski Soboti je tako dobil pri fantih Glazar, pri dekletih pa Kaučičeva.

SREDNJEŠOLSKA KOŠARKARSKA LIGA VODSTVO PREVZELA ESS

V nadaljevanju prvenstva v srednješolski košarkarski ligi za člane je ESS slavilo visoko zmago nad Trgovcem, medtem ko je Elan A s težavo premagal SSTV. Tekma med Elanom B in Sloga je bila preložena, moštvo SKS Rakičan pa je bilo prosto.

Rezultati V. kola:

Trgovec : ESS	17:21
Elan A : SSTV	55:47

Tabela

ESS	5	4	1	503:209	8
Elan A	4	4	0	398:173	8
SSTV	4	2	2	251:250	4
SKS Rakičan	4	2	2	156:170	3
Elan B	3	1	2	199:147	2
Sloga	3	1	2	192:220	3
Trgovec	5	0	5	114:850	0

OBCINSKA NAMIZNOTENISKA LIGA

ZANESLJIVO VODI DIJAŠKI DOM B

V VIII. kolu občinske namiznoteniške lige Murska Sobota ni bilo presenečenj. Vse tekme so se končale s pričakovanimi in tudi dokaj visokimi rezultati.

Rezultati VIII. kola:

Pomurski tisk : Elan B	0:5
Sloga : D. dom C	1:5
Bogojna : ESS C	5:0
Martjanci : D. dom B	2:5
ESS B : Mura B	0:5

Markišavci so bili prosti.

Tabela

Dijaški dom B	8	8	0	40:15	16
Dijaški dom C	7	6	1	31:15	12
Elan B	7	5	2	32:18	10
Bogojna	7	4	3	29:19	8
Pomurski tisk	8	4	4	24:23	6
Mura B	8	4	4	25:27	6
Martjanci	7	3	4	26:26	6
Sloga	7	3	4	22:25	6
ESS B	7	2	5	16:27	4
Markišavci	7	1	6	10:30	3
ESS C	7	0	7	5:35	0

POMURSKI VESTNIK

IZHAJA OD FEBRUARJA 1949 — NAJPREJ KOT TEDNIK »LJUDSKI GLAS«, NATO OD JULIJA 1952 KOT »OBMURSKI TEDNIK«, DO PREIMENOVANJA V SEDANJI NASLOV, KOT GLASILO OKRAJNEGA ODBORA SZDL OD JANUARJA 1963 IZHAJA LIST KOT TEDENSKO GLASILO OBČINSKIH ODBOROV SZDL SLOVENIJE V POMURJU. LIST IZDAJA CASOPISNO-ZALOŽNIŠKO PODJETJE »POMURSKI TISK« V MURSKI SOBOTI — DIREKTOR STEFAN ANTALIČ — LIST UREJA UREDNIŠKI ODBOR. ODGOVORNI UREDNIK JOŽE VILD — NASLOV UREDNIŠTVA — MURSKA SOBOTA, KOČLJEVA UL. 2, TELEFON 21-163

K I N O

MURSKA SOBOTA — od 30. do 31. dec. slovenski film: »Naš avto«; od 31. dec. do 2. jan. italijansko-francoski barvni kinemaskopski film: »Afrodita, boginja ljubezni«; od 3. do 5. jan. ameriški barvni kinemaskop. film: »Alamo« II del; 6. in 7. jan. jugoslovanski film: »Možje«; 8. in 9. jan. angleški kinemaskopski film: »Krog prevar«.

GORNJA RADGONA — 30. decembra ameriški barvni film: »Borba za obstanek« (izredni); 31. dec. in 1. jan. ameriški barvni vestern film: »Ponosen upornik«.

SLATINA RADENCI — 1. in 2. jan. francosko-španski vstavistijski barvni film: »Prodajalka vjolič«; 4. in 5. jan. ameriški vstavistijski barvni film: »Plamteča zvezda«; 9. jan. jugoslovanski film: »Moški«.

LJUTOMER — 30. in 31. dec. angleški film: »Cas brez usmiljenja«; 1. in 2. jan. sovjetski barvni film: »Sofer po sili«; 4. in 5. jan. italijanski film: »Velika vojna«; 8. in 9. jan. poljski film: »Pridi očka«.

BUCKOVCI — 31. dec. in 1. jan. ameriški barvni film: »Cowboy«; 4. in 5. jan. ameriški barvni film: »Starec in morje«.

Tedenski koledar

Ponedeljek, 30. dec. — Evgen Torek, 31. dec. — Silvester
Sreda, 1. jan. — Novo leto
Četrtek, 2. jan. — Makarij z Petek, 3. jan. — Genovefa
Sobota, 4. jan. — Angela
Nedelja, 5. jan. — Simeon
Ponedeljek, 6. jan. — Mojmir
Torek, 7. jan. — Zdravko
Sreda, 8. jan. — Maks
Četrtek, 9. jan. — Julijan

Zdravstvena dežurna služba

30. dec. — dr. Gruškovnjak
31. dec. — dr. Lopert
1. jan. — dr. Lopert
2. jan. — dr. Gruškovnjak
3. jan. — dr. Gregorčeva
4. jan. — dr. Rousova
5. jan. — dr. Rousova
6. jan. — dr. Lopert
7. jan. — dr. Gregorčeva
8. jan. — dr. Gruškovnjak
9. jan. — dr. Rousova

CESTITKA!

Janezu Celecu iz Krajine in Stefanu Celecu iz Murske Sobotice za njun praznik, vse najboljše želijo sin Janez in Marija ter družina Ingridova iz Raven na Koroskem.

OSNOVNA ŠOLA BELTINCI razpisuje prosto delovno mesto

administratorja

Pogoj: srednja šolska izobrazba.
Rok za vlaganje prijav je 15. januar 1964.
O-1136

GOSTINSKI ŠOLSKI CENTER RADENCI razpisuje tečaj za

pridobitev poklica natakar oz. kuhar

Pogoj za vpis:
1) dovršena osnovna šola
2) starost nad 18 let
3) zaposlenost v gostinstvu vsaj 2 leti
Prijava zbiramo do 5. januarja 1964, nakar bomo sklicali sestanek s prijavitelji.
Ravnateljstvo
O-1137

OBČINSKA SKUPŠČINA GORNJA RADGONA

razpisuje

JAVNO DRAŽBO

za prodajo osebnega avtomobila znamke »Olympia« z izklicno ceno 1,100.000 dinarjev.
Javna dražba bo 11. jan. 1964 s pričetkom ob 9. uri v konferenčni sobi občinske skupščine Gornja Radgona.
Opis avtomobila in vsi drugi podatki se dobijo v pisarni soba št. 28-II občinske skupščine Gornja Radgona.
O-1138

Svet delovnega kolektiva uprave občinske skupščine v Murski Soboti

razpisuje

v upravnih organih občinske skupščine prosti delovni mesti

1. referenta za požarno varnost in civilno zaščito v oddelku za narodno obrambo. Pogoj: srednja strokovna izobrazba in nekaj let prakse.

2. nekvalificirane delavke — snažilke.

Pravilno kolkovane prošnje z dokazili o šolski izobrazbi, dosedanjih zaposlitvah ter življenjepisom (za delovno mesto pod št. 1) je vložiti na Svet delovnega kolektiva uprave občinske skupščine Murska Sobota.

Svet delovnega kolektiva O-1139

Komisija za razpis mest direktorjev gospodarskih organizacij občinske skupščine Murska Sobota razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA VODNE SKUPNOSTI ZA MELIORACIJO PREKMURJA v Murski Soboti

Pogoji: diplomirani gradbeni inženir ali gradbeni tehnik za nizke gradnje s 5-letno prakso.

Prošnje, kolkovane s takso za 50 din je potrebno vložiti v 15 dneh od dneva objave razpisa pri občinski skupščini Murska Sobota.

O-1144

Nepričakovano nas je zapustil naš sodelavec

Ludvik Tratnik

v POKOJU

Vestnega tovariša bomo ohranili v trajnem spominu.

Uprava obrata KG Beltinci

Sindikalna podružnica

Delovni kolektiv

ZAHVALA

Vsem, ki so spremili mojega očeta, moža, sina in brata

FRANCA GERIČA IZ KAPCE

na njegovi zadnji poti, mu darovali vence, nam izrazili sožalje, izrekamo globoko zahvalo. Prisrčna zahvala tudi kolektivu »Mehanika« za darovane vence in poslovilne besede.

Kapca, 22. dec. 1963.

Zalujoči: sin, žena, mati, brat in sestre

ZAHVALA

Ob težki izgubi predragega moža

JOŽETA RATNIKA (Pepija)

se iskreno zahvaljujem družinama Friškič in ing. Gjergjaku in Stefanecu, ki so mi stali ob strani v težavnih urah žalosti in mi pomagali. Nadalje se zahvaljujem vsem, ki so mi ustno ali pismeno izrazili sožalje, podarili dragemu pokojniku cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujem se tudi pevskega zboru.

Posebna zahvala dr. Klineju in polkovniku dr. Košutu iz Zagreba, ki sta si v času njegove dolge bolezni na vso moč prizadevala in mi še ob zadnjih urah lajšala bolečine.

M. Sobota, 12. dec. 1963.

Zalujoča žena Ana

LUČ JE ŽIVLJENJE!

Za vse in vsakogar — gradbena podjetja, hišne svete, stanovanjske skupnosti, graditelje in lastnike stanovanjskih hiš

VITIČNICE — II-polne

Micro vtičnica s porcelanskim ohišjem, 10 A, 250 V in drugi kakovostni izdelki renomirane Tovarne elektromateriala

— Črnuče pri Ljubljani

Mali OGLASI

KUHINJSKO opremo prodam. Ribič, Stefana Kovača 27, M. Sobota. M-1122

MIZO s stoli in foteli, komodo in omarico za televizijo prodam. Ogled v popoldanskih urah. Vučec, Stefana Kovača 27-I, Murska Sobota.

SIROTAR na kamne prodam. Sitar, Beznovci 21, p. Bodonci. M-1125

OPREMLJENO sobo, s hrano za dijakinjo iščem pri dobri družini s 1. januarjem. Plačam dobro. Naslov v upravi lista. M-1126

GARAŽO, leseno, montažno, ugodno prodam. Tomo Raduka, Lendavska 10, tel. 21-448, M. Sobota. M-1127

HISO z gospodarskim poslopjem, novo, z vsem inventarjem in 2,5 ha zemlje, večna sadovnjaka, 7 km iz Maribora, prodam. Vprašati: Karažinac, Koroška 43, Maribor. M-1128

ENOSOBNO stanovanje, prazno ali opremljeno ali sobo od 1. jan. do 1. oktobra iščem v Murski Soboti ali okolici (Ralcicean, Tišina). Plačan dobro, lahko tudi v naprej. Naslov v upravi lista. M-1129

GOSPODINJSKO pomočnico iščem. Sodnik, Vlač, Ul. 17. oktobra 7, M. Sobota. M-1130

OTROŠKO posteljnico, dobro ohranjeno, z vložkom kupim. Ponudbe poslati na upravo lista. M-1131

ENONADSTROPNA hiša, Ljutomer center, 4-sobno komfortno in dvoipolnobno stanovanje ter mansarda, vseljivo po dogovoru, prodam ali zamenjam lastnino za stanovanje Ljubljana-Maribor. Informacije: inž. Viktor Kladičnik, Jospina Pihlar. M-1132

HISO z gospodarskim poslopjem v lepem predelu Stajerske, zraven avtobusne postaje in zemljo v izmeri 4,5 ha prodam. Zihlava 13, p. Videm ob Ščavnici. M-1141

GOZD v Radomerju pri Ljutomeru, v izmeri 47,35 arov, ugodno prodam. Interesenti naj vprašajo na naslov: Othlija Pevec, Zerovinci 25, p. Ivanjkovci. M-1143

PREKLIC

Podpisana Marija Sadl iz Dol. Slaveč št. 147, preklicujem vse nesresnične besede, ki sem jih izrekla zoper Terezijo Recek in se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe.

RAZSTAVA

V razstavnih prostorih Pokrajinskega muzeja za Pomurje v M. Soboti je odprta razstava

SLIKARSKIH IN KIPARSKIH DEL pomurskih likovnih ustvarjalcev mardžarske narodnosti. Razstava bo odprta od 25. dec. 1963 do 15. jan. 1964 vsak dan od 9.—12. ure.

KUPIMO

ČISTO SLAMO - ŠOPE

Javiti ustno ali pismeno na Stanovanjsko skupnost Gornja Radgona

Televizor moped kolesa ure in še odlo drugega

Odrite vse prašiče in shranite potrdila za oddane svinjske kože, ki Vam dajejo pravico do udeležbe pri nagradnem žrebanju

ŽREBANJE:

15. decembra 1963, 15. februarja 1964, 15. aprila 1964

... TOLE VEN

Kakšno bo mesto na luni?

»Pozor, pozor! Opozorjamo poslušalce, da odpro radijske sprejemnike ob 17. uri. Prva vsemirska ladja, s posadko, ki leti po naprej določeni poti, bo ob tej uri dosegla Luno...«

Še nobena radijska postaja ni objavila tega dramatičnega sporočila, toda po vsej verjetnosti ni daleč dan, ko bo človeštvo pričala tega veličastnega triumfa znanosti in tehnike. Od leta 1957, ko so prvi zemeljski sateliti začeli krožiti okrog Zemlje, smo vedno bliže uresničenju stoletnega sna — osvajanju vesolja.

Tisoči ljudi potrpežljivo proučuje podatke, ki so jih zbrali umetni sateliti. To so prva laboratorijska »vojna« med čudnimi znaki in človeškim genijem, da bi dobili ključ za nadaljnji prodor v neskončnost. Mnoge tajnosti, zlasti tiste o kozmičnem žarčenju, so na tem, da jih končno pojasnijo. Sprememba temperature, vlaga ozračja in pritisk, hitrost in moč vetrov v najbolj oddaljenih višinah atmosfere, niso več uganke za strokovnjake, ki morajo bodočim vsemirskim potnikom zagotoviti neoviran polet skozi prostor. In medtem ko biologi, fiziologi, kemiki in zdravniki skušajo v svojih laboratorijih najti formulo za ustvaritev približno enakih življenjskih pogojev v hermetično zaprtih kabinah, vojska tehnikov rešuje drugo vprašanje: kako zgraditi vsemirsko ladjo, in kje postaviti prvo mesto na Luni, ki so mu že dali ime — Selenopolis.

Stopimo za trenutek v enega od sovjetskih laboratorijev, v katerem sloviti znanstvenik prof. Varvarov razlaga svoje ideje.

Mesta na Luni bodo pod ogromnimi kupolami iz plastične mase. Pod temi kupolami bo umetna atmosfera, kakršna obkroža Zemljo in ki nam omogoča življenje. Pritisk zraka bo sicer nekoliko manjši od onega, ki smo mu izpostavljeni danes, toda zrak bo bolj bogat s kisikom...

Luna, ki nima niti atmosfere niti zračnega pritiska in ljer vlada večno zatijše brez vetrov in neviht; kjer so razlike med dnevno in nočno temperaturo ogromne, bi tako prilagodil pogojem, ki so nujni za človeško življenje.

Ameriški znanstveniki imajo podobne ideje. V nekaterih primerih so Američani celo še bolj jasni, zlasti kar zadeva naselbine, v

katerih bodo živel prvi meščani Selenopolisa.

To bodo gumijaste kupole, sestavljene iz dveh zidov in napolnjene s plinom. Pred udarci drobnih meteoritov bo hiše obvarovala plastična masa, s katero bodo prevlečene. Le-ta jih bo varovala pred visokimi dnevnimi temperaturami, ki dosežejo tudi 80 stopinj Celzija, kakor tudi pred zelo nizkimi nočnimi temperaturami, ko živo srebro pade tudi na —100 stopinj.

Po načrtu znanstvenikov bodo hiše na Luni predstavljale miniaturna mesta. V njih bodo ljudje stanovali, vsilili znanstvena raziskovanja v posebnih laboratorijih, proizvajali električno energijo in kisik z napravami, ki jih bodo prinesli z Zemlje, in umetno ustvarjali klimatske pogoje za normalno življenje in delo.

Določene vrste alg, ki jih danes mnogi niti ne cenijo, bodo na Luni največji človekov prijatelj. Le-te mu bodo služile ne le kot vir hrane, ampak kot stalna tovarna kisika. Te drobne in nenavadne rastline (na en meter dolžine je moč razvrstiti 300.000 alg) imajo za laike nerazumljivo lastnost. Za svojo »proizvodnjo« izkoriščajo prav ogljikov dioksid, ki ga ljudje izdihujejo, in ga »predelajo«, izločajo pa kisik, ki je človeku nujno potreben. Na ta način morejo alge služiti kot naraven filter umetne atmosfere in neusahljiva tovarna sestavina, brez katere si ne moremo zamisljati človekovega življenja.

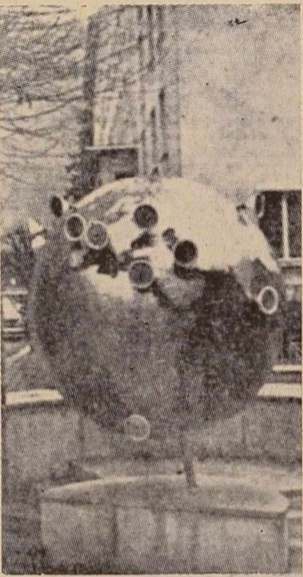
Znanstveniki so izračunali, kakšna količina teh rastlin bi bila nujno potrebna za normalno življenje enega človeka. Znašala bi okrog 2 kg. Kje pa bi alge gojili?

Na posebnih elektronskih farmah — pravijo znanstveniki — ker

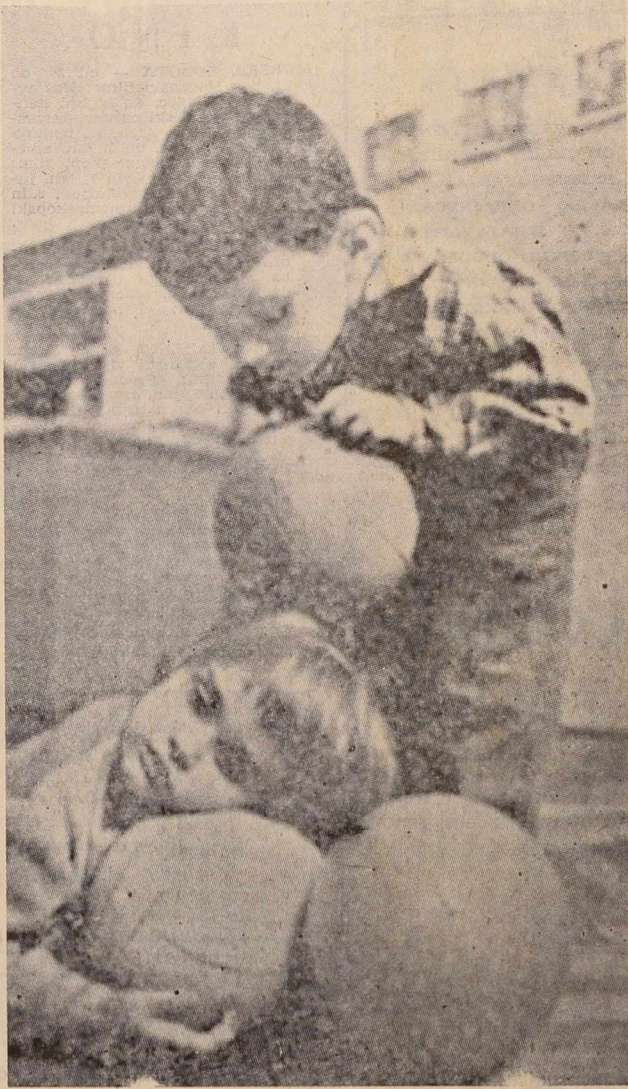
za ogrevanje in osvetljevanje takih nevsakdanjih plantaz nujno potrebna elektronska energija, ki jo bodo dobivali od Sonca. Dokler ne bodo nasadili teh plantaz, pa se bodo morali ljudje v prvem razdobju hraniti s konzervirano hrano, ki jo bodo prinesli s seboj z naše Zemlje. Predhodno pa jo bodo morali podvreči učinku radioaktivnega žarčenja, da bi ostala čim dlje sveža, hkrati pa tudi učinku radarskih žarkov, da bi zmanjšali njeno težo. Znano je namreč, da na primer prehranbene artikle izgubijo pri takem žarčenju od 80 do 90 odstotka svoje teže, ker je velikega pomena za prevoz na tako veliko razdaljo.

Toda znanstveniki delajo tudi na tem, da bi rešili mnoga druga vprašanja, za katera se smatra, da bodo ovirala normalno življenje v Selenopolisu.

Za sedaj ostaja upanje v uresničenje velikega in davnega človekovega sna, o poletu skozi prostor in osvajanju Lune ter drugih planetov.

Da bi turisti — tuji ob vsakem času vedeli, koliko kažejo ure v njihovi deželi, so v Salzburgu v sosednji Avstriji postavili tale globus — uro, ki kaže točen čas za vse geografske širine.

Z žogo se radi igrarj vsi otrobi sveta. Kadar se naveličajo drugih igrack, vedno se najraje vrnejo k žogi — tako fantki, kakor dekletca

O čem govorijo angleški lordi

Anglija je še vedno dežela, kjer se tradicija zelo spoštuje. Ljudje s plemiškimi naslovi, po čigar žilah se pretaka »plava kri«, še niso izumrli, temveč nasprotno; njihovo število raste.

Stari aristokrate so ohranili svoje bogastvo do današnjih dni v glavnem zato, ker se tako naslov kakor premoženje vedno podedovali prvorojenci. Zato je še danes precej takih plemirov, da najstarejši brat razkošno živi, a njegov mlajši brat se kot uradnik skromno preživlja. Ze pred zadnjo vojno so zapostavljeni sinovi ustanovili poseben klub z namenom, da bi porušili te tradicije. Toda angleško plemstvo se zaveda, da bo velika bogastva ohranilo samo tako, če bo prehajalo z ene na drugo osebo. Vendar tudi to bogastvo ni vedno tako, kot to obeta lordski naslov. Zato se plemstvo rado poslužuje raznih načinov, da svoje premoženje poveča, ali da si vsaj zagotovi lepe dohodke. Najboljše izkoriščajo v te namene turizem.

Ena izmed pravic aristokratov z lordskimi naslovi je ta, da imajo mesto v Domu lordov. Teme o katerih tam razpravljajo, najboljše ponazarjajo njihove težnje. Od 1955. leta pa do 1960 je v Domu lordov govorilo točno 8 vojvod. En vojvoda je govoril o postrvih, nekih spremembah zakona o lovu in cenah svinjskega mesa. Drugi vojvoda je govoril o uničevanju nekkih pošasti med fazani, o jelenih in zaščiti gozdov. Vojvoda Sanderlyd pa je trikrat govoril o jelenih.

Koncem lanskega leta je v Angliji živelo še 935 lordov, ki so razdeljeni v tri skupine. Po končani svetovni vojni je bilo proglašeno tudi devet novih grofov. Zanimivo je, da je od začetka tega stoletja, tudi več angleških predsednikov vlade dobilo ta naslov, vendar so ga štirje odklonili, med njimi tudi Winston Churchill.

Lordski naslov ne daje velikih prednosti. Lordi laže pridejo do služabnikov, laže dobijo posojila ali rezervirajo v spalnih vagonih karte, brezplačno dobivajo zapisnike angleškega parlamenta, v času zasedanja pa tudi tri funte dnevnic. Lordski naslov pa igra veliko vlogo pri karierah.

Podzemni dež

V Sovjetski zvezi preizkušajo novo napravo za namakanje

Eden prvih načinov, kako je človek spravljal vodo na svoje suhe njive, je bilo prenašanje v vedrih. Tako zalivanje se je od predzgodovinskih časov pa do danes velikokrat spremenilo. Človek je napeljal vodo skozi namakanja potrebne površine, okoli njih ali nad njimi in, kjer je prej bila pusta zemlja, je lahko jeseni pospravil pridelek.

V svetu kjer je treba varčevati z vodo, ki je bilo včasih več kot dovolj, pa ima tako namakanje pomembno pomanjkljivost: veliko vode gre v nič. Na polja spravijo več vode, kot je rastline potrebujejo, potem pa jo pustijo odteči.

Sovjetski znanstveniki so odkrili učinkovitejšo podzemsko namakanje. S kovinsko cevko, ki ji pravimo »vodni sveder«, injicirajo razmeroma majhne količine vode naravnost v zemljo okrog korenin posamezne rastline.

Znanstveniki razlagajo, da namakanje z injekcijami povzroči, da se vlaga iz tankih kanalčkov in praznih prostorov terena zbere in zgosti v namakanem območju. S to zgostitvijo se torej še poveča količina vode, ki je bila dodana umetno. Tako se zemlja počasi in načrtno ovlaži od znotraj.

Ruski poskusi so pokazali, da je tak sistem notranjega namakanja dvakrat ali trikrat izdatnejši kot tradicionalno površinsko dovajanje vode. Razen tega lahko z globinskimi injekcijami dosežejo, da se topijo mineralne sestavine v zemlji v taki globini, ki je voda pri navadnem namakanju nikoli ne doseže. Tako lako vsaka rastlina črpa več hranljivih snovi.

Tehnično je vodni sveder podoben ogromnemu kemičnemu svinčniku. To je približno meter dolga in štiri centimetre široka cevka, ki se na vrhu zoži v avtomatično zaklopko. Voda priteče iz rezervoarja pod pritiskom ene do dveh atmosfer. V eni do dveh sekundah zvrta sveder luknjo v tla in vbrizga curek vode v določeni globini.

Vodni sveder obeta, da ga bo mogoče uporabljati tudi v druge namene. Kot del novega teničnega postopka, znane kot hidromehanizacija.

RAZSEKANA NA 6000 DELOV

V Egiptu sedaj z naglico premeščajo stare spomenike in sicer s tistega področja, ki ga bo zalila voda, ko bodo zgradili asvanski jez. Preselili morajo kar 16 stotin spomenikov. Delo je izredno težavno in ga brez podpore celega sveta ne bi mogli opraviti. Toda svet hoče, da ti stari spomeniki ostanejo tudi poznejšim rodovom. Kaj morajo vse napraviti, najbolj priča preselitev svetišča iz Deke. Celotna zgradba je razsekana na 6000 kamenitih blokov, ki so jih prepeljali z ladjami in ponovno sestavili.

Drobne zanimivosti

HITLER V ANGLIJI

Nenavadno šalo si je privoščil angleški poslanec Silverman, ko je pri prestopu meje na predpisane formularje navedel, da se imenuje Adolf Hitler in da je po poklicu državnik. Usluzbenec je brez pripombe vzel izpolnjeno vprašalno polo in mu rekel, da je vse v redu. Ko je poslanec o tem pripovedoval v angleškem parlamentu, je nastal bučen smeh, smejal se je tudi predstavnik ministrstva za notranje zadeve, ki je tudi obljubil, da bo celotni slučaj preiskal.

PO NOVEM LETU ČISTEJŠI ZRAK

Po 1. januarju bodo vsa vozila na benzin v Zahodni Nemčiji morala imeti posebne filtre za odstranjevanje škodljivih plinov, ki izhajajo iz motorja. Predvidevajo, da bodo zaradi tega ukrepa zmanjšali zasmrjenost zraka.

TUDI STARI NARODI

ODLIČNI ZVEZDOSLOVCI

Veliko presenečenje v znanem delu italijanskega pesnika Danteja predstavlja precizen opis ozvezdja Južni križ, ki ga najdemo v pesnikovem delu »Božanska komedija«. Nekateri znanstveniki menijo, da je o tem ozvezdju Dante lahko zvedel iz arabskih atlasov neba ali iz pripovedovanj mornarjev, ki so bili v tistih krajih, odkoder se to ozvezdje vidi. Toda ni mogoče ugotoviti, odkod je italijanski pesnik zvedel, da so nekoč lahko videli ozvezdje Južni križ tudi s severne poloble. Astro-nomi so to ugotovili mnogo kasneje in to na osnovi izredno zapletenih preračunavanj.

Poglejte, državljani, kam smo prišli! Delovni človek nikar ne hodi v restavracijo — ne bodo ga pustili noter. Postrani gledajo na delovno obleko. Preveč umazana je pač za to okolje.

To nezgoda je doživel Vasilij Stepanič Konopatov. Vrgli so ga, bratci, iz restavracije. Vidite, kaj smo dočakali!

No, komaj je Vasilij Stepanič stopil skozi vrata, že je začutil, da nekaj ni v redu in da je vratar nekako poškilil na njegovo obleko. A obleka je bila delovna, umazana obleka.

Rekel je vratarju: »Kaj me postrani gledaš! Oblekica ti ne ugaja? Najbrž smo navajeni poškrbljenih ovratničkov?«

Vratar pa je zgrabil Vasilija Stepaniča za komolec in ga ni pustil naprej.

Vasilij Stepanič je odskočil. »Tako torej!« je kričal. »Delovnemu človeku ne dovolite v restavracijo? Obleka ni zaželena?«

Ljudje so se kajpak zbrali. Gledali so. Vasilij Stepanič pa je vpil: »Da, pravim, zares, državljani, poškrbljenega ov-

ratnika nimam, kravata, pravim, mi ne binglja... In mogoče, pravim, si tri mesece nisem unil vratu. No, pravim, nimam časa, da bi si kar naprej preoblačil obleke.«

Tedaj so nameščenci obkolili Vasilija Stepaniča. Prijeli so ga pod pazduho in ga vlekli ven. Vratar, ta pes, pa je kar s kolenam pomagal, da bi šlo med vrata hitreje.

Mihail Zoščenko

Delovna obleka

Vasilij Stepanič Konopatov pa je kar pobesnel. Kar na jok je šlo človeku. »Tovariši, je govoril, »bratje po mleku! Kaj se dogaja v delavskomečki družbeni ureditvi? Pravim vam, brez poškrbljenega ovratnika človeku niti jesti ne dovolijo...«

Nastala je zmešnjava, ker so ljudje videli, da se ruši ideologija. Začeli so odrivati

nameščence. Eden je vihtel steklenico, drugi stol...

Gospodar se je drl na vse grlo — češ zdaj pa lahko zapravijo restoracijo zaradi razvreda.

Nekdo od godbenikov je stekel po milico.

Milica je prišla. Vzela je rodnega golobčka Vasilija Stepanoviča Konopatova in ga zgnatla v nekakšno kočijo.

golobček Vasja Konopatov ni zatislil očesa. Sele proti jutru je nekoliko zasmrčal, le za hipec. Zjutraj pa so ga odvedli k poveljniku.

Poveljnik pa je dejal: »Pojdite, pravim, tovariš, domov!«

Vasja je rekel: »Užalili ste me, zdaj pa — pojdite domov... Delovna obleka, pravim, ni po vašem okusu? Povem vam, pri priči bi lahko sedel in se odpeljal v svet ljudskih komisarijev, da se pritožim zaradi tega ravnanja.«

Poveljnik milice je rekel: »Pustite to, tovariš. Pri nas velja pravilo: pijanem ljudem ne dovoljujemo vstopa v restavracijo. Ti pa si, pravijo, celo stopnice obruhal!«

»Kaj, kako?« se je začudil Konopatov. »Torej me niso zaprli zaradi obleke?«

Tedaj je Vasilija Stepaniča nekaj obšlo. »Jaz pa«, je rekel, »sem mislil, da zaradi obleke. Zdaj pa ste rekli, da zaradi pijanosti. No, to, seveda razumem. To mi je všeč, ne upiram se.«

Vasja Konopatov je stisnil poveljniku roko, se opravičil zaradi nadlege in odhitel.

9. decembra zjutraj — razbitine letala »Boeing« — pravo opustošenje

Ali v avion lahko udari strela

Nenavadna in še nepojasnjena nesreča ameriškega potniškega letala »Boeinga 707«, pri kateri je izgubilo življenje 82 potnikov, zbuja veliko pozornost.

Poslednja vest, ki jo je prejel uslužbenec filadelfijskega letališča s tega letala se je glasila: »Tu letalo 214... zažgani smo... padamo.« Nato je bilo vse tiho. Nekoliku ugasnile luči, pet kilometrov liko sekund kasneje pa je letalo

treščilo na koruzno polje v bližini mesteca Alltown. Nastala je strahotna eksplozija, zaradi katere so na tri kilometre oddaljenem kradalec pa so na nekem drsališču ljudje bili prepričani, da je padla atomska bomba.

Ta nesreča pa je bila fantastično podobna eni drugi, ki se je zgodila pred štiri leti in sicer 55 kilometrov daleč od tega mesta. V obeh primerih sta letali zašli v nevihtni oblak. »Boeing 707« je bil na višini 1.500 metrov, a drugo letalo za 300 metrov višje. Tako kot pri prvi nesreči so tudi pri tej priče trdile, da so videle vzrok: strela je treščila v avion neposredno pred padcem.

Strokovnjaki neradi sprejemajo take izjave očevidcev. Slučno ob razložitev kot prvih je tudi sedaj navedel predstavnik za letalstvo. Po njegovem mnenju je do nesreče prišlo, ker se je razpočil rezervoar za gorivo. Strokovnjaki so odločno odklonili mišljenje, da bi v avion lahko udarila strela. Po njihovih besedah grom lahko udari v letalo, kar se pogosto dogaja, ko gre skozi nevihtne oblake, vendar ga lahko poškoduje na zunanjem delu. Voditelji letalskih družb navajajo nekaj takih primerov. Odklanjajo pa mišljenje, da bi se zaradi strele vnelo gorivo in nastala eksplozija.

Nepojasnjena je ostala tudi nesreča enega drugega letala, ki se je raztresčilo pri Milanu 1960. leta. Po mnenju nekaterih strokovnjakov so se v izpušnih ceveh nabrali bencinske kapljice, ki jih je strela zažgala. Drugi strokovnjaki pa so opozarjali, da krivec ni strela, temveč vrtnici, ki nastajajo v velikih višinah. Znano je namreč, da so tudi veliki reaktivci v takih vrtnicah brez moči. Edina pomoč so jim posebni radarji, s pomočjo katerih lahko pravočasno odkrijejo take vrtnice in se jim izognejo.

Taki aparati so se pri nekaterih letalih, ki so se na čuden način ponesrečila, pokvarili med poletom samim, zato piloti niso mogli odkriti nevarnosti. Toda danes podobne okvare več niso mogoče. Zato je se torej »Boeing« raztresčil? Morda zato, ker pilot ni dovolj pazil na radarske naprave ali pa je podcenjeval nevarnost? Morda je na nek način, ki strokovnjakom še ni znan, bila vzrok nesreče tudi strela.